

lilla TIDNINGEN

Positiv, personlig och lokal

Till alla hushåll i Söderköping, Valdemarsvik och Vikbolandet - 26 maj 2018

*Tore driver
lantbruksmuseum*

*Rebecca arbetar
med integration*

*David är
hälsocoach*

*Marianne:
"Är du garsken?"*

1000m2 MED SOMMARENS MODE

Personlig service. Vi har över 30 år i branschen

DAM 36-58 HERR S-6XL SKOR 36-50

0123-209 33 | E22 | skokladladan.se

Måndag-fredag 10-18, Lördag 10-16, Söndag 11-15

E22
avfart
Gusum

Söderköpings Waldorfskola

VI ÄR EN EXPANSIV FÖRSKOLA OCH SKOLA (KLASSER F, 1-9) I EN TRYGG MILJÖ FÖR BARNEN. VI HAR SMÅ KLASSER OCH GODA STUDIERESULTAT. VI HAR ETT MOBILFRITT LÄRANDE. VÅR SKOLMAT LAGAS FRÅN GRUNDEN I EGET KÖK MED STOR ANDEL EKOLOGISKA OCH SVENSKA RÅVAROR.

TILL HÖSTTERMINEN 2018 HAR VI ENSTAKA PLATSER I VISSA KLASSER. VÄLKOMMEN MED PLATSFÖRFRÅGAN:

0121-219 56 ELLER 0121-247 14

KANSLI@S-WALDORF.SE • SODERKOPINGSWALDORFSKOLA.COM

Lilla Tidningen

Nu är den sköna sommaren här!

Vilken härlig försommar vi upplever. Sol och höga temperaturer redan i maj! Själv uppfattar jag att träd och växter blommar som aldrig förr. Det finns goda förutsättningar för en god bär- och fruktskörd. Men är det inte lite bin, fjärilar och andra pollinerare? Kanske är det bara så att jag bor i ett område med få biodlare. Dessa hjältar som med idogt dagligt arbete ser till att våra bin har det bra.

Oj vad det händer mycket i sommar! I detta nummer får vi förslag på aktiviteter från hela utgivningsområdet. Förslagen är spridda i tidningen men också samlade på våra evenemangssidor.

Det börjar närma sig valet i höst. Det märks, de politiska partierna blir alltmer aktiva med olika utspel. Vi på Lilla Tidningen frågade våra riksdagskandidater vad de har gjort för östra Östergötland under den gångna mandatperioden och vad de vill göra om de får förtroendet kommande år.

Framgången med Lilla Tidningen fortsätter! Detta nummer är rekordstort, hela 44 sidor. Så roligt att många vill skriva och annonsera i vår lokaltidning. Vi har från maj anställt Daniel Serander som allmänreporter och annonsförsäljare. Daniel är egentligen fastighetsmäklare sedan många år och det kommer han fortsätta att vara på Serander fastighetsförmedling, men också i mån av tid hjälpa till med tidningen. Vi hälsar Daniel välkommen till redaktionen!

Försommaren är en intensiv period med skol- och föreningsavslutningar, bröllop, konfirmation m.m. Jag hoppas att du läsare av tidningen kan stanna upp och bara njuta av stunden. Fånga dina somriga intryck att spara till kalla och mörka vinterdagar. Den svenska sommaren är ju alltför kort. Men som det heter i visan, ”underbart är kort, alldeles för kort”. Vi på Lilla Tidningen önskar dig läsare och annonsör en riktigt skön sommar så hörs vi av i augusti igen.

Åke Serander
Redaktör och ägare

Glad sommar önskar vi våra läsare och annonsörer!

Åke Serander

Daniel Serander

Foto: Mikael Strand

Välkommen till Parant i Västra Husby

Den lilla klädbutiken med det stora sortimentet

Måndag - Fredag 12 - 18

VÄLKOMMEN
önskar Anne

Nyponstigen 15, V Husby
Tel 011-70477 - 0703-69 18 65
www.parantmode.se

Vi har kläder för olika smaker och åldrar

Besök gärna vår hemsida för att läsa mer om hur vi kan hjälpa dig att förverkliga just ditt byggprojekt.

LBM AB

Håkan 0705-777546

www.lbmbygg.se

Välkommen till mig Frisör Emilia på salong Antoinette, Rådhusstorget 3 i Söderköping

Tisdag-Fredag, har även drop in i mån av tid. Utöver alla hårbehandlingar utför jag make up

Vid frågor och bokningar ring 0121-211 37

Börja träna bugg i höst!

"Dansabugg" Ett danspaket som innehåller: Grundkurs, fortsättningskurs och en danskväll med Rivalerna den 1/12 2018!

Plats: Västra Husby Bygdegård
Kursstart: Ons 22/8 kl 18 -19:45
Antal lektioner: 13 st
Pris: 1 500 kr/per person

"Buggkurs" för dig som dansar ofta och vill utveckla din teknik. Vi avslutar kursen med en danskväll med Rivalerna den 1/12 2018!

Plats: Västra Husby Bygdegård
Kursstart: Tis 21/8 kl 18 -20:00
Antal lektioner: 10 st
Pris: 1 500 kr/per person

För mer information och anmälan:
070 655 88 98 - www.zoemakeyourstyle.se
Betaling till Swish 123 560 65 79 för din plats

lilla
TIDNINGEN

Lilla Tidningen
Storgatan 7
614 30 Söderköping
Telefon 0121-421 35
Mobil 0705-50 53 33
info@lillatidningen.com
www.lillatidningen.com

Ansvarig utgivare och ägare:
Åke Serander

Grafisk produktion och annonser:
Mikael Karlsson

Reportage och annonser:
Daniel Serander

Tidningen är religiöst och partipolitiskt obunden

Tryck: **Pressgrannar AB 2018**

2

Utgivningsplan 2018

24 mars

Tema: Bil, Båt, Påsk

26 maj

Tema: Sommarspecial

25 augusti

Tema: Gästabudet, Hälsa, Valet

24 november

Tema: Julhandel, Julbord

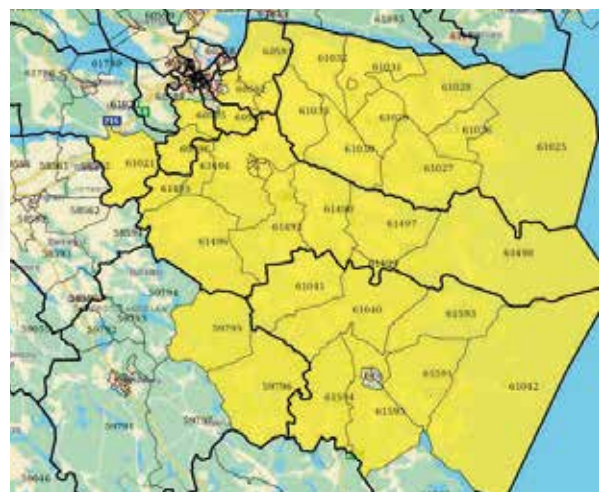
Vill du annonsera i Lilla Tidningen?

Skicka ett mejl till annons@lillatidningen.com så kontaktar vi dig.

Vad vill du läsa om? Tipsa oss gärna.

info@lillatidningen.com

Lokala nyheter som engagerar

Gruppförsändelser till hushåll i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet. Upplaga 20 000 exemplar.

Kan vi hjälpa till med något?

Om du funderar över lån, sparande eller något annat som rör din vardagsekonomi – välkommen att boka ett personligt möte hos oss!

Kontakta oss på soderkoping@swedbank.se

Swedbank

Vi öppnar vår a la carte restaurang den 18 juni

Köket är öppet 18-22, måndag – fredag

Schweizeriet är öppet 10-16, måndag – fredag

Vi har även weekendpaket som går att boka!

www.husbysateri.se
info@husbysateri.se
 0121-347 00

Nu kan du bära med dig din Ögonsten var du än går... Vi tillverkar smycken föreställande öar i vår vackra skärgård. Du väljer själv val av material. Dessutom placerar vi en sten på platsen där du har din stuga eller favoritplats på ön. Pris från 1900 kr/st. Hjärtlig välkommen att kontakta oss.

Din unika Ögonsten

GULD MAKERIET

Storgatan 5
614 30 Söderköping
0121-155 33
www.guldmakeriet.com

Möjligheternas Hus startade år 2010. Här finns bred kompetens och erfarenhet. Hur kan vi hjälpa dig?

Våra Möjligheter Er Resurs

<p>Trädgård Gräsmattor, trädbeskränning, ogräs, snöskottning, trädfällning och häckklippning.</p> <p>Bygg/Snickeri Både ute- och inomhus, finsnickeri. Renovering av möbler.</p> <p>Måleri Inom/utomhus och tapetsering.</p> <p>Dator & IT service Reparationer av hård/mjukvara, mobilrep och digitalisering. Vi tar även emot elektronik för återvinning.</p>	<p>Sömnad Blixtlås, lagning, uppläggning av hemtextilier/kläder och nyttillverkning enligt dina önskemål.</p> <p>Enkla transporter Möbler, säckar och bortforsling av gods.</p> <p>Städning Flytt/veckostädning, fönsterputsning, storstädning och kontorsstädning.</p> <p>Fixtjänster Uppsättning av tavlor, lampor, gardiner även tvätt och strykning m.m. Inköp och Monteringshjälp. Cykelreparationer.</p>
---	--

0121-10747 - 070-147 13 46 - Ringvägen 42 A Söderköping - www.mhsoderkoping.se

Moderaterna - Söderköpings framtid!

Vi vill göra vår politik synlig och tillgänglig för medborgarna. Vi inbjuder därför till följande aktiviteter för alla åldrar.

JUNI:

1 juni kl. 14.00-15.30. Blå Porten. Päivi Johansson Moderata seniorer kommer att tala om Hälsa och Livskvalitet. Gratis fika till alla.

18 juni Söderköpings Bio. Gratisbio för barn och unga kl. 15.00-17.00 Familjeföreställning - Paddington 2 kl. 18.00-21.00 Ungdomsbio - Star Wars, The Last Jedi

21 juni kl. 10.00-18.00. Friluftsbadet i Söderköping Gratis baddag för alla åldrar.

Moderater på stan, vid kanalen och på landsbygden med olika aktiviteter. Vi vill diskutera politik med medborgarna! Se oss även på Facebook, Nya Moderaterna i Söderköping.

Moderaterna välkomnar familjer som vill bo och leva här och göra det möjligt med bostad, byggbar mark, förskola och skola och barnomsorg med hög kvalitet.

nya
m

8.495:-
Weber Genesis II E-310
Gasolgrill

55:-
Rökflis
Olika sorter

199:-
249:-

Weber grillstarter
Grillstarter liten 199:-
Grillstarter stor 249:-

1595:-

Weber brikettgrill
Kettle plus GBS 47cm

DJURBERGS
JÄRN • BYGG • FÄRG

Ågatan 4 SÖDERKÖPING Tel. 0121-120 20 www.djurbergs.se

Sven och Gerd tog chansen att kolla på lägenheterna.

Besökarna väntar utanför husen.

Bygghissen gick till sjätte våningen och bjöd besökarna på en vacker utsikt över Söderköping.

” Det var många besökare som ville få en förhandsvisning. Vid entrén på Margaretagatan fanns personal på plats och av säkerhetsskäl delades hjälmar och västar ut till besökarna.

De fick en annorlunda lägenhetsvisning

På Vikingavallen växer två av Söderköpings högsta hus fram. Det är fortfarande mycket kvar att bygga och projektet följer tidplanen med beräknad inflyttning februari 2019. För att de som är intresserade skulle få en uppfattning om hur lägenheterna kommer att se ut, bjöd Ramunderstaden och Erlandssons Bygg in till öppet hus med tjuvtitt på lägenheterna den 5 maj. Alla blev också inbjudna att åka bygghiss upp till sjätte våningen och uppleva den fina utsikten.

Det var många besökare som ville få en förhandsvisning. Vid entrén på Margaretagatan fanns personal på plats och av säkerhetsskäl delades hjälmar och västar ut till besökarna. Mindre grupper släpptes in på byggarbetsplatsen för att titta på en trerumslägenhet på bottenplanet på Margaretagatan 26.

- Alla kan inte vara inne samtidigt av säkerhetsskäl, förklarade Kjell Ottosson, projektchef på Ramunderstaden, innan han släppte in den första gruppen.

I varje rum fanns det stora inspirationsbilder på väggarna för att besökarna skulle få en uppfattning om hur

en färdigställd lägenhet kan komma att se ut. Ramunderstaden med Erika Johansson, Caroline Ring och Patrik Forsberg svarade på frågor samt visade runt i lägenheten. I datorer visade de ”Bostadsväljaren” som är ett program som finns på Ramunderstadens webbplats, där alla lägenheter presenteras.

Gerd och Sven Hertzman var bland de första som fick komma in. De står i kö för en lägenhet och visste precis vilken av treorna de ville ha, men den var tyvärr redan uthyrd. Kanske kan de hitta en annan som passar.

- Ja, vi är klara med villan och allt underhåll, det ska bli skönt att slippa, menar de.

Daniel och Wilhelm Karneryd är intresserade av en femma för att komma närmare både Söderköping och buss till Norrköping. Wilhelm går ut nian i år och tränar basket i Norrköping. Dessutom går syskonen i skolan i Söderköping.

- Det blir mycket skjutsande, så det känns som att det är dags att lämna villan nu, säger Daniel.

Det var kul att få visa lägenheterna i ett tidigt skede, konstaterar Caroline Ring, VD. Vi vill ju ge en försmak av hur en lägenhet kan se ut. Det är viktigt att förklara att det är olika planlösningar i de båda husen och att alla lägenheter är utrustade med egen tvättmaskin, diskmaskin och mikro. Lägenheter med tre rum och kök eller mer har dessutom två toaletter.

Tio personer i taget fick åka upp med bygghissen ända upp till våning sex. Där väntade en fantastisk utsikt över Söderköping.

De första kontrakten är redan skrivna och uthyrningsansvarig Karin Knutsson ser fortsatt fram emot att få hyra ut lägenheterna som kommer att ha många bekvämligheter och bra miljöklassade material. På Ramunderstadens hemsida finns mer information om husen och lägenheterna.

Sussi Calås-Jonsson
Text och Foto

Ångens

BLOMMOR

Den blomstertid nu kommer...

Morsdag, Studenten, Midsommar.
Sommarens alla högtider firar du med oss.

Gå med i vår kundklubb för
finfina erbjudanden.

Öppet alla dagar
hela sommaren

Telefon: 0121-102 04
Hemsida: www.angen.se
E-post: blommor@angen.se

Mån-Fre 10-18
Lör 10-15, Sön 10-14
Håll dig uppdaterad

NATIONALDAGSFIRANDE

Brunnsparken 6 juni 2018

- 14.45 Fantåg (Samling vid Rådhuset för gemensam avmarsch till Brunnsparken)
- 15.00 Välkomsthälsning - Gerd Aronsson (KF ordförande)
Kulturskolans elever och lärare spelar och sjunger
- 15:20 Nationaldagstal - Anna Thörn (Söderköpings kommunchef)
- 15:30 Kören Halsbandet
- 15:50 Dansverkstan
- 16:10 Utdelning flagga och fana
- 16:20 Kulturskolans elever och lärare spelar och sjunger
- 16:30 Nationalsången
- 16:40 Nationaldagsbön i Brunnsparken

Övrigt i Brunnsparken (14:30-17:00)
Rädda Barnen bjuder på kaffe, Smultronstället delar ut glass till barnen.
Flaggverkstad för barn med konstnären Anna-Lena Rydberg

Arr: Kommunkommittén för Sveriges Nationaldag
i samarbete med Rädda Barnen, Smultronstället.
Epost: david.strengewingren@soderkoping.se
Tfn: 0121-187 10

EVENT.SÖDERKÖPING.SE

LOPPIS

Onsdagar
16 maj - 15 aug
Bakluckeloppis

Torsdagar
17 maj - 16 aug
Pensionärsgolf
med husmanskost

2 juni
Hundens dag
med marknad och
hundutställning

Juli
Bangolfcup pågår
under juli månad

2 juni
Gnid och drag

22 juni
Midsommarbuffé
med Livemusik

Välkommen till **Café Jägmästargården**
www.cafejagmastargarden.se - 0761-38 31 56 - Söderköping

www.serander.se
Kontakta din lokala mäklare för en framgångsrik bostadsaffär!

Daniel Serander
Mäklare

Åke Serander
Mäklare

Mikael Karlsson
Marknadsassistent

Serander

Storgatan 7, Söderköping - 0121 219 20

Fastighetsförmedling

Vänsterpartiet Söderköping - för billiga
och bra hyreslägenheter, för miljö och
grönare stad, för solidaritet och ett
jämlikare samhälle.

Ett Sverige för alla.
Inte bara några få.

Rösta på Vänsterpartiet den 9 september.

Föreningen Guldkant i Söderköping vill
bidra till bättre livskvalitet för äldre och
ensamma människor i kommunen genom bl.a.

- Sommarfest och julfest
- Besök på äldreboenden med underhållning och fika
- Fotbad samt fot- och handmassage
- Mopedturer med cafébesök
- Gårdsfester med grillning

Ge gärna ett
bidrag!

Föreningen består av ideellt arbetande medlemmar.

Telefon 0121-10296
Bankgiro 5269-3330
Swish 123 626 52 35

Guldkant
i Söderköping

Vill du växa med ditt företag i en kreativ & professionell miljö?

Vi erbjuder

- Samverkan för inspiration och idéer
- Nätverk och kontakter lokalt och regionalt
- Gemensam marknadsföring
- Välutrustade kontor och lokaler

Vi ser fram emot gemensam framgång och tillväxt!

Kontakt: Anne-Louise Kroon, 0121-772077

Co@perate
COFFICE

www.cooperatecoffee.se

Har du en affärsidé och vill göra den till verklighet?

Välkommen med din anmälan till
vår nästa Starta eget kurs!

Start: 11/9 kl 16-19. Totalt 5 tillfällen.
Plats: Coffice, Hagatorget 1

Anmälan senast 10 september

kl 09.00 till:

soderkoping@nyforetagarcentrum.se

**STEGET
till eget**

Medarrangör: Stadskärneföreningen

Friska Tänder
SÖDERKÖPING

Välkommen till tandläkarpraktiken centralt belägen vid Göta kanal!

Breda gränd 3
Söderköping
www.friskatander.com
0121-12727

Waldorfskolan är populär i Söderköping

Det är en något mulen vårdag och regnet hänger i luften när jag besöker Waldorfskolan i Söderköping. Men i Waldorfs lokaler skiner solen och redan från parkeringen möts jag av nyfikna och glada barn från ett av förskolans fönster. Jag träffar skolans rektor, Helena Selsfors i hennes rum på expeditionen för ett reportage.

Helena började som lärare på Waldorfskolan i Söderköping efter att tidigare ha arbetat på Stegehus waldorfs pedagogiska skolhem på Vikbolandet. Hon tyckte mycket om pedagogiken och började som lärare på skolan i Söderköping och från 2009 har hon haft rollen som rektor för skol- och förskoleverksamheten.

Waldorfskolan i Söderköping startade 1985 genom ett initiativ från föräldrar som tyckte att det saknades en Waldorfskola i staden. Waldorfskolan drivs av en ideell stiftelse och är inte vinstdrivande. ”Styrelsen består av medarbetare och föräldrarepresentanter. Här ges det goda möjligheter för föräldrarna att även engagera sig i verksamheten”. Idag bedrivs både förskola och grundskola upp till årskurs nio. Eleverna kommer från Söderköping, Norrköping och Valdemarsvik.

Vi börjar intervjun med en kopp kaffe och direkt när vi kommer utanför skolans huvudbyggnad Hammarspångens möts vi av barn i alla åldrar. Helena förklarar att klockan 10:00 är det gemensam rast för alla årskurser i skolan. ”Genom mötet mellan de äldre och de yngre eleverna så skapas en trygghet där man som yngre inte behöver känna en oro för mötet med äldre eleverna, vilket annars är förekommande i skolans värld. De äldre eleverna skapar till och med aktiviteter för de yngre och det är en god stämning på rasterna”.

I skolans fräscha kafeteria kan de äldre eleverna köpa fika till självkostnadspris. På en av kafeterians väggar sitter en stor världskarta med vykort på. Nyfiket frågar jag Helena om detta. ”Waldorf pedagogiken firar 100 år 2019! Vykorten är ett internationellt projekt där vi både får och skickar vykort över hela världen!”.

Vad skiljer Waldorfskolan och pedagogiken mot den ”traditionella” skolan?

- Här ligger fokus på en balans mellan teoretiskt lärande och estetiskt praktiskt utförande. Kunskap består inte enbart av tester och prov. Vi vill väcka nyfikenheten och lusten att lära.

Ett exempel på blandningen av teori och praktiskt utförande får jag då jag ställer frågan kring hur en vanlig dag i skolan ser ut. Eleverna börjar dagen med morgonperioden där man läser samma ämne under en tre veckorsperiod på lite längre lektioner från 08:20 – 10:00. Ett exempel är historia där eleverna får läsa om Romarriket. Här ges möjlighet till fördjupning inom ämnen som tilltalar eleverna, men också uppsättning av teaterpjäser eller tillverkning av föremål för att nämna ett par exempel. Resterande del av skoldagen är löpande lektioner kombinerat med lunch- och vanliga raster. Helena berättar att skolan inte har skoltrötta elever vilket tyvärr annars är ett vanligt problem. Framgångsreceptet ligger mycket i pedagogiken mellan teori och praktik. Detta

kan till och med beskådas på skolområdet, där småhus uppförts av eleverna.

Eleverna i årskurs tre har i matematiken fått lära sig om olika mätmetoder från de lite äldre fot- och handmått till de mått som används idag. Detta skapar bättre förståelse för rättvisa då en elev får en fots mark att jobba med och en annan en hand samt att det ger en bättre förståelse då man talar om mått i större sammanhang.

Hur ser er förskoleverksamhet ut?

- Dagarna och veckorna är rytmiskt upplagda med moment och teman som är återkommande. Barnen känner en trygghet i att de vet vad som händer på dagarna. Aktiviteterna genomsyras av den fria leken som fungerar som ett pedagogiskt verktyg. Barnen är utomhus mycket, oavsett väder och varje vecka besöker de äldre barnen i förskolan skogen.

Förskoleverksamheten kan stolt titulera sig som certifierad grön förskola. Begreppet innebär att man bland annat har en hög andel av ekologisk och närproducerad mat (maten tillverkas på skolan), att man enbart har produkter av naturmaterial (ingen plast) samt att rengöringsprodukterna är väl utvalda enligt riktlinjer.

Då det idag är kö till de flesta klasserna på grund av stort intresse så är det trångbott i lokalerna. Därför finns planer på utbyggnation framöver. Bland annat vill skolan bygga ett ordentligt hus för förskolan istället för dagens tre lokaler (varav några baracker). Tyvärr drar det ut på tiden på grund av planeringen av den nya dragningen av E22, som kommer ställa krav på att skolans verksamhet rör sig mer nedåt Broby.

Det slår mig att skolan och området är fräscht och välbehållet och jag ser inget klotter på väggarna.

- Nej, det förekommer ingen förstörelse här. Eleverna är mer försiktiga här då de vet att föräldrarna varit inblandade i utformningen som exempelvis byggnation eller målning.

Jag tackar för mig och lämnar skolområdet med en god känsla i magen. På skolgården är det lugnare nu, den första gruppen med glada barn köar förväntansfullt utanför matsalen.

Kort fakta om Waldorfskolan i Söderköping

- Start 1985.
- Då ca 90 elever, idag 145 + ca 50 elever i förskolan.
- Ca 40 anställda varav ca 18 i lärarlaget.
- Det finns ca 1500 Waldorfskolor över hela världen varav 40 skolor och 80 förskolor finns i Sverige.

Läs gärna mer om Söderköpings Waldorfskola och dess verksamhet på:
www.soderkopingswaldorfskola.net

Daniel Serander
Text och Foto

På Fri Fot

Dipl. Med. Foterapeut & Dipl. Nageltherapeut

CHRISTINA FORSMAN NILSSON

Rådhusorget 3, 614 34 Söderköping
0121-26 00 60 • 070-482 62 15
kicki-forsman@telia.com • www.påfrifot.se

Vi önskar alla våra kunder en riktigt skön sommar!

Juni-augusti håller vi öppet alla dagar i veckan

Vardagar 10-18, lördag och söndag 10-14

Köp era examens- och sommarpresenter hos oss

Varmt välkomna hälsar
Anders och Louise

info@soderkopingsbokhandel.se
eller ring 0121/100 98
Storgatan Söderköping

Marin & Fastighetsservice

www.marinofastighet.se - Söderköping - 0703 16 72 10

Se över dina sommardäck inför semestern

Låt oss hjälpa dig Ring och boka tid!

Däckia

Johans Däckservice AB 0121-721730 www.dackia.se

För personlig service så handlar jag lokalt

Umgås, träna
och handla på
Fixområdet

Välkommen

BETTIFIX
Fästare för
Jämskä, Jeans
& Jeans

**Bamboo
Fest**
t.o.m Vecka 23

Erbjudande på Bamboo!
Kom in och prova!
Välkommen till Bettifix!

Öppet:
Mån-Fre 10-18, Lör 10-14

Fixpunkten i Söderköping
Telefon 0121-21404

Priser som tål att jämföras!

Persienner, Markiser, Lamellgardiner,
Pliségardiner, Rullgardiner m.m.

Fixpunkten, Söderköping
0121-10240, 011-162731
opm.soderkoping@gmail.com

LEK DAX

Klipp ut och ta med för att få

15%

rabatt på utomhuseksaker
Gäller på ordinarie priser
till den 9/6-2018

Fixpunkten Köpcentrum - 0121-13230 - www.lekdax.com

medisox

**Fabriksförsäljning
Stödstrumpor**

Välkomna till vår butik!

Comfort - Trend - Office
Hiking - Travel - Sport

Nyheter droppar in hela tiden!

Fira 10 år med oss
fredag den 1 juni!

Sing å long kören uppträder fredag
den 1 juni på för- och eftermiddagen!

Olika
erbjudanden
under hela
vecka 22!

Mån-fre 8-18, Lör 9-14
Telefon 0121-139 60 Följ oss på Facebook

Fix
konditori

<p>Öppettider</p> <p>Mån-fredag 8-18 Lördag 10-14 v27-32 reducerade öppettider. Välkomna!</p>	<p>www.medisox.se</p> <p>Medisox AB Margaretagatan 95 Fixpunkten 614 31 Söderköping tel 0121-159 40</p>	<p>10% mot uppvi- sande av denna kupong. KAN kombineras med andra erbjudanden under juni 2018</p>
---	--	---

**Tårtor
Smörgåsar
Smörgåstårtor
Hembakat bröd
Exotiska bricker**

Eget hantverk
från utsökta råvaror
till det läckra
på ditt bord

TartFixa'n

0121-15555
0739-624646

**Driver du företag på
Fixområdet?**

Ta chansen att annonsera
här och nå läsare i
Söderköping, Valdemarsvik
och på Vikbolandet.

Kontakta oss så hjälper vi dig.

E-post: annons@lillatidningen.com
Telefon: 0121-421 35
www.lillatidningen.com

Rebecca är enhetschef på socialförvaltningen i Söderköping.

” Det kanske viktigaste är mötet med svenskarna och att få svar på sina frågor om samhället i stort.

Öppet Hus hos Söderköpings integrationscenter

Torsdagen den 3 maj anordnades öppet hus av Söderköpings integrationscenter, Lilla Tidningen var självklart på plats. En av de första jag träffar är Rebecca Kreiberg, enhetschef på socialförvaltningen.

Rebecca om uppbyggnaden av integrationscentret:

- Startskottet till Söderköpings integrationscenter var när vi fick projektmedel från länsstyrelsen för att utveckla mötesplatser för integration utifrån det redan upparbetade samarbetet i "Tillsammans", där kommun och civilsamhället samverkar. Det blev en lite längre startsträcka än planerat men vi ville inte riskera att tumma på kvalitén. Det absolut viktigaste med integrationscentret är möjligheten till öppna möten samt att erbjuda en hög tillgänglighet.

Detta är något jag snabbt konstaterar att man lyckats mycket bra med. Här finns allt samlat under ett och samma tak, från Arbetsmarknadsenheten (AME), boendestöd för ensamkommande ungdomar, Tillsammans samt integrationssamordnaren på kommunen.

Jag möter Jenny Petersson som arbetar som arbetslivskonsult. Hon berättar om ett spännande tvåårigt ESF-projekt (Europeiska socialfonden) där Söderköpings, Motalas och Kindas kommuner medverkar. I projektet handlar man nyanlända till praktik. I en enkät som skickats ut i kommunerna om intresset att ta emot nyanlända för praktik så var Söderköpings kommuns företag mest positiva och företagen som testat att ta emot har varit mycket positiva.

- Vi ser gärna att fler privata aktörer tar emot praktikanter, säger Jenny som annars är nöjd över intresset i kommunen.

Jenny har tillsammans med kollegor även intervjuat nyanlända om vad de anser som viktigaste i mottagandet. Överst på listan står en kombination av att praktisera språket kombinerat med SFI (svenska för invandrare) för att komma in i språket ordentligt.

På en andra plats kom praktiken i arbetslivet som är så mycket mer än bara arbete.

- Det kanske viktigaste är mötet med svenskarna och att få svar på sina frågor om samhället i stort.

För alla som är intresserade erbjuds en inspirerande föreläsning "Alla med – integrera med praktik" och en chefsutbildning för chefer som tar emot nyanlända som praktikanter.

I ett rum på centrets övre plan träffar jag Emina Selimovic och Björn Allvin från boendestöd. Här kan ensamkommande ungdomar som fått uppehållstillstånd få hjälp med en sk. boendestödslägenhet men också många praktiska saker såsom kontakter med CSN, Skatteverket, söka utbildningar och skriva CV m.m.

- Det handlar mycket om samtal, antingen på plats här i centret eller genom hembesök hos de som söker vår hjälp. Man kan vara inskriven för boendestöd tills man är 21 år men givetvis är man välkommen även därefter på vår drop-in som vi har en gång i veckan.

Tillsammans – samverkan för integrationen i Söderköping anordnar en rad aktiviteter året om tillsammans med sina många samarbetspartners. Här träffar jag Saeed Sultani som arbetar som ungdomsledare och Louise Fältskog som är civilsamordnare på Söderköpings Kom-

mun. Hela tiden kommer glada ungdomar in och hälsar artigt på alla. Två av dem är Rohollah och Ali som glatt ställer upp på bild.

Jag träffar även Tafaoul Albasi som är Integrations-samordnare och Saman Vali Nia som är flyktingassistent. De berättar om sin del av arbetet med bland annat mötet med de 42 st anvisningsflyktingar (kvotflyktingar medräknade) som kommer till Söderköping i år. Det handlar om familjer och vuxna. För deras del handlar arbetet till stor del om bosättning, familjerätt och hjälp med ekonomiskt bistånd.

I centret finns även en läxverkstad där man kan få hjälp med sina läxor på tisdagar och torsdagar. Här jobbar frivilliga, bland annat en pensionerad lärare i matematik och fysik är mycket engagerad.

- Han sitter ofta länge, ibland mellan kl 15-20 helt ideellt, berättar Louise Fältskog.

Jag lämnar glatt överraskad Söderköpings integrationscenter. Att det är så stort och jag känner mig stolt över vilket stort hjärta och engagemang som våra flyktingar möts av i Söderköping.

Nyfiken på mer? Läs mer på:

www.soderkoping.se/integrationscenter

www.tillsammans.one

Daniel Serander
Text och Foto

Örtkorgen: Att använda örter, ogräs och vilda växter

Rose-Marie
Wilkinson

Fläder

(*Sambucus nigra*)

Denna ört associeras mest med flädersaft som är trendigt just nu. Men den är mångsidigt användbar och bjuder oss på mycket mer. Jag instämmer med Svenska Örtasällskapets åsikt, de har utnämnt Fläder till Årets Ört 2018.

Fläder (*Sambucus nigra*)

Hippokrates, som kallas läkekonstens fader, sägs ha använt denna läkeväxt redan i antikens Grekland, omkring 500 år f.Kr. Örten är värdefull för oss än idag.

Denna flerstammiga, greniga buske kan bli stor, upp till 8 meter hög och 5 meter i diameter. Ibland förekommer den även som ett litet träd. Märgen i grenarna är vit.

I juni/juli blommar flädern med stora, platta, uppåtvända blomklasar sammansatta av otaliga små vita stjärnformade blommor med gul ståndarknapp (titta med lupp!). **Fläderbusken syns på långt håll med gräddvita blomklasar mot mörkgrönt bladverk.**

De omogna bären är gröna. Bären mognar i sep/okt och blir då svarta.

Örten återfinns upp till södra Norrland i skogsgläntor/bryn, trädgårdar, på kulturmark, vid vägkanter mm.

Dess mjuka ved användes förr till musikinstrument, därav förmodligen det latinska namnet – *sambuca* som betyder harpa. Bären är svarta därav ordet *nigra*. I folkmun kallar vi den ibland 'äkta' Fläder.

OBS! Förväxla inte med dessa två växter:

Druvflädern: Har gul/ljusbrun märg i grenarna, unga blad är mörkröda, blommor i druvformiga klasar (tidigare, i april–juni). Den får röda bär.

Sommarflädern: Sällsynt, mycket giftig. Dess bär är också svarta. Men växten känns igen bl a genom extremt *illaluktande blad* och att den inte är vedartad utan mer som en ogrenad ranka (upp till 150 cm hög) som vissnar på hösten.

Matlagning

Det finns både fläderbloms- och fläderbärssaft, de skiljer sig helt i smak/utseende. Blomsaften är champagnefärgad med blommig, fräsch smak. Bärsaften är mörk, likt svart vinbärssaft, med karakteristisk bärig smak. Men du kan göra mycket mer, här kommer fler idéer och recept finns på nätet.

Blommor: Färska blommor används till både 'vanlig' saft och bubbli, lite som champagne. Gör du den bubbliiga saftvarianten, förvara den i kylskåp och använd inom några veckor. Vidare kan du göra sirap, glass/sorbet, olja/ vinäger, öl, likör, te mm.

Blommornas arom förenar sig behagligt med andra smaker. Blanda med olika bär/frukter (jordgubbar!), använd i sillinläggning, soppa och marinader. Doppa blomklasar i lite tjockare pannkakssmet, stek eller fritera för en spännande och god dessert (stjälkarna äts inte).

Plocka av de små individuella blommorna. Strö dem över sallad, desserter/bakverk och lägg på mackan. Lägg blomklasar i bordsvattnet och sommarbålet.

Fläderblommor skördas lätt på nolltid. Klipp av de stora, nyutslagna blomklasar med en sax och lägg i en papperskasse. Skaka blommorna ute så du blir av med eventuella fripassagerare. Plocka inte alla blommor bara för då får du inga bär till hösten...

Blomklasar kan frysas men det tar plats och är svårt att få bra resultat. Bättre att frysa tillagad saft i stället.

Bär: Laga alltid till (koka) bären. Då blir de välsmakande och nyttiga, men ska inte ätas råa.

T ex passar de till saft, sylt, gelé, kompott (koka med en bit kanelstång samt några äppelklyftor), sirap, chutney, blanda i kokande soppor/grytor och i äppelpajen.

Annat: Blomknoppar och omogna gröna bär kan kokas i saltat vatten och läggas in som 'pickles' eller kapis.

Tips! Blanda bär/fruktsafter med kolsyrat vatten till egen nyttig läsk utan konstiga tillsatser.

Örtmedicin och hälsa

I läkeörtsammanhang används fläderns blommor och bär.

Blommor: Innehåller verksamma ämnen som flavonglykosider, garvämne, eterisk olja och slemämne.

För invärtes bruk bereds örtte av blommorna (se nedan) som kan hjälpa vid:

- Förfrysning och influensa
- Halsont och luftvägsproblem
- Infektioner

Örtteet är svett- och urindrivande. Kroppsvärmen ökar genom både det varma teet och örtens aktiva ämnens påverkan på värmecentrat i hjärnan. Bakterier och virus har svårare att överleva, det kallas 'läkande feber'.

Bär (mogna): Innehåller eterisk olja, flavonglykosider, antocyanoglykosider, garvämne, fruktsyror, B- och C-vitamin. De används tillagade invärtes som:

- Antioxidant
- Stöd för immunsystemet
- Urindrivande medel
- Milt laxerande medel (så ät/drick inte för mycket!)

Den mörklila saften i fläderbär, även i blåbär och björnbär, innehåller antecyanoglykosider som är starka antioxidanter. Intag av antioxidanter är viktigt för vår hälsa och de kan ses agera som 'rostskyddsmedel' för kroppen. Men var lite försiktig när du plockar, inte kul med lila saft på kläderna!

Hur gör man?

Örtte av fläderblommor: Koka te på 2.5 dl vatten, 2 tsk torkade blommor eller 4 tsk färska, låt dra i 5-10 minuter, sila, drick 3 ggr/dag (högst 14 dagar).

Torka blommor (på lakan på varm plats, ej solsken) så du har till vintern. De lossar gult frömjöl så hängtorcka inte (eller använd till blombuketter). Bären används i form av saft, sirap mm som intas som del av vanlig kost. Se t.v. 'Matlagning'.

Annan användning

I hudprodukter används blommorna i t ex kroppsolja, handkräm och ansiktsvatten.

Har du (mycket) plats i din trädgård? Varför inte odla en äkta fläderbuske? Lätt att odla, blommor vackert, doftar ljuvligt och mycket användbar. Samtidigt får du en buske/träd som innebos av hjälpsamma väsen och skyddar mot häxor...

Visste du att...

- Fläder heter Elder på engelska (men Ground Elder betyder Kirskål).
- Fläderbär ska ha använts som textilfärg på medeltiden (blå/lila färg).
- På 1950-talet betalade Svenska Medicinalstyrelsens Materialnämnd 3,25 kr per kilo för torkade fläderblommor. Dessa (och andra örter) såldes då fortfarande på apotek här.
- Man kan köpa öl, cider, likör och snaps (t ex Hallands Fläder) gjort på fläder. Kanske något att prova till sil-len på midsommarafton?

Slutligen

På sommarhalvåret bjuder naturen generöst på ätbara, goda och nyttiga växter, frukter och bär. Passa på att skörda och njut av dessa delikatesser.

Vill du lära dig identifiera fler växter finns det utmärkta möjligheter här i Söderköping på fina Örtagården mitt i staden. Det ligger också en Örtagård vid Stegeborgs Slottsruin.

Flädern och jag vill önska er alla en underbar örtig sommar!

OBS! Är du osäker på om, hur eller när en ört kan användas bör du konsultera en örtkännare. Var alltid helt säker på att du identifierat växten korrekt (t ex med Naturhistoriska Riksmuseets virtuella flora: <http://linnaeus.nrm.se/flora/welcome.html>).

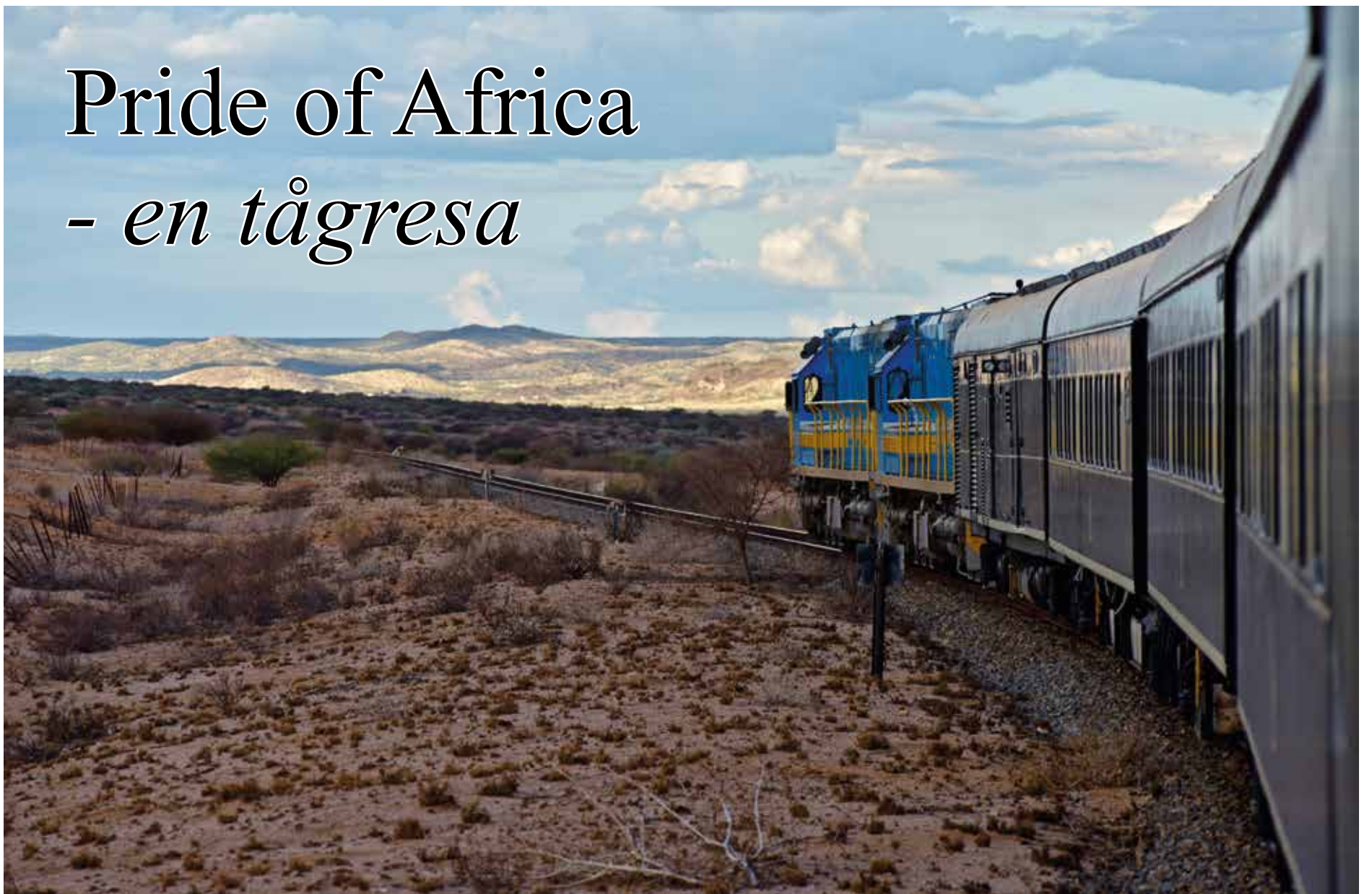
Läs gärna mina tidigare artiklar i Lilla Tidningen i serien Örtkorgen som finns att hitta på: <http://lillatidningen.com/tidningar/>. Se utgåvorna under '2015', '2016' och '2017'.

Rose-Marie är utbildad Örtterapeut och Örtpedagog. Hennes specialinriktning är på nordeuropeiska läkeväxter (fytomedicin), läketräd, ätbara vilda växter och ogräs. Växter som vi har här i vår natur eller i trädgården och som alla kan plocka själva. Hon behandlar med örterapi (komplementärmedicin) för ett brett spektrum av besvär med fokus på orsaken, håller föreläsningar, örtvandringar samt kurser i bl a örtmedicin och matlagning med vilda växter och ogräs samt plockar till restauranger. Rose-Marie bor sedan ett antal år strax utanför Söderköping.

Email: r.wilkinson@telia.com
Tel: 0730 224570

Maj 2018

Pride of Africa - en tågresa

Tåget rull fram genom det vackra landskapet.

Familjen Vos i Sydafrika lever med och för sina tåg. Det handlar om världens lyxigaste tåg, som tar 72 förväntansfulla passagerare åt gången genom några av Afrikas länder. Vi åkte med dem genom Namibia och Sydafrika. En resa på 9 dagar/8 nätter, där man reser 3 400 kilometer från Atlanten i väst till Pretoria i Sydafrika.

Det 600 meter långa tåget utgår från Walvis Bay, en kuststad med gatunamn från tyskarnas kolonialtid. Vi dunkar rytmiskt fram över rälsskarvarna, först norrut till Etosha nationalpark, där vi övernattar på Mokuti Lodge nära parken och gör safariturer med jeepar i skymning och tidig morgon. Vi hade även turen att få se en svart noshörning på nära håll.

Tåget tar oss till huvudstaden Windhoek och därifrån flyger vi med småplan till världens högsta sanddyner i Sossusvlei. Tidigt i ottan glöder dynerna i soluppgången. Vi vandrar fram till Deadvlei, en sandslätt mellan dynerna, dekorerad med svarta 900 år gamla döda träd. Efter den marschen serverades brunch i bushen. Personal från Rovos Rail dukade upp den mest fantastiska frukosten man kan tänka sig. Till middagen samma dag blev vi körda i jeepar ut i öknen precis i solnedgången, där bakom en klippa var det uppdukat en lyxig barbeque med mängder av ljuslyktor.

Åter i Windhoek välkomnades vi med champagne och röda mattan innan vi klev ombord på tåget igen. Vi besökte Fish River Canyon, den största kanjon i världen efter Grand Canyon. Väl inne i Sydafrika passerar vi städer från kolonialtiden. Kimberley är mest känt tack vare diamantgruvan. Dess minne till eftervärlden är en gigantisk vulkanliknande krater, The Big Hole.

Kolonialtåget Rovos Rail rullar vidare och under det välvda vagnstaket intas de kulinariska fyrrättersmiddagarna med noggrant utvalda Sydafrikanska viner på bord med linneduk och med herrarna i smoking. Genom vagnen löper en arkad av sju par tunna, snidade pelare i teak. Där taket är brutet sitter de öppningsbara ventilerna kvar i original. Fernissan på det vackra träet bevarar också berättelsen om ägaren Rohan Vos besatthet, den tågpassion som ledde till inköpen och restaureringen av de skrotningsfärdiga vagnarna från kung Edwards epok. Ett pojkkäckt tågintresse tillsammans med klokt entreprenörskap slutade som en kulturgärning.

Slutmålet för tågresan är Pretoria och Rovos egen järnvägsstation Capital Park.

Yvonne Bäckstedt
Text och Foto

” Vi dunkar rytmiskt fram över rälsskarvarna, först norrut till Etosha nationalpark, där vi övernattar på Mokuti Lodge nära parken och gör safariturer med jeepar i skymning och tidig morgon...

Världens högsta sanddyner i Sossusvlei.

En svart noshörning på nära håll.

Riksdagsmannabesök hos Handlarn' i Östra Ryd

På självaste Europadagen besökte Magnus Oscarsson (KD), miljö- och jordbruksutskottet Handlarn' i Östra Ryd. "Jag tycker det är viktigt att som riksdagsledamot möta människor och höra deras berättelser", berättar Magnus om bakgrunden till sitt besök.

Butiken i Östra Ryd är ett föregångsexempel på hur man kan lyckas på lantbygden men det har varit ett hårt arbete. Jag träffar förutom Magnus, Maggan Hultström (som är ordförande i Affär'n Östra Ryds ekonomiska förening (som äger butiken), Bo Hultström (administratör), Anci Carlsson (butiksansvaring), Johanna Haag (butiksbiträde) och Lars-Göran Arvidsson och Anette Viheriälä båda från Kustlandet, en ideell förening som bedriver landsbygdutveckling. Det är en solig försomarmdag i Östra Ryd.

Maggan och Anci om att bedriva butiken i Östra Ryd: "Vi har många trogna kunder! I området finns omkring 1100 personer och ca 500 hushåll men självklart önskar vi att fler väljer att handla hos oss". Viss problematik finns då de flesta på orten arbetspendlar och därmed handlar sina matvaror på annat håll. "Vi har valt att satsa på närproducerade varor vilket vi märkt en ökad efterfrågan på" berättar Anci. Bland annat kan man i butiken hitta äppelmos, rabarber, charkprodukter, ägg med mera från Östra Ryd och Östergötland.

Förutom butiken finns i området Q-stars bästsäljande bensinmack i Östergötland. Men att butiken skulle bli av var inte självklart. "Utan Kustlandet och Länsstyrelsen hade det inte varit möjligt" säger Maggan.

Anette om föreningen Kustlandet: Vi driver bland annat ett Leaderprogram inom ramarna för lokalt ledd utveckling i Landsbygdsprogrammet 2014-2020. Arbetet syftar till att förbättra förutsättningarna för boende och företagande på landsbygden samt att bevara den känsliga natur- och kulturmiljön.

Maggan om historien och utvecklingen på orten: Det började med att byalaget bildades för ca 10 år sedan och därefter den ekonomiska föreningen. I den ekonomiska föreningen finns idag 139 medlemmar som var och en betalt en insats om 800 kr. Den ekonomiska föreningen var grunden för att vi skulle kunna ansöka om ekonomiskt stöd.

Det var 2012 som Q-star kunde öppna tack vare Kustlandet och Länsstyrelsen som gick in med ekonomiskt

stöd, men under förutsättning att mer gjordes på orten. 2014 fick Söderköpings Kommun statligt bidrag till fiberdragning och vi blev ett mycket lyckat pilotprojekt och kunde med gemensamma krafter få stamledningen att gå genom Gårdeby och Östra Ryd! Maggan och Ancis intresse för butik väcktes 2015 och året därpå presenterade de idén för dåvarande Kommunledningen vid ett stormöte. Uppförandet av butiken och samlingslokalen, som finns intill butiken skedde med mestadels ideella krafter samt ekonomiskt stöd från Kustlandet och EU-jordbruksfonden. Marken butiken byggts på arrenderas av Söderköpings kommun förmånligt men arrendet i sig bidrar till svårigheter då man inte kan ansöka om inteckningar som säkerhet för lån. Vi hoppas att en dag kunna köpa loss marken, dock förutsätter det att området detaljplaneras vilket lär bli ett långdraget och krångligt projekt då även strandskyddet träder in på grund av ett dike i närheten.

Tidigare fanns det ingen naturlig samlingsplats i Östra Ryd, därför har samlingslokalen blivit mycket omtyckt. Här huserar alla från förskoleklasser, politiker, bokcirklar till dataspelande ungdomar. Med hänsyn till besökarna till butiken och lokalen så är en trottoar sedan länge efterfrågad men tyvärr veckor byggnationen dröja från kommunens sida.

Engagemanget och andan som råder i Östra Ryd och hur väl man lyckats med projektet har väckt uppmärksamhet utanför Östra Ryd.

- Vi har representanter från många orter som vill komma på studiebesök, säger Maggan.

- Vi ska vara måna om en levande landsbygd! Det här är ett föregångsexempel och som fler politiker borde besöka, avslutar Magnus.

Daniel Serander
Text och Foto

STEGEBORG

Musik Quiz och buffékvällar på Hamnkrogen
Mellan den 10 juli - 8 augusti har vi musikquiz (tisdagar) och våra populära buffékvällar (onsdagar) med bla. helgrillat vildsvin.
Se evenemangskalender på vår hemsida.

Kajaker 350 kr/dag	Boka bord på 0121 - 420 02	Konferenser året om!
-----------------------	-------------------------------	-------------------------

Café på Trädgårdshotellet Trädgårdscaféet är öppet hela högsummarens kl 12 - 18.	Minigolfbana i parkmiljö 18-hålsbana i parken intill Trädgårdshotellet.
--	---

Stegeborgs Egendom | 0121-420 01 | stegeborg@stegeborg.se | stegeborg.se

Jessica Bergström och Mats Lygrell är på plats vid kanalhamnen och säljer kaffe.

Barista på hjul

Fogarolli är ett nytt inslag i stadsbilden i Söderköping. Fogarolli är ett franchisekoncept som grundades 2006 av Cristina Fogarolli och hennes sambo Sebastian Ryberg.

Det är Mats Lygrell som bedriver verksamheten i Söderköping och vid behov hoppar även sambon Jessica Bergström som också är utbildad barista, in och hjälper till.

Med sin italienska mopedbil åker de runt och säljer kaffe där det efterfrågas som mest. I sommar så hittar ni dem troligast vid kanalhamnen eller på Rådhusorget i Söderköping om de inte är iväg och jobbar på något annat event eller är inhyrda för catering av något företag.

Välkommen förbi och köp en kopp välsmakande italienskt kaffe, espresso, cappuccino, chailatte, te eller choklad.

Daniel Serander
Text och Foto

S:t Laurentii kyrkokör på körresa till Krakow i april 2018.

Foto: Privat

Populärt med körsång i Söderköping

”Musik ska byggas utav glädje, av glädje bygger man musik. Musik, det får ni ändå medge, gör glädjen ännu mera glädjerik.”

Visst är det så hon sjunger, Lill Lindfors och så rätt hon har! I Söderköping är det inget undantag, det ger alla körer i staden bevis för. Det finns kyrkokörer, pensionärskörer, gospelkörer, popkörer, barnkörer m.m. Det skulle vara intressant att veta hur många som sjunger i kör av våra cirka 14 500 kommuninvånare. Många ingår givetvis i flera körer. Den ena kören behöver inte utesluta den andra. På skoj har jag gjort en liten inventering av vuxenkörer i Söderköping och den är varken vetenskaplig eller fullständig. Kanske lite märkligt att just jag skriver denna artikel. Jag som inte lyckades hålla ton till Fröken Helgas orgeltramp i småskolan och som bäst fick Ba i musik/sång. Det har sin egen historia och det behöver ju inte betyda att man inte kan uppskatta musik.

Körerna är listade utan inbördes ordning, storlek eller ålder. Istället radas de upp i bokstavsordning.

Glädjekören

Kören där alla får vara med. Man kräver ingen körvana. Repertoaren är rikligt blandad. Övningarna sker i S:t Laurentii församlingshem på torsdagar. Glädjekören uppträder i olika konstellationer dagtid på bl.a. vårdhem. Som någon sa: Glädjekören skänker glädje både för sig själva och för dem de uppträder inför.

Halsbandet

”En kör med glada sångare” är kanske den kör i Söderköping som har störst renommé. Kören har nyligen firat 40 år och några körmedlemmar som finns med idag, var också med från start. Nästa tillfälle att få lyssna till Halsbandet blir på Nationaldagen den 6 juni. Kören har alltid haft en blandad repertoar med många uppträdanden på egen hand eller tillsammans med gästartister. På hemsidan efterlyser man för närvarande tenorer. Övar gör man på torsdagar i Logen Vidar.

Joyvoice

Har annonserat en hel del under våren och eftersökt medlemmar i Söderköping. I skrivande stund vet jag inte hur långt man kommit med rekryteringen och bildandet, men på Joyvoice hemsida framgår det att man räknar med att starta under hösten 2018. Det har också framgått i uppropet att i den här rikstäckande körkursverksamheten kan alla sjunga och är välkomna och man sjunger inte efter noter. Repertoaren består av pop- och rockhits. Replokal blir SOK-stugan.

Kör Con Coeur

Blandad kör med 15-20 medlemmar som håller till i Drothems kyrka. Man hälsar gärna nya medlemmar välkomna. Manliga sångare verkar vara en bristvara i samtliga körer, så även här. Körvana är en fördel.

S:t Anna Vocalensemble

Kören består av 9 medlemmar från Söderköping S:t Annas församling. Alla har god körvana och är vana notläsare. Man hälsar nya medlemmar välkomna beroende på stämman. Måste passa väl tillsammans med befintliga stämmor. Man framträder mestadels i ”ytterkyrkorna” inklusive Capella Ecumenica och andra skärgårdskyrkor. Övning en gång i veckan i Söderköping.

S:t Laurentii kyrkokör

Det sakrala inslaget är så klart dominerande eftersom man huvudsakligen uppträder i S:t Laurentii kyrka, men även i andra kyrkor i församlingen och några gånger per år tillsammans med andra körer. Cirka 30 medlemmar. Man välkomnar nya sångare. Gärna sopraner och tenorer. Körvana är ett krav, men inte nödvändigtvis ”notkunskap”. Övning sker onsdagar i kyrkan.

Körresor, för både utbyte och lärdom, förekommer och nyligen har man besökt Krakow i Polen och sjungit både i en av kyrkorna där och i saltgruvan. För några år sedan hade man körutbyte med en kör i Torsa i Italien.

S:t Ragnhildskören

Består av cirka 30 medlemmar, där alla är medlemmar i SPF Seniorerna S:t Ragnhild Söderköping. Det är en blandad kör med både manliga och kvinnliga medlem-

mar, men det kvinnliga inslaget dominerar. Det finns utrymme för fler sångare. Körvana är inget krav. Man framträder på pensionärsträffar, dagträffar på Blå Porten m.m. Repertoaren är blandad, men huvudsakligen profan. Repetitionerna sker tisdag förmiddag i S:t Laurentii församlingshem.

Sånggruppen Drillarna

En blandad kör för PRO:s medlemmar. För närvarande är man cirka 15 medlemmar och ser gärna att fler kommer med. Körvana är inget krav utan man träffas och har trevligt i den sociala gemenskapen. Man sjunger förhållandevis mycket visor, men även schlager och populärmusik. Förutom att sjunga för PRO på dess medlemsmöten uppträder man ibland på Blå Porten, Birkagården, Dalgården m.fl. liknande vård- och pensionärshem.

Söderköpings Gospelkör

Sjunger enbart gospel. Man övar måndagkvällar i Drothems församlingshem. Kören är blandad, men lider brist på manliga sångare. Alla, såväl män som kvinnor är välkomna. Framträder gör man mestadels i kyrkor, i Söderköping med omgivning, men för närvarande stundar en körresa till södra Frankrike. Flera framträdanden har gjorts tillsammans med andra körer och med kända artister som t.ex. Jennifer Brown och Roger Pontare. Så sent som i höstas hade man en konsert tillsammans med Göran Engman då tonvikten låg på Elvis Presleys musik.

Om någon är intresserad av körsång och gärna vill vara med, föreslår jag att ni kontaktar respektive körledare. Flera av körer har egen hemsida eller facebookside där man kan hitta uppgifter på kontaktpersoner. Några få har terminsavgifter, men de flesta är gratis.

Slutligen citerar jag en av mina källor: ”Man mår bättre av att sjunga i kör. Kroppen kommer i gemensam dallring (ingår i samma vibrationsfält). Det har forskning kunnat påvisa.” Så återigen till Fröken Helga. Synd att inte vi två kom i gemensam dallring där framme vid orgeln. Det hade varit kul med självförtroende nog att kunna sjunga.

Britt-Marie Brauns

Stefan Bielkhammar utanför kontoret.

Capella Ecumenica Santæ Annæ in scopulis

Solen står högt på himlen då jag träffar Stefan Bielkhammar på Capella Ecumenicas kontor på Skolgatan i Norrköping. Stefan berättar öppenhjärtigt om sin far Hiliding Bielkhammar och hur det gick till när Capella Ecumenica i S:t Annas skärgård planerades, byggdes, nuvarande program för kapellet och framtiden.

Stefan berättar om sin far och hur allting började: Min far Hiliding Bielkhammar föddes i Tjärholm 1907, där gudstro, kyrksamhet och strävsamhet präglade bygden.

1912 följde Hiliding med till julottan med sin mormor, kyrkan var till bredden fylld med ca 500 besökare och vackra vita stearinljus brann överallt. Kyrkohederns röst ljud som en kyrkklocka och där bland alla ljus tyckte Hiliding att Jesusbarnet rörde sig på altartavlan. 1925 var det dags för värnplik och Hiliding stod vakt på Stockholms slott. En stor ekumenisk mäsas hölls intill slottet där Hiliding smet in. 50 biskopar och kardinaler höll i mässan, det var en mäktig upplevelse där Fader Vår lästes upp på 50 olika språk och då fick Hiliding sin första vision att skapa ett kapell i S:t Anna. Den privata delen som kanske fällde avgörandet om uppförandet var när jag inte kom hem en natt. Jag hade gett mig ut med båt till Capellaön och blivit utmattad. Hiliding var såklart förtyvild och oroad att det värsta hade hänt mig. Hiliding vände sig till Gud med bön om hjälp och jag återfanns.

S:t Annas gamla kyrka hade raserat redan 1905 och Hiliding fick inget gehör då han ville återuppbygga kyrkan. Därför tog han saken i egna händer, rev sina två sommarstugor som fanns på ön och samlade ideella krafter för att bygga kapellet. Vi kunde för vår värld inte förstå varför pappa lät riva landet men stöttade honom i byggandet med att bland annat tillsammans med min bror Övind hämta stenar på öarna runt omkring. Hiliding var mycket duktig på att engagera människor och alla hjälptes åt.

När kapellet stod färdigt 1965 mottogs det med öppna armar. På den tiden fanns det 12 samfund men inget Ecumen där samfunden kunde samlas så kapellet blev en lösning på problemet.

Ett par händelser i Capella Ecumeniska historia som

kan nämnas extra är då kung Carl XVI Gustaf hade sin Eriksgata här 1976 och landsteg från en torpedbåt och 2015 då det var 50 års-jubileum med många representanter från olika samfund som tillsammans invigde dagen med en gemensam procession.

I kapellet finns många vackra föremål som Hilding samlat under åren. Min far var inbiten auktionist och reste mycket för att hitta föremål. Altartavlan är från Prag och det finns en brandskadad Madonna från 1940-talets Hamburg.

Hur ser intresset ut nu, är det många turister?

- Tidigare har vi haft ca 10 000 besökare, numera har det tyvärr blivit färre och vi har nu ca 5-6000 besökare per säsong.

Kapellet hålls öppet från 20/5 till 2/9 med ideella krafter och vi byter värddpar varje vecka. Den 4/11 firas också allhelgona. Förutom samfunden sker en hel del privata event såsom vigsel och dop. Kapellet är alltid bemannat och det finns möjlighet att få guidade visningar.

”Det ska vara ett levande kapell och en fridfull plats. Jag arbetar mycket med att hålla ön i gott skick, tjarar och bygger bryggor. Tanken är att man ska känna en stillhet och andlighet i på platsen. Kapellet styrs och ägs av ideella krafter under föreningen Capella Ecumenica Santæ Annæ in scopulis i samarbete med många kyrkor och samfund i ekumenisk anda. I föreningens styrelse sitter jag som ordförande.

Allt är kostnadsfritt bortsett från båttransporten till och från fastlandet, därför är föreningen ekonomiskt beroende av gåvor, kollekt och i förekommande fall testamenten.”

Hur ser framtiden ut?

- Det beror på, 85% av svenska folket är ateister så vi arbetar i uppförbacke. Någon gång kommer jag lämna styrelseklubban och skötseln vidare och då är mina förhoppningar att sonen kan ta vid avslutar Stefan.

Läs mer på: www.capellaecumenica.se

Daniel Serander
Text och Foto

Omslaget på jubileumsboken.

S:t Ragnhilds Gilles jubileum

Som framgick av Lilla Tidningens förra nummer så fyller S:t Ragnhilds Gille i Söderköping 100 år innevarande år.

Firandet inleddes redan i januari genom att den särskilda jubileumsutställningen öppnades, en utställning som redovisar ”vad som sig i Gillet imat” under de 100 åren. Den kommer att finnas kvar hela året och under sommaren då muséet är öppet är det fritt fram att besöka densamma.

Under våren har man genomfört programpunkterna ”Bakom kulisserna” då det funnits möjlighet att se föreningens arkiv, bibliotek och lagrade föremål och få fördjupad information om Gillets sedan 1922 utkomna årsböcker.

Om endast några få dagar, närmare bestämt den 1 juni, äger själva jubileumsdagen rum. Den inleds på förmiddagen med att man på kyrkogården uppmärksammar föreningens initiativtagare Alric Lundberg och föreningens ålderman, Per S Anelid, vilken med kraft fick i gång det stadshistoriska muséet för 40 år sedan.

På eftermiddagen fortsätter firande med en jubileumsceremoni vid muséet varefter det är ”Öppet hus” i logen Vidars lokal med kaffe, mingel och firande. En kort historik kommer givetvis att ges, men i övrigt vad som händer är bland annat beroende på de gäster som dyker upp. Därefter besöker man muséet för en kort visning.

Firandet avslutas på Söderköpings Brunn, för förhandsanmälda deltagare, med middag, historik igen, lottförsäljning mm och ett framträdande av den mycket välkända gruppen Small Town Singers. Bland gästerna finns regionens landshövding, representanter från Söderköpings kommun, Länsmuséet med flera och glädjande mycket nära släktingar till såväl Anelid som Lundberg.

Under jubileumsdagen kommer Gillets årsbok för 2018 att delas ut till föreningens medlemmar. Denna gång ingen vanlig årsbok utan nu en jubileumsbok i vilka flera av Gillets styrelsemedlemmar, och andra som haft eller har närbkontakt med föreningen, medverkar som författare. Innehållet präglas starkt av föreningens verksamhet under tiden från 1918 till och med innevarande år.

Firandet är inte slut i och med jubileumsdagen. Under hösten 2018 inbjuder man förutom medlemmar, intresserade från allmänheten, kommunens tjänstemän och politiker, skolpersonal osv till att delta i en dubblerad studiecirkel om Söderköpings historia, en cirkel som startar första veckan i september. Som kursledare fungerar undertecknad, Gillets ordförande.

Och sedan blir det som vanligt programpunkter av olika slag fram till och med höstmötet i december, allt enligt vad som framgår av det nya programmet som i dagarna distribuerats.

Ola Lönnqvist
Text och Foto

Zarah Leandermuseum

Häradshammars Bygdegård,
Väg 209, 30 km mot Arkösund

Öppet Juni – augusti:
Lördagar kl 11-14 och
Onsdagar kl 17-20

Entré 50 kr – kaffeservering

Zarahdag - torsdag 19 juli kl 17.00

Estradören Mattias Enn sjunger och berättar om
Birgit Nilsson o Zarah
Entré 300 kr inkl mingel

Förbokning tel 0125-330 60 - www.zarahleander.se

GALLERIHASSEL

**KONST
KONSTNÄRS-
MATERIAL
INRAMNING**

WWW.GALLERIHASSEL.COM
@
f

Prästgatan 2, Hagatorget, Söderköping -Tel 0121-121 35

Söderköping Nu och Då: Kanalhamnen

Här kan man fånga sommaren!

Här kan man fånga sommaren!

Kanaltrafiken är i gång liksom hamnens uteserveringar och butiker. Fritidsbåtarna ligger tätt i gästhamnen. Främmande flagg talar om att många utländska gäster lockats av en färd på Sveriges blå band och gärna stannar till för att lära känna vår lilla stad. Känslan kan vara rent ”sydländsk” när man flanerar bland folkmyllret i det breda hamnområdet och hör olika språk. En trappa upp i Lilla Kanalmagasinet finner man olika typer av alster från lokala konsthantverkare. Vissa sommarkvällar bjuds också möjligheter till dans på den lilla fina dansbanan intill slussen. Vill man ha en bra vy över hamnlivet och övriga staden så tar man den nygjorda trappan till utsiktsplatsen på Ramunderberget.

Häriifrån får man också bästa utsikt mot det imponerande tornhuset, som toppas med en ”villa” och som 2004 skapades av tidigare spannmålsilocisterner. Resultatet är vackert och originellt disponerade lägenheter med egna hissingångar och betagande utsikter åt flera håll.

Eget smultronställe!

Turistinformatorer hävdar med all rätt ”Söderköping är ett av Sveriges verkliga smultronställen!”. För säkerhets skull har Söderköping ett eget smultronställe. Nya besökare i staden frågar ofta hur man enklast tar sig till glassrestaurangen Smultronstället. Vid entrén köas det tålmodigt – den som väntar på något gott ... Kanske ska man prova något nytt inslag på menyn?

En topp-10 skapelse.

Foto: Martin Hanzén

Kanalhamnen är ung

Med söderköpingsmått mätt är kanalen och kanalhamnen ung. Alltsedan förra årtusendets början har det funnits bebyggelse här invid Ramunderbergets fot. Fram till början av 1500-talet låg här den medeltida kyrkan S:t Ilian. En modell av kyrkan kan beskådas vid gästhamnen. På Gillets Stadshistoriska museum finns en annan modell, som visar hur Söderköping kan ha sett sig omkring år 1700. Av den framgår att viss bebyggelse fick ge vika när kanalen grävdes här omkring 1830.

Fotoboken SÖDERKÖPING NU OCH DÅ har rönt uppskattning av söderköpingsälskare när och fjärran. Bokens författare Lars Hedenström och Lars Sylvan medverkar i en artikelserie, som följer upp och kompletterar boken. Nya foton har tagits av Lars Hedenström. Gamla bilder är i regel hämtade från S:t Ragnhilds Gilles bildarkiv.

Festlig start!

Onsdagen den 26 september 1832 kl. 18 var det festligt värre i Söderköpings kanalhamn. Läktare av ”amfiteaterstuk” hade byggts upp mellan Ramunder och slussen (då belägen något tiotal meter närmare stadskärnan). Uppskattningsvis fanns drygt 10 000 stads- och landsortsbor på läktarna och på Ramunders sluttningar för att beskåda skådespelet. Åskådarsiffran kan jämföras med att staden vid tidpunkten hade endast drygt 1000 invånare.

Den kungliga ”invigningsflottan” hade nu anlänt från sin startpunkt Snöfvelstorp på väg mot Mem, där den formella kanalinvigningen skulle förrättas. Hästar på dragvägarna drog fram ståtliga kungliga segelfartyg. De kungliga (Kung Carl XIV Johan, drottning Desideria, kronprins Oscar, kronprinsessan Josefina) hade dock valt att per hästskjuts åka i förväg till Söderköping. Här hade de högtidligt och väl undfägnats hos borgmästare S. M. T. Cederborg i bokhandelshuset. På blomsterprydda gator hade de kungliga anlänt till kanalhamnen och steg ombord på jakten Esplendian. Magistraten (stadsfullmäktige) drog båten genom slussen, varefter färden fortsatte mot den högtidliga invigningen vid Mem. Invigningsprogrammet finns beskrivet i Axel Ferbs artikel i Gillets årsbok 1932.

Det blev inte riktigt som man tänkt sig...

Förväntningarna på kanalens betydelse för Söderköping var stora. Man såg framför sig en ny storhetstid. I konkurrens med Norrköping hade man vunnit kanalsträckningen genom staden. Nu såg man chansen att återuppta en roll som sjöfarts- och stapelstad. En byggboom inträffade åren kring invigningen och i hamnen uppfördes de första magasinerna för varuhanteringen. Affärsmän i staden såg nya möjligheter till export och import via den nya vattenvägen. Den tidiga exporten innefattade bland annat bräder, stångjärn och spik. I motsatt riktning kom mest sill, salt och konjak. Varutransporterna dominerade helt och skedde med ångfartyg – först hjulångare och så småningom propellerdrivna fartyg.

1800-talsbild på lastfartyg i hamnen.

Lantbruket var på 1800-talet dominerande näring i Söderköping med omnejd men också i hela Östergötland. Senare hälften av 1800-talet var spannmålsexport via kanalen ett betydande inslag, men ebbede ut runt sekel-skiftet.

Söderköpingsborgare började skaffa egna fartyg och 1860 fanns hela 7 söderköpingsägda fartyg, som trafikerade de stora haven med sina transporter. Konkurrensen från järnvägen och hamnar med möjligheter för större båtar blev dock så småningom för svår för varutransporterna på kanalen.

Ångbåtslinjer trafikerade länge sträckan Stockholm – Göteborg enligt tidtabeller, som återfanns i stadens båda tidningar. De har sedan efterträtt av dagens kanalbåtar, som förnöjer många turister med en färd på Sveriges blå band.

Ångbåtsfartyget Söderköping.

1879 fick man även ångbåtsförbindelse för reguljär trafik med skärgården. Denna fortgick sedan fram till slutet av 1920-talet med ångfartyget Söderköping. Massor av bilder återger lustturer med båten Söderköping, som här syns lämna slussen i ett sådant sammanhang. Slussningen har i alla tider lockat åskådare. Mest skådespel var det under den manuella hanteringens tid. Men även nu kan inte minst barnens intresse fångas av hur båtar höjs och sänks medels sinnrik vattenförflyttning. Samtidigt får man ju chans att närmare bekanta sig med de flytande skönheter och deras passagerare.

På den tiden lantmännen präglade hamnen

Under stora delar av 1900-talet var det lantmännens verksamheter, som dominerade i området. Hit kördes spannmålsskörden för lagring, torkning och vidaretransport till olika förädlingsändamål. I 1900-talets början var det privata spannmålshandlare såsom Gerold Andersson och Ivar Rustner, som skötte ruljansen. Transporterna gjordes i huvudsak med ox- eller hästdragna kärror och spannmålen hanterades säckvis.

Då behövdes starka karlar såsom "Emil-Kalle", som - trots att han bara hade en fungerande arm - arbetade med den tunga hanteringen. På bilden ses bland andra Emil-Kalle vid ett hästekipage vid Gerold Anderssons magasin (byggnaden används numera till populär restaurang, där man sommartid även brukar arrangera författaraftnar).

Transporter med omvärlden kunde även ske per järnväg. Redan 1893 fanns järnväg till gamla station på Dockgärdet. Härifrån drogs stickspår till hamnplan. Vad som är mindre känt är att stadens styrande i samband med järnvägens tillkomst länge förordade att lägga första stationshuset ända framme på slussplan. Den var tänkt att ligga ungefär där rosplanteringen nu finns och där det så kallade spruthuset (räddningsstation på ångsprutans tid) i stället uppfördes. Men kanalbolaget hade invändningar och lyckades (även på den tiden) stoppa stadens planer!

Föreningsrörelsen Östgötalantmännen (senare

ODAL) tog så småningom över spannmålshanteringen och nya anläggningar för lagring och torkning av säd, omlastning till lastfartyg och lastbilar kom till. Spannmålen hanterades allt mer i lös form. Transporterna blev efter hand motorbundna och under skördetid kunde kön av traktorer framför anläggningarna helt dominera hamnmiljön.

Köande traktorer till lantmännens anläggningar.

1959 uppfördes så de mäktiga silobyggnaderna med enorm kapacitet för lagring av spannmål. Men rationellare jordbruk och utvecklad logistik tog så småningom bort behovet av dessa. Nu har de alltså genom smart omvandling blivit till attraktivt boende och en prydnad inte bara för hamnområdet utan en vacker (?) del av stadens profil!

Gästhamnen

Den tidigare murriga hamnmiljön, som äldre söderköpingsbor minns är helt borta. Kanaltrafiken domineras nu av fritidsbåtar. Göta kanal, vårt största byggnadsverk, har blivit en jätteattraktion som ständigt lockar allt fler utländska gäster. Nu handlar områdets utveckling om att ta väl hand om våra besökare, erbjuda bra gästhamns-service, lyfta fram alla stadens attraktioner och tillvarata alla de möjligheter för besöksnäringarna som kanalen så positivt bidrar till...

Hamnområdet utvecklas hela tiden

I takt med växande turistströmmar har viktiga satsningar gjorts på förbättringar och försköning av området. Kanalbolaget har föredömligt renoverat kanalsträckningen genom staden med strandskoningar och sluss och förskönat med nya planteringar och plattstigar. Likaså har kommunen gjort en rad insatser, som stegvis förbättrat och förskönat. Nästa fas pågår och beräknas vara slutförd till midsommar. Den berör lekplats, sittplatser, planteringar och flaneringsstråk i området mellan slussen och Smultronstället. Nedanstående idéskiss har vi fått ta del av från kommunens projektledare Johanna Grander.

Lars Hedenström
Lars Sylvan

Foto: www.pixabay.com

Akademiska problem!

En gammal institution flera hundra år
Ser ut att helt gå i graven
Om olyckskorparna får som de spår
Om ingen ställer sig upp och skärper kraven

Ska enligt uppdraget stödja och värna
Vår kultur litteratur och språket
Åt inbördes kiv nu de ägnar sig gärna
Få se om de nu lyckas stoppa bråket

En kulturellt begåvad och belevad elit
Som oftast "kliar" varandra på ryggen
Nu kravlar de runt i sin eländes skit
Och surrar nu värre än myggen

När någon äntligen vill få ordning i leden
Får somliga iskalla fötter
några till ryktesbrasan bidrar med veden
som skadar institutionens rötter

Nu gäller att rensa bland förlegade tankesätt
I Meeto-anda ta tag i det som brister
Även om byken är smutsig och åtgärden inte lätt
Och några säkert sin status mister

Det signum som förr var reklam för landet
Har helt mist sin forna glans
Att återskapa förtroende Gud hjälpe den som kan det
Man önskar att någon sån fanns

Här gäller att snabbt forma och sluta leden
Stå upp för sin uppgift i Akademin
Inte bara tänka på gratismenyn på Gyllene Freden
Med bågare fyllda med ädelt vin

Det behöves någon med respekt och styrka
som förmår att förändra i grunden
med förtroende stil och som sanning dyrka
som inte bara fixar problemet för stunden

Akademin har anlitat konsulter i branschen
Kan Kulturprofilen se till att förfallet stannat
Det kanske sågs som sista chansen
Han verkar nu helt ägnat sig åt något annat

Det blev helt galet på något vis
Psalmdiktarens dotter borde väl förstått
Det ryktas om våningar i Paris
Kulturprofilens agerande tillförde inget gott

Det verkar som allt nu grillas i glödhet ugn
istället för att där Nobel-kandidater koras
och känner ingen glädje gör därför Lugn
när spetsfundigheter kommer från Horace

Kan möjligen Kungen slå näven i bordet
de arton kan inte göra det själva
kan Regenten säga det förlösande ordet
de arton är ju förresten nu snart bara elva

Hans Fredriksson
15

@söderköping.se

SOMMAR I

På söderköping.se hittar du mer information om alla bad- och lekplatser i kommunen.

Visst är det fantastiskt vilka möjligheter vi har i Söderköping att komma ut till sjöar, skärgård, bad och härlig natur! Kommunen gör medvetna satsningar på att underhålla och rusta upp dessa platser. Ett stort fokus är också att uppgradera statusen på barnens ytor. Närmast på tur är lekplatsen vid Kanalhamnen som blir färdig i sommar med temat "Till sjöss".

SJÖ, BASSÄNG OCH HAV MED SVALKANDE DOPP.

Nu satsar kommunen ordentligt på att rusta upp våra badplatser. En del har redan gjorts och fler förbättringar finns i planen. Kommunen sköter tillsyn och städning flera gånger per vecka. På kommunens webbplats finns vägbeskrivningar och upplysningar om badvattnets kvalitet.

– Vi vill göra baden fräschare och mer tillgängliga för alla, även för rörelsehindrade, berättar Marie Landh, verksamhetsansvarig för Idrott & Fritid.

Foto: Marie Landh

Klarsjön

Förra året fick Klarsjön nya bryggor, riktiga toaletter (en för rörelsehindrade), och ny sand. I år rustas grillplatsen upp och badet har fått nya naturbänkar. 10 km SV om Söderköping.

Foto: Marie Landh

Källbukten

I år blir det ny sand till stranden. Här finns en strand med stora gräsytor och rejäl badbrygga. Källbuktens havsbad ligger cirka 45 km SO om Söderköping.

Foto: Söderköpings kommun

Friluftsbadet i Söderköping

Öppet för motionssim v. 22-24 måndag, onsdag, fredag kl. 7-8. Den 16 juni öppnar badet för allmänheten. På badet finns tillgång till personlift.

Foto: Marie Landh

Husbyvik

Förra året rustades omklädningshytten upp och 2013 fick havsbadet i Husbyvik nya flytbryggor. Badet ligger cirka 11 km öster om Söderköping.

Foto: Veronica Lachan

Skiren

I år får sjön Skiren nya bryggor, nytt dass, upprustning av omklädningshytt och ny sand. Allt beräknas vara klart i mitten av juni. Skiren ligger cirka 20 km SV om Söderköping.

Foto: Marie Landh

Tyrislöt

Vid Tyrislöt finns ett havsbad med sandstrand och brygga. I år får stranden ny sand. Tyrislöt ligger cirka 50 km öster om Söderköping.

Foto: Marie Landh

Sanden

Stranden och beachvolleyplanen får ny sand i år. Här blir det ofta varmt i vattnet tidigt på säsongen. Sanden ligger i skärgården cirka 45 km SO om Söderköping.

Foto: Marie Landh

Torpa bad

Ett härligt skärgårdsbad med klippor och liten sandstrand. Badet sköts av Börnum-Södra Finnö intresseförening. Det ligger cirka 50 km SO om Söderköping.

SÖDERKÖPING!

MER LEK ÅT BARNEN!

Kommunen vill också att barnens ytor ska vara trivsamma, glada och inbjudande. Alldeles nyligen blev lekplatsen vid Hagaparken klar. Den är ett resultat av insamlingen till Världens Barn 2016, då kommunen lovade att satsa lika mycket på lekutrustning som medborgarna skänkte till Världens Barn-projektet.

– När vi rustar upp eller skapar nya lekplatser tänker vi i teman och använder rejält och hållbart material, berättar Johanna Grander, projektledare på Serviceförvaltningen. Arkitekten har verkligen satt sig in i barnens perspektiv. ”Trädgårdens Sagovärld” och ”Till sjöss” som nu byggs vid Kanalhamnen är några exempel på det.

Foto: Pernilla Malmström

Priorn – Trädgårdens Sagovärld

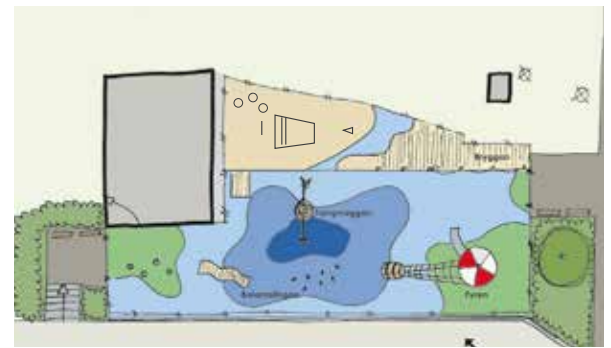
Här är idén att låta barnen uppleva och leka i en småskalig ”mormors trädgård”, med lekmöjligheter för de små barnen och lite mer upplevelse för de äldre. Lekplatsen består av flera små ”rum” för klätterlek, gunglek, karusell, talrör och sandlek. Här finns perenner, fruktträd, klängväxter och plats för fika. Lekplatsen ligger intill Hospitalsgatan och Rådhusorget. Toalett finns på Munkbrogatan.

Foto: Emelie Alexandersson

Högby med Ninja Warrior-banan

Denna lekplats är inspirerad av Ninja Warriors. Den är skapad utifrån ett medborgarförslag från två unga tjejer, Wilma och Selma, som saknade en lekplats för barn mellan 10 och 12 år. Hela lekplatsen går i rött och svart och den roliga hinderbanan utmanar de lite större barnen. I lekplatsen finns plats för sandlek, rollek, gungning och bollek. En samlingsplats finns också i mitten.

Kanalhamnen – ”Till sjöss”

Nu pågår sista etappen för att få lekplatsen mitt emot Smultronstället vid Kanalhamnen klar. Temat är ”Till sjöss” och alla delar av lekplatsen har en koppling till kanal- och sjöliv. Golvet är en stiliserad vattenmiljö med strand, bryggor, vatten, öar och en fyr med klätternät. På stranden finns en brygga och en del av en båt med ratt och rep att göra knopar av. Lekplatsen beräknas klar till midsommar.

Foto: Marie Landh

Kottebanan och En gång för alla

Här kan alla få tillgång till naturen. Upprustning pågår av äventyrsbanan Kottebanan för barn från cirka fem år. Den beräknas vara klar i maj/juni. Här kan barnen klättra, balansera, åka linbana och öva sina motoriska färdigheter på ett lekfullt sätt. Intill ligger naturstigen ”En gång för alla” som är 1 km och utegymmet, där fem stationer är anpassade för rörelsehindrade.

Foto: Emelie Alexandersson

Hagaparken

Den tidigare lekhörnan vid Hagaparken har förvandlats till en inbjudande, större lekplats med klätterställning, gunglek, sandlåda, picknickbord, bänkar och en härlig hammock som kommunens eget snickeri har gjort. Lekplatsen är integrerad med den fina parkmiljön med rosengården och fontänen.

Vi skapar lekplatser utifrån barnens perspektiv!

SÖDERKÖPING.SE

Lotta Nilsson, initiativtagare, Liss Surtevall, grundare Fix och makan Kerstin Surtevall.

Ny utställning om Fix textilindustri

Det var under högtidliga former som Fix Trikåfabriker ABs grundare Liss Surtevall tillsammans med utställningens initiativtagare Lotta Nilsson klippte bandet till Fix Textildagar & en utställning om Fix Trikåfabriker fredagen den 27 april. Utställningen har gjorts möjlig genom ett samarbete av Stadskärnan, Söderköpings kommun, fastighetsägaren samt bidrag från Sparbanksstiftelsen Alfa och företagen i området.

Intresset var stort och lokalen var under invigningen fylld av besökare varav många tidigare arbetat inom Fix Trikåfabrikers verksamheter. Lotta Nilssons förhoppningar är att utställningen ska finnas att beskåda även framgent då den är en viktig del av Söderköpings textilhistoria. "Vi börjar med ett år men förhoppningen är att den kan bli permanent och utvecklas".

Fix Trikåfabriker AB bildades 1963 genom en samslagning av två aktiebolag och flyttade till Söderköping 1964. Produktionen pågick i lokalerna fram till nedläggningen 1991. Det sägs att Fix varumärke på sin tid var starkare än Volvo. Varumärket är fortfarande starkt och ägs idag av Lindex.

I utställningen kan man läsa om Fix grundande, se kollektionernas utveckling under ett halvt århundrande och se maskiner som använts i produktionen (och där vissa än idag används i textilproduktion). Vid textildagarna fanns även workshops där man som besökare gavs möjlighet att testa olika produktionsmetoder samt försäljning av textilier. I samband med invigningen av utställningen höll butikerna i området extra öppet med fina erbjudanden.

Vi mötte Marianne Carlsson som med en "Victoria socktillverkningsmaskin" från 30-talet tillverkar ett tunnare slag av färgglada raggsöcker av hög kvalitet. Marianne är boende i Linköping men fick kontakt med utställningens initiativtagare vid ett besök på Norrköpings Brunnsalong. Hon uppskattar utställningen mycket och var glad för att få vara med och visa upp sitt hantverk i Söderköping.

Söderköping står trots Fix frånfalle fortfarande starkt på textilkartan. Företagets rötter lever idag vidare i företagen Medisox och Jofotex som startats av tidigare medarbetare på Fix. Liss Surtevall var även med och startade upp Återvinningen som fortfarande finns kvar på Fix Punkten. Några andra framgångsrika textilföretag på orten är Korps, Garnboden och Bettifix.

Ni finner utställningen på Fix Punkten vid Söderköpings södra utfart.

Daniel Serander
Text och Foto

Skärgården lockar många besökare

Intresset för att bo och semestra i skärgården känns hetare än någonsin. Tillgång till vatten och fin natur har alltid funnits här... Så vad beror det på?

Är det markägarna som öppnar upp och vågar släppa in stadsborna och är i behov av pengar och säljer av mark.

Beror det på att bekvämligheterna har hittat hit, hög standard på stugor och boenden, bra restauranger och helt okej uppkoppling.

Jag tror det är kontrasterna som är tjustringen. Att på dagen näcka på en alldeles egen kobbe och på kvällen mötas upp och ta en öl och äta en bit mat. Här finns de möjligheterna.

I veckan cyklade jag ner till Petra och Mattias på Mon för att kolla in nya båthuset som stod klart Kristihimselfärdshelgen.

En småstressad Petra tar sig tid att visa mig runt, det är verkligen fint. Två konferanslokaler, brygga och ett stort kök är helt nytt.

- "Nu kan vi hålla restaurangen öppen samtidigt som vi har konferenser och vid högtryck använda konferansrummen som matsal."

När Petra plockar fram tavlorna och visar mig visionerna om hur de vill utveckla Skärgårdsbyn kommer Mattias upp för trappan.

- "Nu är nästa projekt klart, på måndag kommer grävarna"

En handikappsanpassad strandpromenad ska byggas och en rullstolsvänlig badbrygga.

Det projektet finns med på tavlorna och även ett spa är medritat, som ska ligga under restaurangen.

- "Får vi till det hoppas vi på fler folk i stugorna även vintertid".

Åtta flytande sjöbodas, flera stugor, ett utegym och en lekplats finns med på visionstavlan och så självklart en lanthandel.

Konfirmation i Östra Ryd

Foto: Anica Björklund

Jennie Rasmussen, församlingspedagog och Pontus Mårtensson, kyrkoherde tillsammans med glada konfirmander.

Malin
Wastesson

KRÖNIKA

” Åtta flytande sjöbodas, flera stugor, ett utegym och en lekplats finns med på visionstavlan och så självklart en lanthandel...

Förra hösten stängdes de två livsmedelsbutikerna på ön ner för gott, så trycket på att öppna butik känner de av.

- "Förhoppningsvis så blir det lanthandel i Gula Huset till nästa säsong", säger Petra.

Att Skärgårdsbyn med inredda stugor blivit en sån framgång är för mig oförståligt, att man vill ha granar tätt inpå, inte vilja klippa gräs, måla om hus, tömma stuprännor eller rensa ogräs vid stugan på sin semester.

Att istället köpa en inredd stuga, med porslin inställt i skåpen och inte behöva känna stress över att gräset växer, för att någon annan klipper det åt dig.

Det är där jag som äkta skärgårdsbo (pappa säger att man bara kan kalla sig skärgårdsbo om man har minst tre generationer bakom sig från ön) och en stadsbo skiljer sig. Jag vill ha min gamla stuga som alltid kommer vara i behov av renovering och mitt ogräs i grusgången att tampas med varje sommar medan andra vill åka ut till skärgården och inte ha några måsten och det är skärgårdsbyns styrka. De har tagit bort alla måsten vanliga husägare har, så de bara kan njuta av att ha semester och kan ta dagen som den kommer.

Sammanfattningsvis tänker jag att det är kontrasterna och bekvämligheterna tillsammans som får fler och fler att vilja leva och bo här.

Kontrasterna i vädret gör bekvämligheterna viktiga.

Alla är inte samma arbetsmyra som jag är, som regniga dagar ser till att måla någon list eller högtryckstvätta stallet, utan vill ha semesterfeeling då med.

Att åka till Lottas nya lanthandel på Tyrislöts camping, stanna till vid Ekö Gård och köpa varma nyplockade tomater och färska ägg. Laga till en middag åt familjen i det fullt utrustade köket och sen titta på favoritserien på Netflix, är inte helt fel det heller.

På pingstafton, i strålände sol, konfirmerades tio fantastiska ungdomar i Östra Ryds församling. Vi har haft en härlig tid tillsammans, med fina träffar och roliga läger. Med Frälsarkransen som bas (ett slags böne-armband), har vi blandat lek och allvar, fniss och gråt, undervisning och äventyr. Vi har lärt känna oss själva, varandra, Bibeln och Jesus. Framförallt har vi haft ROLIGT!

Nu är det dags att anmäla sig till konfirmation (konfa) 2018/19! Söndagen den 3/6 har vi Prova på-träff vid Östra Ryds församlingshem, dit både ungdomar och vuxna är varmt välkomna. Kl. 13 tänder vi grillen och äter tillsammans. Därefter blir det någon aktivitet och information om konfatiden. Vi håller på till kl. 15. Varmt välkomna!

Stefan Sandberg

Svenska kyrkan
ÖSTRA RYDS FÖRSAMLING

VI SES I TRÄDGÅRDEN!

Friluftsgudstjänst varje vecka kl 14.00. Ta med något att sitta på och kaffekorg.

- Söndag 17 juni** hos familjen Schepler på Björkviks Säteri, Östra Ryd. I samarbete med Röda korset som serverar kaffe till självkostnadspris. Sandberg
- Lördag 23 juni** på Gamla Hemmet, Västra Husby. Hembygdsföreningen serverar kaffe till självkostnadspris. Vi regn inomhus. Sandberg
- Söndag 1 juli** hos Åke Hedén i Råssla 1. Vid regn inomhus. Sandberg
- Söndag 8 juli** hos Anehed/Larsson på Laurenceberg i Gårdeby. Vid regn i Gårdeby kyrka. Sandberg
- Söndag 15 juli** på Aspgården (äldreboende i Östra Ryd). Sandberg
- Söndag 22 juli** hos familjen Harrström på Ringeby Storgård. Vid regn inomhus. Mårtensson
- Söndag 29 juli** ekumenisk friluftsgudstjänst vid hembygdsmuséet i Ö Ryd ihop med Betanieförsamlingen. Kaffeservering. Vid regn i Ö Ryds kyrka. Mårtensson
- Söndag 5 augusti** hos familjen Adamsson, Nybble Lyckan 1, Söderköping. Vid regn inomhus. Mårtensson
- Söndag 12 augusti** hos familjen Adelgren i Spolstad, Enliden. Vid regn i Gårdeby

Kolmårds **kök**
 Sommarkampanj i Lilla tidningen

**Ring 011-10 71 10
för kostnadsfritt
hembesök!**

 Amelie Dan Peter Martin Ulla

Fri montering*

 *Vår rabatt motsvarar 70% av monteringskostnaden.
 Rotavdraget hjälper dig med resterande del.
 Rabatt 70% + ROT 30% = Fri montering

**20% rabatt
på vitvaror
vid köp av
kök**
Butängsgatan 44 Norrköping
kolmardskok.se 011-10 71 10
**Det hände och vad händer
i Kyrkparken 6-11 augusti**

 Liveband
 Dragspelsmusik
 Allsång
 Musikquiz

 Museet visar sina
 samlingar och alster
 Trubadur
 Visning av
 kyrkliga textilier
 Guidning av
 kyrkan

 A Capella
 Underhållning och loppis på
 Klockaregården varje dag

 Drottning Helvig
 berättar

 Se fullständigt programblad på:
www.svenskakyrkan.se/soderkoping
 Eller hämta vid Stinsen, Museet,
 Klockaregården

S:t Ragnhilds Gille
 Svenska kyrkan
 SÖDERKÖPING S:T ANNA

Öppettider: Kyrkan 9-18, Museet 10-16, Klockaregården 10-15

Skärgårdskyrkan
2018-07-01 – 2018-09-22
Söndag 1 juli, kl. 18.00. Capella Ecumenica
 Invigning av Skärgårdskyrkan
 Söderköping Gospel. Körledare, Mats Gripenblad Båt
 från Kungshällsudden kl. 17.00
 Båtresa 0 kr. Kaffe och jordgubbar 50kr

Onsdag 4 juli, kl. 19.00. Trännö
 Hos Gun-Britt Andersson
 Emil och Rolf Lifvergren
 Båt från Kungshällsudden kl. 18.30
 Båtresa 0 kr. Medtag gärna kaffekorg

Söndag 8 juli, kl. 18.00. Aspöja
 Nordantill hos Kerstin och Lars Månsson
 S:t Ragnhildskören. Musiker Karl- Gunnar Främberg
 Båt från Vrångö kl. 17.00
 Båtresa 0 kr. Medtag gärna kaffekorg

Onsdag 11 juli, Ut i det blå
 Kalle och Gunnel Bergström
 Dag Svensson, dragspel
 Båt från Slättö kl. 18.15. Båt från Tyrislöt kl. 18.30
 Båtresa 0 kr. Medtag gärna kaffekorg
 Inställt vid regn

Söndag 15 juli, kl. 18.00. Börrums kyrka
 Dagsbergs dragspelsgång

 Telefon: 0121-358 00
www.svenskakyrkan.se/soderkoping
Onsdag 18 juli, kl. 19.00. Äspholm
 Hos Inger Karlin på Gretas äng
 Lisa Tilling och Fredrik Törnvall
 Båt från Vrångö kl. 18.30
 Båtresa 0 kr. Medtag gärna kaffekorg

Söndag 22 juli, kl. 18.00. S:t Anna kyrka
 Skärgårdskyrkan går i land
 Göta Ladies
 Musiker, Nils Östling
 Efteråt kaffe och landgång i församlingshemmet, 50 kr

Farledskyrkan i Skällvik - Musik i sommarkväll
Måndag 23 juli, kl. 19.00
 Lotta Källström och Roland Engdahl
Tisdag 24 juli, kl. 19.00
 Dagsbergs dragspelsgång

Fredag 27 juli, kl. 19.00
 Lis-Jons Kapell

Lördag 28 juli, kl. 19.00
 Allsång med S:t Ragnhildskören

Söndag 29 juli, kl. 19.00
 Lotta Arildsson med vänner

 Visning av kyrkan
 mån 23 – sön 29 juli kl. 14.00-17.00

Svenska kyrkan
 SÖDERKÖPING S:T ANNA

**Jag tänker
på miljön
därför
handlar jag
lokalt**

 Gör ett besök i
Bottna Lanthandel
 "Din livsmedelsbutik
 i skärgården"

**Öppen
året runt**

 Måndag - Fredag 10 - 18
 Lördag 10 - 15 Söndag 11 - 14
 Telefon: 0121-400 05

Välkommen in!

Välkommen till

Helens
 FÖR KÖRKORT

Dags att ta mopedkörkort?

 Aktuella kursstarter och mer information hittar du på
helensforkorkort.se

Margaretagatan 1 Söderköping 0121-100 11

Foto: Privat

**Bengt
Axmacher**

KRÖNIKA

Konfirmation, anno dazumal

Sommaren 1951 avlade jag realexamen.

I anslutning till den köttfärslimpa, min favorit, som var huvudrätt, men före den Ris à la Malta som jag visste skulle följa, meddelade jag vid middagsbordet, liksom i förbigående, att jag avsåg att konfirmera mig under försommaren. Far drog häpet en besviken suck, två bröder och min mor häpnade också men bara förvånat. Lillasyster ville också konfirmera när hon fyllt femton, och var direkt redo att räkna upp de presenter hon önskade sig till denna sin festdag, ostörd av att den rimligen låg sju år fram i tiden.

Men Far hejdade henne:

– Håll tyst för en gång skull Mocka. Vänd mot mig fortsatte han:

– Jag trodde du var övertygad ateist? Varför detta knivhugg i min rygg?

Jag var förberedd och hasplade kvickt ur mig:

– Du har flera gånger sagt att i en valsituation och före ett livsavgörande beslut så skall man inhämta argument även från motsidan.

Det var nästan ordagrant vad han själv sagt till mig i olika sammanhang.

När jag backat på Ris à la Malten ett par gånger var allt motstånd brutet och nästa vecka var jag inbokad till Nykyrke församling i Mullsjö där Kyrkoherden Levenstam tog emot konfirmander varje år från och med skolavslutningen.

Det var en sommarkurs med dagliga lektioner och högmässa var söndag. Lördagar var vi fria. Fem killar och tre tjejer var Mullsjö-bor. Barbro, Sonja och Pelle var inackorderade i Prästgården. Mig fanns det ingen plats till, men jag fick bo nere vid sjön Stråken i en stuga tillhörig goda vänner, ensam två kilometer norrut mot Falköping. Hela min familj var ofta gäster där några veckor varje sommar så det kändes hemtamt och jag skulle klara mitt hushåll själv.

– Bengt klarar det, sade Mor och det var inte tomt skryt för det gjorde jag. En två decimeter hög stack pannkakor gräddade jag var tisdag och en jättelik ekonomipåse mandelbiskvier handlade jag på konsum i Mullsjö var vecka.

Pelle, brorson till prästen och ett riktigt Guds barnbarn från Årsta, bjöd förgäves på cigaretter det första han gjorde. Barbro, var från Fjälkinge i Skåne, stabil, gladlynt och söt, pratade bred skånska, och tog inte illa vid sig när vi drev med hennes dialekt. Sonja var rätt söt också, men en tunn, blek och lite ängslig tös. Mullsjöborna såg vi bara till i kyrkan. De försvann hem så fort det gick.

Pelle tyckte till en början att Sonja inte var något för oss att släpa på, men Barbro och jag förklarade med visst eftertryck att vi inte kunde lämna henne ensam, och Pelle

dummade sig inte fler gånger. Vi fyra hängde alltså ihop, mest hemma hos mig; där fick vi vara ifred och där var vi in på sjön.

Stråken sträcker sig i rak nord-sydlig riktning två och en halv mil. Den är ingenstans bredare än 400 meter och ofta inte stort mer än en å. Stugan låg vid Spåneryd två kilometer från norra sjöändan, vid Tidans utlopp och längre norrut än så hade jag aldrig varit.

Nästan all ledig tid var vi hos mig i stugan, Jag levde i huvudsak på de egenhändigt gräddade pannkakorna, hallonsylt och mandelbiskvierna och särskilt Sonja lät sig väl smaka och tappade aptiten på prästgårdsmaten. Vi badade, dök från båten, utom Sonja. Hon kunde simma men fick inte vara på djupt vatten för mamma. Bara jag kunde ro. Pelle försökte ihärdigt, men kunde inte hålla kursen, Barbro kunde bättre men tyckte det var tungt och enformigt. Sonja var tillsagd att sitta still och inte röra sig i en båt ute på sjön, så hon kunde inte byta plats.

Trosfrågor förde jag på tal en gång. Pelle fick ett skrattanfall och tyckte att jag var pyntad, som det hette på den tiden.

Sommaren var vacker. Vattnet i sjön ljummet, Sonja lärde sig trä mask på kroken och fick några abborrar precis som vi, och Barbro föreföll intresserad av mig på ett spännande sätt.

Sista lördagen skulle vädret bli sämre men först var det bra. Vi plaskade runt båten mitt ute i sjön när det började blåsa från norr och en rad molngubbar skymde solen titt och tätt. Vi fick för oss att vi skulle segla, det hade jag försökt några gånger tidigare. Det blåste bra och vi reste en åra i båten och så knöt vi båtshaken på tvären över årbladet och trädde en badrocks ärmar över båtshaken och flickorna höll ut badrockskanterna med händerna, en på var sida. Pelle höll åran upprätt sittande på toften i mitten och jag satt i aktern med andra åran och styrde. Efter lite övning fungerade det bra på plattläns och kors vad det gick undan. Flickorna som höll i skörten tyckte det var livat värre, och Sonja jublade förtjust. Pelle som satt med ryggen mot åran/masten upptäckte att det gick lättare om han stod upp bredbent och lutade sig bakåt med ryggen mot åran och vinden.

Vinden ökade mer och mer, det började gå små vita gäss på sjön och styråran blev allt tyngre att hålla. Fortare än man kunde ana var vi vid järnvägsbron där västra stambanan korsar sjön, och längre åt söder hade jag inte varit heller.

Folk vid främmande stugor begapade vår framfart, vi tjoade och man vinkade tillbaka från stränderna. Nya vikar och uddar passerades i rask takt. Först sent på eftermiddagen mojnade det snabbt så vi fick ta ner badrocken och låg och drev sakta.

Det blev dags att ro hem. Klockan var fem. Jag insåg

plötsligt att det måste vara många timmars rodd hem.

– Kan vi gå i land och ringa hem, sade Barbro. Kvällsmat serveras sex. Prick.

Vi prejade en stuga för att låna telefon. Det fanns bara i Bottnaryd vid sjöändan, ytterligare två kilometer söderut.

Jag fick börja ro. Åt fel håll! Jag var van att ro sedan flera år, men med fyra i båten var det tungt.

Framme i Bottnaryd fick Barbro gå iland. Hon kom inte åter förrän efter en halvtimme. Prästen hade varit mycket arg. Inget tal om att bli hämtad, som Barbro nog hoppats på. Bara att ro hem igen.

Jag fick fortsätta ro efter att Sonja gjort ett välment försök att avlösa mig en stund. Samtalet tröt. Solen sjönk först mot en molnbank i norr och försvann sedan bakom den, Jag rodde och rodde och rodde och rodde. Sakta, sakta skymde det, tunna slöjor av dimma trådde sin älvadans runt oss. Till slut mörknade det definitivt vid tiotiden och sällsynt välkommen steg en timme senare fullmånen upp och tände en lång silverstrimma i vårt kölvatten. Jag började få blåsor i händerna.

Halv två var vi vid järnvägsbron och här kunde vi hoppa iland, Barbro visste en genväg upp till prästgården. Sonja var mörkrädd och frusen, Barbro var bara frusen, Pelle var grinig för han hade rökt upp alla sina cigaretter. Jag frös inte eftersom jag rott hela tiden, och bestämde mig, för Sonjas skull, för att följa med dem. När vi kom upp till prästgården stod kyrkoherden i morgonrock och med håret på ända i dörren. Det började dagas. Utan ett ord gick han fram emot mig och gav mig en ordentlig örfil. Den kändes välförtjänt; mer genant än smärtsamt.

Jag traskade ensam ner till båten och rodde hem. Ensam i ekan var det lätt att ro och det kokade i vattnet bak akterspegeln. Klockan fyra var jag framme. Solen hade gått upp, men skogen skymde den ännu. När jag kröp ner i sängen låg någon redan i den. Det var brorsan, Mor hade bett honom cykla de fyra milen hemifrån Norrahammar ut till stugan dagen innan.

– För att hålla dig sällskap, sade han.

Resten av kursen sabbades av att jag fick magont. Man hittade ett magsår i tolvfingertarmen och det blev en långdragen historia innebärande ett förlorat läsar i gymnasiet. Jag fick min första nattvard trots allt, men upplevde inget som kunde kallas för den frälsning, som jag varit så nyfiken på.

Jag tror inte, men jag låtsas. Kärleksbudet är bra och kyrkomusik oftast helt fantastisk. Men transsubstantiationen kan jag inte ta till mig.

Foto: H Perten

” Jag har alltid tyckt om havet, sa han. Mina första barn- domsminnen har jag när jag som fyraåring vadade vid stranden. För varje dag gick jag allt längre och längre ut tills jag en dag inte bottnade... ”

Rein
Westerbusch
Norberg

KRÖNIKA

Halvvägs till Abruca

På kvällen satt jag och min fru i sittbrunnen. Vi hade suttit och kurat skymning och sett månen gå upp mellan de jagande molnen över Rigabukten.

Sedan Estland blev fritt seglade vi dit nästa varje sommar, dels för att söka mina rötter men också för att få ta del av utvecklingen i ett land som blivit fritt efter mer än sextio år av sovjetiskt förtryck.

Den här sommaren seglade vi via Ventspils i Lettland in i Rigabukten och upp till den gamla svenskön Ösel, eller Saaremaa som den heter på Estniska.

Här ligger Kurresaare, en medeltida stad med minnen från Hansans tid.

Hamnen ligger några kilometer från stadens centrum.

När vi satt där kom en kort spenslig man ut på bryggan där vi låg förtöjda långsides längst ute på nocken av en flytbrygga.

Han stod en stund och betraktade vår båt, han lät blicken vandra från för till akter, från bogsprötet över masttopparna till vindrodret längst akterut.

Han nickade för sig själv som om han var nöjd med vad han såg innan han kom fram till relingen.

- Får jag stiga, stiga ombord, kapten? frågade han hetsigt på engelska.

Jag såg på mannen.

Han var magerlagd och såg ut att vara dryga sextio år. Han höll armarna omkring kroppen och såg ut att frysa. Vad var det för en figur? Var han kanske sjuk?

Jag gjorde en inbjudande gest och flyttade fotogenlyktan för att ge plats.

Han skakade fortfarande när han kom ombord och satte sig ner.

- Jag har simmat, det är därför jag fryser. Det blir bättre om en stund, huttrade han.

Sjelva satt vi i ylletröjor med en filt över knäna.

Han pekade på en ö som avtecknade sig i mångatan.

- Jag har simmat halva vägen ut till ön Abruca där ute och tillbaka.

Det gör jag varje kväll hela sommaren.

Det hade regnat och blåst de sista dygnen och det var definitivt inget badväder. Från hamnen där vi låg förtöjda ut till Abruca var det minst ett par kilometer.

Han fick en filt över axlarna och ett glas *Vana Tallinn*. Den estniska likören gjorde honom gott och han slutade skaka.

Han tog ännu en klunk ur glaset och kommenterade *Yemayas* linjer.

Till min förvåning kunde han se att hon var en Colin Archer, en kopia av en norsk lotskutter.

Han fortsatte lite forscerat att prata om fartyg och skeppskonstruktioner som om det var det enda som var värt att samtala om ombord i en båt. Han berättade om *Titanics* konstruktion och vad det var som hade fått henne att gå under efter kollisionen med isberget.

Han berättade initierat om vikingaskeppens konstruktion och om hur vikingarna navigerade med hjälp av en pinnkompass och en solsten som gjorde att man kunde se solen även i mulet väder. Dessutom kunde vikingarna alltid hitta geografiska norr genom att kamma lössen ur håret och släppa ner dem på ett garvat skinn.

De flesta löss kröp alltid mot magnetiska nord.

- Är det verkligen sant? undrade jag.
Han bedyrade att det förhöll sig så.

Efter den här förklaringen har jag försökt att få tag i huvudlöss men det är inte så lätt. Jag frågade skolsköterskan på en skola där jag jobbade, där en del ungar hade löss, om hon kunde hjälpa mig att få ihop ett tiotal. Jag höll fram en tom tändsticksask.

Hon spärrade upp ögonen och höll skräckslaget upp händerna framför sig och tog samtidigt ett steg tillbaka medan hon skakade på huvudet.

Jag insåg att det inte var någon idé att förklara för henne att jag försökte lösa ett vikingatida navigationsproblem.

Vår gäst ombord fortsatte att berätta om sin längtan till båtar och hav.

Under sovjettiden hade det varit förbjudet att ha egen båt och den enda möjligheten att komma ut på havet var att jobba som fiskare.

Men då var det alltid under sträng bevakning av militären som hade alla fiskare under uppsikt och den ransonen av bensin de fick räckte precis ut till näten och tillbaka in i hamn.

Hans stora dröm hade varit att få segla ut ur Rigabukten och sätta kurs mot den fria världen.

Här blev han tyst och drack ur sitt glas.

Han fick påfyllning och fortsatte att berätta.

Efter att ha jobbat som fiskare i många år blev han lastbilschaufför. Det var en av de få möjligheter som gavs till resor under sovjettiden.

Sovjetunionen var stort och resorna tog honom nästan runt halva jorden. Från Polen i väster till Samarkand i öster, från Svarta Havet i söder till Sibirien i norr. Men han drömde om att komma västerut och se den förbjudna delen av världen. Under tiden samlade han böcker och läste allt han kom över.

Drömmen om att en dag komma bort från Sovjetunionen hade sporrat honom att lära sig andra språk. Han hade kommit över några läroböcker i engelska och hade en illegal radio i lastbilen där han kunde lyssna på *Voice of America* under sina långa resor.

Så tystnade han och räckte fram handen.

Den var fortfarande kall.

- Jag har pratat så mycket nu att det kanske är dags för mig att presentera mig. Jag heter Juri Roost, sa han.

När vi hade presenterat oss tittade han förvånat på mig.

- Du har ett estniskt namn?

Jag berättade att jag var född i Rickul norr om Haapsalu och att jag bara var drygt ett år när min mor tog mig på armen och tillsammans med några andra flydde vi till Sverige i en liten båt.

Juri satt länge tyst och smuttade på likören.

- Jag har alltid tyckt om havet, sa han. Mina första barn- domsminnen har jag när jag som fyraåring vadade vid stranden. För varje dag gick jag allt längre och längre ut tills jag en dag inte bottnade. Då började jag röra armar och ben som jag sett att de gjorde som kunde simma. Efter att ha övat i flera dagar kunde jag simma. Det var en

otrolig känsla. Jag kunde ta mig fram genom vattnet och kände att jag kunde simma allt längre sträckor. Sedan dess simmade jag varje dag under sommaren.

Han suckade djupt och satt tyst en stund.

- Men så kom kriget. En dag kom två ryska soldater och tog min far. Vi blev ensamma min mor och jag. Det var en svår tid.

Han tog lite mer likör, smakade på den som för att smörja munnen.

- Det blev lite bättre under den tyska tiden, i alla fall för oss som bodde här ute på Ösel. Men så vände kriget, tyskarna blev slagna vid Stalingrad och ryssarna var på väg tillbaka. Folk här på Ösel började fly, precis som du och din mor. Alla försökte komma iväg med någon båt med kurs mot Sverige. Många kom fram men det var också många som blev nerskjutna eller drunknade.

Kriget kom allt närmare och när vi hörde kanonerna mullra borta vid färjeläget i Wirtsu kom en skuta och ankrade härute på reddan halvvägs till Abruca.

Den skulle ta oss med till Sverige. Det var hundratals med människor på kajen här ute, alla med ett bagage, ett knyte eller en väska. Så även jag och min mor.

Sjömännen på skutan rodde iland en livbåt och fyllde den med köande människor. Vi kom allt längre och längre fram i kön.

Nästa båt skulle bli vår. Jag var ivrig och upphetsad. Vi skulle klara oss ifrån kriget! Vi skulle till Sverige!

Men det kom ingen nästa båt. När båten framför oss var fullastad förklarade sjömännen att det här var sista båten.

- Vi får inte ta ombord fler människor med tanke på fartygets säkerhet.

Männen satte sig vid årorna och rodde ut från kajen.

Vi skulle inte komma med...

Jag kommer ihåg att jag skrek med mina lungors fulla kraft.

Min mor försökte tysta mig genom att hålla mig för munnen men jag tog henne i armen och drog henne fram mot kajkanten och pekade ut mot skutan dit livbåten var på väg.

- Kom mamma! Vi simmar! Det är inte så långt.

Jag visste att jag skulle klara det. Nu var jag sex år och hade simmat sträckor som var nästan lika långa.

Jag tog av mig min jacka och kastade mig huvudstupa i vattnet och började simma.

- Kom mamma! Vi klarar det!

Men hon kom inte. Istället kom ett par kraftiga nävar och lyfte upp mig ur vattnet.

Juri Roost nickade tankfullt för sig själv.

- Nu simmar jag halvvägs ut till Abruca för att påminna mig hur mitt liv hade kunnat ändras. Varje gång jag simmar ut mot den plats där skutan låg för ankar föreställer jag mig hur mitt liv hade kunnat bli om vi kommit med till Sverige.

Han strök med handen över däck och granskade mig och sorgen över sextio års ockupation fanns i hans röst.

- Jag hade kunnat vara som du, sa han. Jag hade också kunnat haft en båt och seglat runt i världen. Om vi bara hade simmat ut till skutan.

Den återskapade hamnstationen med sin badplats vid Risten är numera ett populärt utflyktsmål.

Den första riktiga järn

Var i Östergötland fanns den första riktiga järnvägen? Det var faktiskt inte mellan några av de större städerna utan mellan Åtvidaberg och Bersbo. Denna första järnväg med lokdrift i Östergötland (4:e i landet) byggdes redan 1856 – 57 mellan koppargruvorna i Bersbo och bearbetningen i Åtvidaberg. Banan med en längd på 9 kilometer var vid slutet på 1850-talet hela 1/8 av Sveriges totala järnvägsnät.

En ännu tidigare östgötajärnväg var visserligen hästbanan mellan Fiskeby och Norrköpings hamn, men som beskrivningen antyder så drevs tågen här inte av lok utan av hästar. Ännu idag minner namnet Butängen (området intill resecentrum i Norrköping) om denna verksamhet eftersom det var här hästarna fick gå mellan tågturena, och hästkarlarna var ofta från Butbro utanför Finspång – därav förmodligen namnet.

Som jämförelse kan nämnas att stambanan Mjölby – Linköping – Norrköping inte var färdig förrän 1874 så den första järnvägen måste ha varit en säregen upplevelse för 1850-talets östgötar.

Järnväg och/eller kanaler

Innan järnvägstekniken hade slagit igenom var det kanalbyggen som gällde. Bara några årtionden innan järnvägar började planeras i Sverige så hade Göta kanal öppnats. Om man förstått att järnvägen skulle bli den nya moderna transporttekniken så skulle nog aldrig Göta kanal byggts. Det fanns även planer på kanaler mellan Östersjön och sjösystemen omkring Bersbo och Åtvidaberg. Då hade förmodligen sjön Yxningen förbundits med de östliga sjöarna som Risten i ett sammanhängande vattensystem. Ifall dessa planer förverkligats så hade kanske Valdemarsvik blivit en kanalort. Emellertid förverkligades endast de korta grävda passagerna mellan sjöarna Risten och Såken, mellan Såken och Borken samt mellan Hövern och Lången. Än idag går det exempelvis att färdas åtminstone med mindre båtar/kanoter

på en realiserad kanal, nämligen den mellan Risten och Såken även om den är något uppgrundad och igenvuxen.

Tanken bakom kanalprojektet var delvis att järnvägarna skulle svara för kortare förbindelser mellan vattenvägarna för ännu såg man inte järnvägarnas potential fullt ut. Vattenvägarna bedömdes då som tidens mest överlägsna transportleder för tyngre gods. En häst ansågs kunna dra 50 gånger så tung last på en kanalpräm jämfört med landsväg. Eftersom det inte fanns (och heller aldrig kom att bli) någon kanalförbindelse med yttvärlden så satsade man på landsvägsupprustning och efter hand alltmer på järnvägar. På 1860-talet, kom emellertid en utredning om att via en grävd kanal mellan sjöarna Erlången och Vin få förbindelse med Kinda kanal som höll på att byggas vid denna tid. Tanken var då att förbindelsen mellan sjön Vin vid Edshyttan och Åtvidaberg skulle klaras med hjälp av järnvägen till Bersbo.

Ett annat kombinerat kanal- och järnvägsprojekt var kommunikationsaktiebolaget Norsholm – Ristens idé att en nyanlagd järnväg skulle förbinda Norsholm med sjö-/kanalsystemet vid Risten. Emellertid ändrades planen så att järnvägen förlängdes söderut via Lakvik till Bersbo och vidare till Åtvidaberg. Den då drygt 20 år gamla gruvbanan Bersbo - Åtvidaberg kom därmed att ingå i denna järnväg. För att banorna skulle passa ihop fick en del arbeten göras på Bersbobanan varav det största var att bygga om spåren. Detta gjordes inte minst för att minska ner spårvidden till 3 svenska fot (=891 mm), Hamnstationen vid Risten kom dock att användas för ångsluparna Risten och sedan Saga (skrovet till denna finns för övrigt bevarad i Lakvik) i samtrafik med järnvägen. Båtarna upprätthöll trafik för de boende utmed sjöarna Risten och Såken. Dessutom drog de också timmer som flottades till sågen intill hamnstationen.

Än idag går det att se en rest av de tidigaste planerna på förbindelsen mellan Norsholm och Risten – nämligen i

placeringen av Björsätters bevarade stationshus (idag privatbostad). Huset ligger inte rakt intill vägen (=före detta järnvägen) utan placeringen är lätt vriden i förhållande till vägen/järnvägen. Orsaken är att huset redan påbörjats innan linjestreckningen av järnvägen ändrats till ett mer västligt läge via Lakvik och sedan vidare till Bersbo. Efter hand kom de olika mindre järnvägsbolagen som exempelvis Norsholm – Bersbo Järnväg (NBJ) att ingå i det större företaget Norsholm – Västervik – Hultfreds Järnväg (NVHJ). Detta privatägda bolag förstatligades i slutet på 1940-talet och kom därmed att ingå i SJ.

På dessa smalspåriga järnvägar som täckte en stor del av Östergötland fram till mitten på 1960-talet kunde man via Norsholm resa bland annat till Norrköping, Finspång, Örebro, Söderköping, Valdemarsvik, Arkösund. Åkte man väster ut kunde man på de sammanhängande smalspårarna exempelvis komma till Linköping, Skänninge, Vadstena, Motala och Ödeshög. Söder ut kunde man även ta sig till Växjö via Åtvidaberg och Västervik.

Banbygget

Gruvorna runt Bersbo och kopparverket i Åtvidaberg var vid mitten på 1800-talet ett av Sveriges mest framgångsrika företag vilket också förklarar behovet av den då moderna järnvägstekniken som kan jämföras med vår tids kommunikationsutveckling, IT-tekniken.

Baroniet Adelswärd hade alltså resurser; man byggde gruvjärnvägen på egen mark och med egna medel. Baron Seth Adelswärd hade själv bland annat varit i USA och där kommit i kontakt med den nya järnvägstekniken. Spårvidden man valde var 1188 mm. Rälsen importerades från England och transporterades från Gamleby/Västervik till Åtvidaberg med ox-/hästforor – bara det ett avsevärt arbete.

Under byggandet kom man fram till en tandvårksek, dvs en gammal ekstam där ortsbefolkning borrat hål och stoppat in sina utdragna tänder o. dyl, varefter man satt i pluggar; stubben måste väl därför ha sett ut som en forn-

Här ses sträckningen av Bersbobanan, Sveriges 4:e järnväg och samtidigt Östergötlands 1a järnväg, som betjänade den omfattande kopparbrytningen i Bersbo. På kartan syns också den utbyggda järnvägen upp till Norsholm och vidare.

” Den första järnvägen med lokdrift i Östergötland (4:e i landet) byggdes redan 1856-57 mellan koppargruvorna i Bersbo och bearbetningen i Åtvidaberg.

Järnvägen i Östergötland

tida igelkott. Så gjorde man för att tandvärken inte skulle komma tillbaka. Nåväl, eftersom ingen först vågade angripa detta växtmonster stannade rallarakтивiteterna av – Vad blev då lösningen på detta problem? - Jo, en tandlös gubbe. Han tjärade in ekmonstret och tände på. Efteråt sa han att djävlar och annat sattyg angripit honom i flera dagar. Dessa upplevelser var säkert orsakade av den sprit han fått som en del av ersättningen för sin pionjärsats vid järnvägsbyggandet i Östergötland.

Lok och vagnar

De två loken ”Åtvidaberg” och ”Bersbo” beställdes från Munktells i Eskilstuna. De tillverkades 1857 med tillverkningsnumren 4 och 5 (Förstlingen, det första svensktillverkade loket, hade förstas nummer 1, Fryckstad nummer 2 och Norberg nummer 3).

Loken transporterades nedmonterade med kanalbåt till Norsholm där delarna sedan också förflyttades till Åtvidaberg med ox- och hästforor. Än idag minner den legendariska restaurangen Stallet i Åtvidaberg (var verkligen från början ett riktigt stort stall, byggt 1857) om ett omfattande ox- och hästberoende transportsystem omkring koppargruvorna före järnvägarnas tid. För att möta de ökande transportbehoven hade omfattande arbeten utförts på landsvägen Åtvidaberg – Örminge som var hårt belastad på grund av tunga kopparforor till Norrköpings hamn. Landsvägarna var ändå otillräckliga för denna ökande trafik. Här blev då den nya järnvägstekniken lösningen.

Nåväl, loken monterades sedan i Åtvidaberg. Ett av loken fick dock transporteras tillbaka till Eskilstuna för justering/reparation (med största sannolikhet demontering och återmontering!). Båda loken saknade hytter så lokförarna var verkligen en ”utsatt” personalgrupp. För att förbättra arbetsmiljön införskaffades pålsar (Var det kanske vargskinn?).

Redan c:a ett år efter färdigställandet av banan, alltså 1858, kompletterades malmtransporterna med persontrafik, förmodligen tämligen begränsad men ändå. Två så kallade passvagnar för persontransport tillverkades i ek, med stor sannolikhet på lokal verkstad i Åtvidaberg. Den ena vagnen kom att byggas som en markisvagn, alltså med låga väggar och ett tak i tyg- eller plåtmarkis. I mellanrummet mellan taket och de låga sidoväggarna fanns kanske grova gardiner/tygmarkiser som skydd mot vind och rusk.

Den andra passvagnen var lyxig mätt utifrån dåtidens förhållanden. Den var heltäckad men med fönster, och sofforna var stoppade samt överdragna med kläde från en lokal handlare. Vagnskorgarna till båda dessa vagnar finns idag hos Museiföreningen Risten – Lakviks Järnväg (RLJ) – se nedan. De är två av landets äldsta bevarade personvagnar vilka nu ingår i en renoveringsplan så att de åter ska kunna rulla på museijärnvägens spår.

I vår tid

Efter att ha gjort god tjänst i många år, bland annat med genomgående snälltåg och långa, tunga godståg Norsholm – Västervik lades smalspåret mellan Norsholm och Åtvidaberg ner 1964 och revs upp. Grunden för denna nedläggning var att banan från Åtvidaberg till Västervik breddats till normalspår (1435 mm) så att man nu i bland annat Åtvidaberg via Bjärka-Säby hade direktkontakt med Linköping och Södra stambanan.

Historien om järnvägen Norsholm – Åtvidaberg är dock inte slut med detta för i början på 1970-talet köptes cirka 3 kilometer banvall, eller omkring 70 000 kvadratmeter avlång tomt med sjötomt (det gamla hamnområdet vid sjön Risten) å 30 öre kvadratmetern av några privatpersoner. Banvallen var då emellertid helt utan järnvägsspår. Köparna som satsat egna sparpengar (totalt cirka 21 000 kronor) bestod av en mindre grupp järnvägsentusiaster som planerade att skapa en ideell museijärnväg med namnet Risten – Lakviks Järnväg (RLJ). – och så blev det.

Idag är Risten – Lakviks Järnväg en aktiv turist- och museijärnväg där tågen på sommaren rullar på 1,5 kilometer medlemsbyggda spår med vidden 600 mm (alltså smalare än de ursprungliga 891 mm breda spåren). Flera byggnader bland annat två stationshus har flyttats till Lakvik och renoverats till väntsal, expeditioner och ett järnvägscafé. Ett godsmagasin har flyttats från Åtvidaberg till Lakvik (delat i två delar) där det nu tjänstgör som både verkstad och vagnhall, en större vagnhall har även nyuppförts, hamnområdet vid Risten är nu slutstation med en populär iordningsställd badplats m.m.

Föreningen äger idag tre ånglok (varav två fungerande), flera motorlok och åtskilliga vagnar av olika dignitet, både renoverade och renoveringsobjekt. Två av de intressantaste vagnarna är onekligen de unika åtvidabergsbyggda passvagnarna/personvagnarna från just den östgötska urbanan mellan Bersbo – och Åtvidaberg. Dessa vagnskorgarna hör som nämnts till de absolut äldsta i landet (1858). De är nu under renovering, men då de båda vagnarna är byggda i ek har de klarat alla år förvånansvärt bra. Som nämnts uppgick Bersbobanan år 1878 i den större och längre järnvägen varefter vagnskorgarna fungerat som lusthus/groggveranda, förrådsbod, tvättstuga – men nu 150 år senare är alltså cirkeln slutet och vagnarna kan förvänta sig en framtid inte bara som unika museiobjekt utan även som återigen fungerande järnvägsvagnar med glada och förväntansfulla resenärer. För framtidens innebyggare i Östergötland och andra kan det säkert bli minst lika spännande att åka efter ånglok i de gamla ”järnvägsdiligenserna” som det var för 1850-talets östgötar.

Hans Blomberg
Text och Foto

Från vänster stående **Britt-Marie** och **Ingegerd**. Sittande från vänster **Christina**, **Gun**, **Maj-britt** och **Britta**.

Christina Forsman Nilsson

KRÖNIKA

Vårens och sommarens intåg vid Göta Kanal

DEL 3: Följ 35 år av lycka!

Känslan av vårens energi är otroligt stark och njutbar på vårt gamla hemman vid Göta kanal. Fåglar på väg hem från världens alla varma övervintrande platser, sången som ljuder och väcker oss på morgonen samt de små snabba blomstren som skjuter upp överallt på tomten och i skogen. Och nu startar längtan och kraften att planera för årets odling av våra grönsaker, bär och frukt!

Eftersom vår odlingsmetod i alla år varit starkt influerad av och följer den biodynamiska odlingsstrategin så är lyckan fullständig när SÅkalendern för året dimper ned i brevlådan. Rot-/blad-/frukt- och blomdagars styr oss i att förbereda jorden inför plantering av fröer och plantor. Så skönt med väl underbyggd helt säker väg att följa naturens förlopp. Många år har även bevisat för oss själva att det verkligen stämmer om vi följer kalendern att kvalitet och mängd blir maximerat.

Så för många år tillbaka när våra fyra raringar var små fick vi hjälp med att så. De sprang glatt omkring med frön och sättlöck och planterade vilt. Glädjen var enorm när fröna grodde och de fick uppleva naturens mysterium som sedan hamnade på tallriken efter gemensam matlagning i hela familjen. Lyckan total!

Sommarens alla möjligheter till ljuvliga skogs promenader, bergsklättring, bad i kanalen, klättra i träd, cykla utmed kanalen och se slussningar av vackra båtar och mindre skepp. Vår specialcykel gjord av en tandem med sidovagn så vi alla sex kunde cykla tillsammans när barnen var små väckte mycket uppseende bland båtbesörjarna. Det togs ivrigt foton och jag tror nog att vi finns i den tidens fotoalbum lite varstans i världen.

Morgonpromenad med frukost på en vacker höjd med utsikt över kanalen var något familjen älskade. Eller att grillas över öppen eld i trädgården till kvällsmat. Att tälja sin grillpinne var spännande och ett bra sätt att på ett korrekt och säkert sätt lära sig hantera en Morakniv.

I kanalen lärde sig också alla barnen simma och de klättrade i trädgårdens ca 20 meter höga träd som små apor tillsammans med pappa.

Idag är många av de enorma träden nedsågade via klättring högst upp och sågning från topp och nedåt. Nya träd har förstas vuxit upp och bildat ny vacker skog på tomten. En kanalpark och en skogspark är på gång samt tusen andra härliga planer för framtiden.

Kanalen är vår badplats i princip året runt då vi njuter av kalla bad. Naturligtvis är sommaren en underbar tid för att njuta av kanalens utmärkta badvatten! Och för mig som fyller år mitt i sommaren är det en lycka att njuta av vårt otroligt vackra naturhem vid Göta kanal. Samma känsla varje dag som jag själv upplevde på mormor och mormors sommartorp i Gryt på sommarloven när jag var barn.

Kathleen Ginyard

Anneli och Gunilla välkomnar fler personer till Blå Porten.

Aktiviteter för äldre i Söderköping

Under en mulen måndagseftermiddag besöker jag Blå Porten i Söderköping, vilket är Söderköpings kommuns service- och trygghetsboende beläget på Skönbergagatan mitt emot Söderköpings brunn.

För att få mer information om vad som händer på Blå Porten så har jag bestämt träff med Anneli Landström som är aktivitetsledare samt Gunilla Svensson vilken arbetar med Avlösarservice för anhöriga inom kommunen.

På boendet finns flera verksamheter bl.a. Träffpunkten Blå Porten som är en öppen verksamhet om man som pensionär vill ha en meningsfull samvaro med andra där man inte behöver boka tid eller bestämma i förväg att man vill komma dit.

På Träffpunkten kan man slinka in i all enkelhet för att köpa en kopp kaffe till självkostnadspris eller vara med på de olika aktiviteterna.

Det är ett gediget program som erbjuds. Vad sägs om sittgympa flera gånger i veckan, Allsång, underhållning av bl.a. Titanix (30 maj) Vän-tjänstkaffe med andakt av olika kyrkor och samfund, bingo, kille-spel, frågesport, visning och försäljning av kläder, teater och mycket mer. Programmet varierar från månad till månad.

Träffpunkten är öppen mellan 9.30–12.00 måndag till torsdag. Programmet presenteras månadsvis.

På fredagar är det andra aktiviteter i huset. Då är det Café Blå Porten vilket är en aktivitet som drivs av olika ideella verksamheter t.ex. SPF, PRO, Frivilligcentralen samt olika samfund och kyrkor.

Café Blå porten startar kl. 14.00 på fredagar och brukar innehålla mycket musik vilket är populärt förstås samt filmvisning ibland.

Program för båda dessa verksamheter finns att hämta på Blå porten samt på kommunens hemsida www.soderkoping.se

Jag får också en pratstund med några damer i caféet.

Britt-Marie har bott sedan i februari och hon upplever att det blivit roligare och bättre efterhand och hon berättar

vidare att det finns gott kaffe med bröd, smörgåsar och frukt att köpa. Dock önskar hon att det skulle vara mer aktiviteter på eftermiddagar istället för förmiddagar. Vilket berättas att det ligger i framtida planeringen.

En annan dam, Ingegerd, berättar att hon uppskattar olika musikevenemang och Östgötateatern och mycket mer. Helt klart så verkade hela dam-gänget nöjda i det stora hela med utbudet som erbjuds.

Anneli och Gunilla önskar och välkomnar naturligtvis flera personer till Blå Porten.

- Vi vill nå ut till fler i kommunen som kan komma och ta del av alla dessa fina aktiviteter och programpunkter. Det går jättefint att komma in och hämta program hos oss!

Anneli berättar vidare att det finns en Frivillig central där den som vill kan bli volontär och göra en eller flera insatser för pensionärer över 65 år. Volontären bidrar med sina egna erfarenheter och sitt engagemang. Är man intresserad av att bli volontär så kan man höra av sig till Anneli Landström på Blå Porten och kanske komma till caféet på tisdagseftermiddagar vilket är till för detta ändamål. Anneli betonar att detta bygger på att man gör så mycket man vill och orkar.

Vill du ha besök av en volontär så kan Frivilligcentralen förmedla en kontakt och detta kostar ingenting.

Gunilla Svensson arbetar med Avlösarservice vilka avlöser anhöriga i hemmet. Som anhörig har man möjlighet till 10 timmar kostnadsfri avlösning. Avlösarservicen vänder sig till personer som inte har hemtjänst.

Anneli och Gunilla ingår även i Anhörigteamet som utgår från Blå porten.

De kompletteras av nedanstående personal. Anneli Landström Träffpunkten / Frivilligcentralen Gunilla Svensson anhörigsamordnare för Avlösarservice Pernilla Karlsson Äldre/ anhörigkonsulent Camilla Göransson Silviasyster i demensteamet.

Välkomna till Blå porten!

Marianne berättar om vår östgötska dialekt.

Foto: Kjell Lindqvist

”Är du garsken!”

Språk lever och förändras hela tiden. För några år sedan upptäckte jag att många av de ord som är självklara för mig har föräldrars och förstås inte av de yngre. Då föddes en idé att jag skulle skapa ett föredrag som handlar om just sådana ord som vi håller på att förlora. Många gånger beror det ju på att själva företeelsen försvunnit. Vi använder till exempel inte livstucken längre och då blir ordet omodernt. Men ord är kulturbärande och intressanta av den anledningen. Mitt föredrag fick titeln ”Galoscher och livstucken”.

Vid ett tillfälle när jag avslutat mitt föredrag kom en kvinna fram till mig. Hon såg lite lurig ut och så frågade hon:

- Vet du vad ”Är du garsken” betyder?

- Självklart, svarade jag. Det betyder ”Är du galen!” Man använder det i positiva sammanhang. Om du skulle säga till mig att du vunnit en stor summa pengar kan jag utropa: ”Är du garsken!”

Hon verkade glad över att jag kände till uttrycket. Hos mig föddes då en ny idé om ett föredrag. Naturligtvis borde jag prata om ord i östgötskan som i ännu högre grad än de rikssvenska håller på att glömmas bort! Våra dialekter håller ju på att försvinna, även om man nu kan se ett ökat intresse för dem och en ökad status.

Min idé blev till ”Är du garsken!”-kortkurs i östgötska. I januari i år höll jag den första kursen i Söderköpings Bokhandel. Alla som ville vara med fick inte plats så det blev ytterligare en träff. Det visade sig att det fanns ännu fler som var intresserade, så tre gånger har olika deltagare kommit till Bokhandeln för att ta del av det jag vill förmedla.

Östgötskan ser inte likadan ut i hela Östergötland. En forskare på 1700-talet kom fram till att det fanns sju varianter. Visst finns det olikheter nu också, även om de inte är lika stora. Det positiva, när vi träffats, har varit att deltagarna representerat både olika delar av landskapet och andra platser i Sverige och Finland. Många givande diskussioner har uppstått och det har skrattats mycket!

Viveca Adelswärd, Åtvidaberg, professor i samtalsforskning, säger i sin bok ”Ord på glid” följande om dialektala ord: ”Här hittar man ord som slår huvudet på spiken, ord som känns nya, träffande och roliga och som ger önskad kraft åt starka känslor. Just sådana ord finns i den östgötska som dagligen omger mig”. En användbar och trevlig ordlista är utgiven av Gun-Britt Monell, Horn. I den finns många godbitar!

På kursen har jag gått igenom uttal, grammatik och ordförråd. Det är intressant att se varifrån orden

Språklådan

kommer. Många av dem har funnits mycket länge och levt kvar i bygdemålen. Att man också sa och skrev ”att leve” i hela Sverige, innan Gustav Vasa bestämde att det skulle heta ”att leva”, är värt att notera. Anledningen var att han inte ville att svenskan skulle likna danskan. Christian Tyrann var ju hans ärkefiende. Han ändrade också aa till å. Det skedde inte i Danmark och Norge förrän på 1900-talet. Så genom att ”springe å hoppe å skratte” har vi bevarat ett gammalt språkbruk. I västra Östergötland säger man dock ”springa, hoppa, skratta”

På kursen har jag också låtit deltagarna lyssna på inspelningar jag gjort för ca 30 år sen i S:t Anna. Det är intervjuer med min pappa och en kvinna på Kallsö. Dessutom har jag läst upp några av de dikter jag skrivit på östgötska, min östgötska, som naturligtvis är präglad av min uppväxt i S:t Anna och också av mina föräldrars sätt att prata.

Jag tror att en kurs som ”Är du garsken?” sätter igång många tankar. Dels väcker den minnen, ”så sa min farmor”, men också föds många tankar om vad språk och kommunikation är. Åtminstone är det så jag upplever det, när jag träffar på en del av dem som gått kursen. Hittills har sammanlagt 75 personer deltagit. I höst räknar jag med att det blir en fortsättningskurs, vilket många önskar, och jag också!

Avslutningsvis presenterar jag några dialektala ord och uttryck som du får fundera över. En del används kanske inte bara i Östergötland utan också på andra håll i Sverige.

Vad betyder följande ord och uttryck?

- Lev inte te!
- Roge sä
- Mödryg
- Kippskodder
- Karbunkel
- Jamse mä
- Bravere
- Blek
- Annlessere

*blixt, amnorlunda
utan strunpor i skorna, böld, hålla med, skryta.*

Facit: smutsa ner el. skapa oordning, roa sig. Lat.

Marianne Wik

Vi tror på lokala beslut och långa relationer.

Välkommen till oss på Ågatan 21 i Söderköping.

Handelsbanken

ARKÖSUNDS FRILUFTSTEATER
Frivillig Entré! ger 2018 E-mail & Kärlek. Ett lustspel av Anna Nyman Medtag egen sits!

email & kärlek

10, 12, 14, 17, 19 och 21 juli
på Kvarnberget i Arkösund Kl. 19
Infotelefon: 0761-25 00 95
www.arkosundsteatern.com

ARKÖSUNDS INTRESSEFÖRENING presenterar:

Ta oss till havet 2018

Musikkvällar i Arkösund

Frivillig entré!

11 juli: Svenne Rubins
18 juli: Thomas Di Leva
25 juli: Py Bäckman & Janne Bark
2 augusti: Patrik Isaksson

Onsdagar kl. 19 Kvarnberget. Medtag egen sits. Vid regn medtag regnkläder, inte paraply.

KULTUR SKYMNING

SÖDERKÖPING LÖRDAG 26 MAJ 2018 18.00 - 22.45

TA EN KONSTVANDRING I FÖRSOMMARSKYMNINGEN OCH BESÖK KONSTNÄRER, KONSTHANTVERKARE OCH KULTURBÄRARE I DERAS ATELJÉR.

TIPSPROMENAD MED FINA KONSTVINSTER.

START I RÅDHUSET, VINSTRAGNING 23:00.

FÖR DELTAGANDE KONSTNÄRER, PRISER, ETC. SE HEMSIDAN
WWW.KULTURISKYMNING.SE

Folkuniversitetet SÖDERKÖPING.SE Region Östergötland

Mogatabygden inviger boulebana

En kall frostig morgon, sista helgen i november sattes en grävskopa i marken vid Mogata kyrka, här skulle det byggas en boulebana. Ett gediget arbete med att söka bidrag, hitta mark att bygga på och för att få hjälp från lokala entreprenörer hade lett fram till att medlemmarnas önskemål kunde bli till verklighet.

Nu är det lördag den 5 maj och solen strålar på en klarblå himmel. I dag bjuds det äntligen in till invigning av Mogatas nya boulebana.

Vid den lilla gräsmattan där boulebanan finns har det under våren tillkommit en rejäl informationsskylt och dagen till ära finns både tält och dukade bord med vita dukar. Vid ett av borden står personal från Husby Säteri som dukat upp med snittar och alkoholfritt mousserande vin. Vid nästa bord står Stegeborgs egendom och bjuder på laxrulle, kaffe och kaka.

Gäst efter gäst droppar in och stämningen är på topp. Barnen springer runt och leker och de vuxna minglar. När klockan slår 15:00 hälsar föreningen alla välkomna och uppmanar alla att passa på att ta för sig av det som bjuds. Från tältet hörs ljuv musik av Eleonore Leone som sjunger live.

Snart plingar det i glaset och ordförande Marie Nikander tar mikrofonen.

- Så väldigt roligt att ni alla är här och vill dela denna dag med oss. Vi är så stolta och glada över att vår "lilla förening" lyckats med detta och det är bara början, säger Marie.

Marie fortsätter med att berätta att föreningen fått höra mycket positivt sedan starten hösten 2016 och att det värmer.

Vi startade föreningen för att skapa gemenskap, för att kunna vara en plattform för dialog och för att kunna påverka. Det lyckas vi med, säger Marie.

Sen läses många namn upp för att ge ett tack och sedan applåder. Det är många lokala entreprenörer som hjälpt till med både maskiner, tid och material och Söderköping S:t Anna församling har ställt upp med platsen. Husby Säteri, Stegeborgs egendom och Eleonore får komma upp och ta emot applåder samt blommor som tack för att de ställer upp och gör detta för bygden.

Det är fantastiskt vad bygden ställer upp med om man ber om hjälp, helt fantastiskt och värt en stor applåd, avslutar Marie.

Banan invigs genom att flera små barn tillsammans klipper ett band över banan och att de första kloten kastas över gruset.

Nu blickar vi framåt och spånar på nästa projekt, säger Marie.

Stort TACK till:

Leader Kustlandet för beviljade bidrag.

Söderköping Sankt Anna församling för att vi får nyttja marken.

Tommy och Grävarna AB, Ola i Långerum, Nicklas på Össby Gård och Magnus på Kullestad gård för hjälp med material, maskiner och körning vid byggnationen.

Vi vill tacka Helen på Skylltorget och Marcus Kjerner för hjälp med skylten.

Husby Säteri, Stegeborgs Hamnkrog och Eleonore Leon för det ni bidragit med under invigningen.

Mogatabygden, Ideell Förening

TRYGGARE SÖDERKÖPING

Låt oss tillsammans göra 2018-2022 till åren då vi gjorde Söderköping tryggare och roligare.

- Trygg äldreomsorg med god kvalitet.
- Förutsättningar för bra resultat i skolan.
- Fler möjligheter till meningsfull fritid och drogfri miljö i våra skolor.
- Fler bostäder.

**RÖSTA DEN
9 SEPTEMBER!**

Socialdemokraterna
SÖDERKÖPING

SÖDERKÖPINGS
HUNDDAGIS & PENSIONÄT
0704-71 07 53
www.skphunddagis.se

SOMSTEN

Har du en gammal sliten betongtrappa?

Vill du ha något nytt som inte alla andra har? Vi lägger på nytt cementbaserat ytskikt med stenstruktur och den färg du vill ha som passar till huset.

Skön varm yta, matt eller blank. Slät eller sträv med Antihalk.

Du väljer!

Ring 0707-19 19 26 så får du ett pris. Från 3 750 kr färdigt och klart inkl. ROT avdrag.

Rundqvist Allservice
Hårtorpet 1
614 93 Söderköping
ludde_runqvist@hotmail.com
0707-19 19 26

Hemköp

Den personliga matbutiken med manuella diskar

- Kött
- Delikatesser
- Ost
- Fisk
- Chark

Välkommen hem till oss!
Öppet 8-21 alla dagar

Bossgårda
BEGRAVNINGSBYRÅ

Etabl 1876

102 01

Prästgatan 6 ; 614 30 SÖDERKÖPING

Lunch kl. 11-14 alla dagar!
*Vi har Pizza, Paj, Grillad smörgås
 och sallad att välja på!*

85 kr inkl.
 kaffe och läsk

Öppettider:
 mån - fre 7:30 - 17:30
 lör 8 - 15

JANNES HEMBAGERI

Friskt vatten för dig

Vatten i sin renaste form har inte vare sig färg, lukt eller smak. JMS Vattenrening ger dig en anpassad vattenreningslösning. Genom analys, rådgivning och rätt produkter ger vi dig friskt vatten.

JMS Vattenrening
 Terminalgatan 1, 603 61 Norrköping. Tel: 011-12 70 30
www.jms-vattenrening.se

JMS VATTENRENING

Modern avloppsrening

ecobox

Ecobox är en helsvensk produktportfölj med robusta och kemikaliefria minireningsverk. Produkterna ersätter såväl markbäddar som infiltrationer och är utvecklade för maximal rening och minimalt underhåll. Avloppsrening ska vara enkelt och pålitligt.

ecobox BDT

Visningsdagar!
 2 juni - Gusumdagarna i Gusum, kl 10-16
 6 juni - MAF Flygdagen, Stegeborgs Flygfält, kl 10-15
 14 juli - Vikbolandsmarken, Östra Husby, kl 10-16

Återförsäljare

ALLTRANSPORT

Robert Lindgren
 070 694 01 18
kund@rlindgrens.se

ecotech
 Svenskutvecklade reningsverk
www.ecot.se

15.000 kr i rabatt på Svanenmärkt Sentenskök!

När du köper kök för minst 70.000 kronor.

Hjälp med finansiering!

Vi hjälper dig med en förmånlig finansiering som vi på Electrolux Home har i samarbete med Ecster AB. Med vårt kökslån kan du enkelt och smidigt finansiera ditt köp av kök, förvaring och vitvaror.

VALDEMARSVIK Storgatan 19
 Tel: 0123-109 66
 Måndag - Fredag 09:00-18:00
 Lördag 10:00-14:00
 Söndag stängt
 Erbjudandet gäller t.o.m. 24/6 2018
www.electroluxhome.se

DEBATT

Inför det stundande valet ställde vi två frågor till våra riksdagskandidater från östra Östergötland:

- Vad är det viktigaste ditt parti utträttat för östra Östergötland under den gångna mandatperioden?

- Vad kommer bli den viktigaste frågan för vårt geografiska område kommande fyra år?

Lilla Tidningen har inbjudit alla riksdagspartier att medverka under debatt. Svar har dock inte kommit från Sverigedemokraterna.

”Lokal marknadsföring som fungerar”

**Magnus Bengtsson
Klosterkvarn**

**lilla
TIDNINGEN**

Centerpartiet

Vi har ju suttit i opposition sedan 2014, men med det i åtanke har vi gjort en del saker jag som östgöte är stolt över i riksdagen. Vi har genom överenskommelser medverkat till att skärpa Sveriges klimatmål och få ett klimatpolitiskt ramverk på plats. Jag hade gärna sett en skarpare livsmedelsstrategi. Vi har satt press på regeringen genom att i våra budgetförslag visa att vi vill prioritera effektiv miljöpolitik, satsningar på en friskare Östersjö och trygghet i hela landet. Men inte minst har vi jobbat för att stoppa eller rulla tillbaka regeringens skadliga skattechöjningar. Till exempel kilometer-skatten som regeringen aviserat och den skatt på solex regeringen införde helt i onödan.

Kommande fyra år måste fokus vara på att få fart på den gröna omställningen och förbättra villkoren för de små företagen där de flesta jobb skapas. Men för en riksdagsledamot från östra Östergötland tror jag att det även är särskilt viktigt att fokusera på en fungerande infrastruktur, inklusive digital infrastruktur. Ostlänken som binder vår region till Stockholm får inte försenas, vi måste bygga bort flaskhalsen vid E22:an, och vi måste se till att hela regionen får fungerande bredband på plats. Där vill jag lägga mitt fokus

Magnus Ek

Hur länge har du suttit i Riksdagen?
Toppkandidat till riksdagen.

Vad är din utbildning/yrke/titel (innan riksdagsyrket)?

Riksdagsordförande för Centerpartiets Ungdomsförbund och skogsägare i Gryt.

Kristdemokraterna

Alla ska känna trygghet oavsett om vi bor i stan eller på landet. Polisens närvaro runt om i länets kommuner har glestats ut, det duger absolut inte. KD vill ha fubemannade polisstationer i landets alla kommuner.

Att Telia monterar ned det fasta telefonnätet innan det finns ett fungerande alternativ, det är en fråga som jag har engagerat mig mycket i för det drabbar framför allt människor boende på landsbygden.

Längs Östersjökusten har många fått erfara att bestånden av säl och skarv ökat oroväckande, det är nästan omöjligt att bedriva kustnära fiske. Jag och KD driver på för att jakten måste öka för att pressa ner antalet djur av dessa arter.

Vildsvinen är ett stort växande problem i Östergötland och på andra håll. Populationen måste begränsas genom ökad jakt. KD vill underlätta jägarnas möjligheter att sälja köttet och undanröja regler som försvårar jakt. KD vill att Trafikverket ska fortsatt ha ansvar för vägnätet på landsbygden.

Jag har drivit på om att Ostlänken och förbifart Söderköping ska byggas. Jag kommer att fortsätta arbeta för att stärka Östergötland och för en livskraftig landsbygd och skärgård.

Magnus Oscarsson

Hur länge har du suttit i Riksdagen?
Jag har suttit i riksdagen snart fyra år.

Vad är din utbildning/yrke/titel (innan riksdagsyrket)?

Jag är utbildad snickare och träslöjds lärare. Har arbetat som snickare, bonde, träslöjds lärare och ordförande i kommunstyrelsen i Ödeshögs kommun. Är landsbygdsdpolitisk talesperson för KD.

Liberalerna

Liberalerna, tar strid för individen och säger nej till de förtryckande parallellsammhällen som håller på att växa fram.

Det behövs satsningar på enkla jobb inom näringslivet och offentlig sektor, lika viktigt är att öppna dörrar till arbetsmarknaden för alla nyanlända som bär med sig viktig kompetens. En ansvarsfull etablerings - och integrationspolitik för nyanlända innebär att vi måste ha tidiga insatser med fokus på individens rätt att lära sig svenska samt tidig och tydlig samhällsinformation för att ge varje individ rätt förutsättningar. Som liberal är det en självklarhet att ta ställning mot både främlingsfientlighet och hederskultur, värna rättigheter men inte vara rädd för att avkräva skyldigheter.

Jag brinner också för att politiken ska prioritera att öka friheten för dem som har minst frihet. Det betyder till exempel fortsatta satsningar på barns rätt till goda uppväxtvillkor, en jämlik kunskapsskola som ska finnas tillgänglig för alla barn – överallt, tidiga insatser på förskola och skola. För att kunna möta barns unika behov behövs det fler speciallärare på alla stadier. Menar vi allvar med att skapa ett tryggt samhälle måste polisen ges förutsättningar att arbeta med riktade förebyggande insatser. Rätt till assistans för dem som behöver är och ska vara en självklar rättighet. Motverka alla former av åldersdiskriminering. Fler trygghets – och äldreboenden för att möta de behov som finns bland årsrika.

Juno Blom

Hur länge har du suttit i Riksdagen?
Jag har inte haft riksdagsuppdrag tidigare.

Vad är din utbildning/yrke/titel (innan riksdagsyrket)?

Jag har arbetat med politiska uppdrag på länsstyrelsen Östergötland sedan 2006 som ansvarig för regeringens nationella uppdrag för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Jag har tidigare arbetat i ett miljonprogramområde i Norrköping under nio år.

Missa inte vårt valspecial i Lilla Tidningen den 25 augusti!

Vad vill du att vi ska fråga politikerna?

**Maila din fråga till:
info@lillatidningen.com**

**Nytt nummer ute
den 25 augusti**

Moderaterna

För ett starkt östra Östergötland arbetar moderaterna för ökat företagande, attraktivt boende och goda kommunikationer. Vi står fast vid att Förbifart Söderköping ska byggas som planerat, men vi satsar också på de mindre vägarna. Aktuella exempel från bland annat Söderköping visar att staten försöker lägga över allt mer ansvar och mil väg på enskilda, något vi inte tycker är rimligt. För att öka byggandet i attraktiva områden nära vatten vill vi avskaffa det generella strandskyddet och i stället låta kommunerna själva bestämma var man vill ha ett utvidgat strandskydd. Det skulle ge många nya attraktiva boendemiljöer i såväl Söderköping som Valdemarsvik. Läger vi också till våra satsningar på utbyggnad av fiber gör vi det mycket enklare för människor och företag att kunna bo och verka utanför storstäder samt för dessa skärgårdskommuner att locka till sig nya invånare. Pendling med Östgötatrafiken fungerar oftast bra mellan tätorter men för många boende i Valdemarsvik och Söderköping är bilen trots det nödvändig för att ta sig till jobbet, skolan och träningen. Eftersom höjda skatter på drivmedel slår särskilt hårt mot landsbygden säger Moderaterna nej till detta, men ja till satsningar på el och biobränslen.

Människor och företagare ska ha rätt att känna trygghet oavsett var vi bor. Detta är statens ansvar. Moderaterna satsar därför särskilt på fler poliser men också på en stärkt rättskedja så att lag och ordning ska kunna säkerställas. Företagande betyder mycket för en levande landsbygd, vare sig det är inom lantbruk, frisör eller restaurang. Mer måste göras för att minska regelkrångel och motverka kompetensbrist. Moderaterna vill också stärka turismen där inte minst Söderköping och Valdemarsvik tillhör länets verkliga pärlor.

Betty Malmberg

Hur länge har du suttit i Riksdagen?
Riksdagsledamot sedan 2006. Sitter i Utbildningsutskottet. Ansvarig för högre utbildning och forskningsfrågor inom moderaterna.

Vad är din utbildning/yrke/titel (innan riksdagsyrket)?

Agronom. I det civila anställd på Östgötatrafiken där jag ansvarade för miljö- och infrastrukturfrågor.

Miljöpartiet

Av många bra beslut vill jag särskilt lyfta lanseringen av havsoffensiven i budgeten för 2018 som gynnar våra skärgårdskommuner. Sedan tidigare har regeringen satsat flera miljoner för att minska plasten i våra vatten och dessa nya pengar ska bland annat gå till att komma åt de miljögifter som finns i Östersjön. Ett av våra största miljöproblem är övergödningen och en del av de avsatta pengarna ska gå till att minimera risken för att näringsämnen från land rinner ut i Östersjön och lagras där. Östersjön är ett av världens sjukaste hav och det är oroväckande att algerna breder ut sig längs kusten och torsken är oroväckande små. Hoten mot Östersjön, om vi inte agerar, riskerar ha en negativ påverkan på badmöjligheter, turism, arbetstillfällen och fisken vi åter för att nämna några exempel.

Kommande mandatperiod kommer Östersjöns status fortfarande vara viktigt men även en fortsättning på regeringens satsning när det gäller utbyggnad av bredband som är en förutsättning för att leva, verka och bo i Östra Östergötland.

Margareta Fransson

Hur länge har du suttit i Riksdagen?

Jag är kandidat till riksdagen. Just nu arbetar jag med politik på heltid i region Östergötland.

Vad är din utbildning/yrke/titel (innan riksdagsyrket)?

Jag är sjuksköterska i min profession och har arbetat på både sjukhus och i kommunen.

Vad vill du läsa om?

Tipsa oss:

info@lillatidningen.com

Socialdemokraterna

Trygghet är en förutsättning för ett jämlikt samhälle. Det kan inte skapas med skattesänkningar, nedskärningar och sänkta löner. Det viktigaste Socialdemokraterna har gjort under den gångna mandatperioden handlar om de reformer för ett tryggare Sverige som vi genomför. Reformerna som sluter klyftorna, stärker välfärden och som motverkar segregation och kriminalitet.

Vi avskaffar pensionärsskatten. Eftersom pension är uppskjuten lön ska pensionärer inte beskattas högre än löntagare. Vi har därför tagit flera steg för att avskaffa den orättvisa pensionärsskatten. 2020 ska den vara helt avskaffad. I Östra Östergötland (Finspång, Norrköping, Söderköpings och Valdemarsviks kommuner) handlar det om ca 29 600 personer över 65 år som 2018 får lägre skatt i relation till reglerna 2017. De som varit med och byggt upp vårt land har rätt till trygghet under ålderdomen.

Vi höjer barnbidraget och studiebidraget för elever med 200 kronor till 1250 kronor per månad och barn. Det här är den första höjningen på 10 år och den innebär en fördubbling jämfört med vårt vallöfte om en höjning med 100 kronor. Det handlar om ca 23 900 hushåll i Östra Östergötland som får ta del av ett högre barnbidrag och studiebidrag.

Samtidigt har vi ökat de generella statsbidragen till de östgötska kommunerna för att höja kvaliteten i välfärden. Vi har satsat på att öka bemanningen och stärka kompetensen bland personalen inom vård och omsorg. Inte minst har vi gjort en stor öronmärkt satsning på en mer jämlik och tillgänglig cancervård, förbättrad förlossningsvård, mer tillgänglig primärvård och för bättre vård för barn och unga med psykisk ohälsa

Mattias Ottosson

Hur länge har du suttit i Riksdagen?

Jag har suttit i riksdagen i fyra år.

Vad är din utbildning/yrke/titel (innan riksdagsyrket)?

Jag har jobbat som mejeriarbetare.

Tack för att du läser Lilla Tidningen

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet vill ha ett samhälle för alla, inte bara för dom rikaste. Jämlikhet måste råda oavsett vem du är eller var du kommer ifrån. Under mandatperioden har vi samarbetat med regeringen och fått igenom många fina förslag. Det är därför som ditt skolbarn kommer kunna åka gratis buss under sommaren, det är därför mormor äntligen får sänkt pensionärsskatt, det är därför ditt barnbarn får gratis medicin och glasögon.

Vänsterpartiet kommer driva på i frågan om en levande lanthandel, en helt nödvändig fråga för östra Östergötland är att landsbygdsbussarna måste börja gå. Det är helt orimligt att Centerpartiet lägger ned busslinje efter busslinje och tvingar folk att stanna hemma eller skaffa en bil. Hela landet ska både kunna leva och resa kollektivt.

Vänsterpartiet kommer fortsätta att driva politiska frågor för jämlikhet och rättvisa, eftersom det leder till så mycket bra.

Linda Westerlund Snecker

Hur länge har du suttit i Riksdagen?
Riksdagsledamot sedan 2014.

Vad är din utbildning/yrke/titel (innan riksdagsyrket)?

Jag har en magisterexamen i statsvetenskap från Linköpings universitet och är tjänstledig från min tjänst som forskningskoordinator vid samma universitet.

Vad tycker du är den viktigaste frågan för vårt geografiska område kommande fyra år? Skriv en debattartikel i Lilla Tidningen

Ann-Marie och Tore Folkesson bjuder in till lantbruksmuseet vid Hylinge Oppgård.

” Hylinge Oppgård har ägts och drivits av Tores släkt i tio generationer, sedan mitten av 1600-talet.

Lantbruksmuseum med anor från 1700-talet

Tore och Ann-Marie Folkesson bor på Hylinge Oppgård. De möter upp mig utanför huset och vi går in i köket för en pratstund. Ann-Marie bjuder på gott, hembakat fika och vi pratar om gårdens historia.

Hylinge Oppgård har ägts och drivits av Tores släkt i tio generationer, sedan mitten av 1600-talet.

Huset byggdes år 1845 av Tores farfars far. På gården har man både haft mjölkkor, köttdjur och bedrivit spannmålsodling genom åren.

Tore och Ann-Marie har ett stort intresse för släktens- och gårdens historia. Det har resulterat i ett lantbruksmuseum på gården med anor från 1700-talet. Tore berättar att han lagt mycket tid på släktforskning, en forskning som hans far Folke påbörjade och som han sedan har jobbat vidare med.

I det före detta hönsuset har Ann-Marie samlat textilier från gården sedan sex generationer tillbaka i tiden. Det är mysig inrett med hemvävda lakan. Det finns också stickat, virkat och broderat. Även dukar, mattor och lagade kläder finns kvar.

- Det är roligt med flera besökare som känner igen saker och berättar om sina egna minnen, berättar Ann-Marie.

I det gamla magasinet bredvid hönsuset finns verktyg och husgeråd från flera generationer tillbaka i tiden förvarat. Det är en stor blandning av föremål i fint skick.

På höskullen finns ett 50-tal jordbruksmaskiner, bl.a. potatisupptagare, vagnar, plog och harv. De äldsta är från slutet av 1800-talet.

De flesta maskinerna är från början av 1900-talet och

fram till slutet av 1900-talet. Alla är tydligt märkta med namn och information. En rolig detalj är att man kan se vad varje maskin kostade att köpa in och vad den skulle kosta att köpa idag.

Tore visar upp de olika maskinerna och föremålen med stort engagemang. Han berättar att de fick städa bort hö och bygga om golvet på höskullen innan den gick att använda som visningslokal.

Om du vill göra en trevlig utflykt på landet med historisk prägel så kan jag varmt rekommendera en tur till Tore och Ann-Marie på Vikbolandet. Besök gärna hemsidan för mer information: www.hylinge.se.

Mikael Karlsson
Text och Foto

Valdemarsviksrodden och Ångbåtens dag lockar många besökare.

Foto: Hannes Carlsson

Valdemarsviksrodden och Ångbåtens dag

Den 4 augusti är det dags för Valdemarsviksrodden och Ångbåtens dag!

2018 blir det åttonde året som Valdemarsviksrodden hålls. Rodden har uppkommit genom tradition från tiden då man rodde iland till fastlandet för att visa upp och sälja sina varor. Klockan 11.00 den 4 augusti går startskottet med invigningstal och roddarna inkommer ca kl 11.15. Träbåtarna dras ut i konvoj ca kl 8.00 av den vackra danskbyggda ekbåten Venus som byggdes 1930. Deltagarna i rodden är då upplådda i tidsenliga kläder anno 1900-talet.

- ”Man kan säga att rodden är uppdelad i två moment, tävling och uppvisning”, säger Hans Norman som är ordförande i Valdemarsviks träbåtsförening. Uppvisningen är i sig rätt given med de vackra träbåtarna i olika storlekar och ålder medan tävlingen består i att två båtar, en för Östergötland och en för Småland tävlar om vem som kommer först i mål.

Förutom rodden så kommer det vara knallar som säljer smått och gott och uppträdande spelmän. Förra året räknar man med att ca 2000 besökare kom till evenemanget.

Hannes Carlsson har ett genuint intresse för ångbåtar. Detta har genererat i hans initiativ till Ångbåtens dag som delas med Valdemarsviksrodden som arrangeras av Valdemarsviks Träbåtsförening.

I år är det andra gången Ångbåtens dag arrangeras. Förra gången var 2007 då man uppmärksammade att det

var 60 år sedan passagerartrafiken med ångbåt upphörde i Valdemarsvik.

- ”I år firar vi att det är 150 år sedan ångbåtstrafiken med passagerare med hjulångaren Waldemar trafikerade Valdemarsvik-Norrköping med start den 4/6 1868. Då gick den två ggr i veckan enligt tidtabell. Det tog då upp till 15 timmar till Norrköping med häst och vagn. Det var många grindar att öppna och stänga och man fick räkna med en övernattning i Söderköping på vägen. Därför var det en stor sak för Valdemarsviksborna, mycket mer bekvämt och enklare att ta med bagage när de fick ångbåtstrafik även om restiden förlängdes med ca tre timmar”, berättar Hannes.

- ”Jag vet inte hur länge Waldemar trafikerade leden, många fartyg döptes nämligen om då de såldes till ett nytt rederi så är det svårt att följa dess historia”. Den 16/12 år 1947 lämnade den sista ångbåten Tjust, för sista gången Valdemarsvik.

I år kommer Lindön som byggdes 1915 vara med. Fartyget var från början ångdrivet men är numera dieseldrivet. Lindön kommer att köra två turer med upp till 70 passagerare. 10:30 – 12:00 går Lindön i Valdemarsviken t/r och vänder i höjd med Lilla Ålö och 14:00 – 15:45 mellan Valdemarsvik och Fyrudden. Guidning på svenska ingår på bägge resorna.

- ”Jag vill göra folk medvetna om historien och att de ska känna en stolthet över att bo i Valdemarsvik”, avslutar Hannes.

Daniel Serander

Hans Norman är ordförande i föreningen.

Waldemarsviks Träbåtsförening

Solen står högt och det glittrar vackert om Valdemarsviken denna härliga vårdag då jag besöker Valdemarsvik. Det doftar mustigt tjära från de vackra träbåtarna som ligger förtöjda i hamnen. Jag träffar Hans Norman som är ordförande i Waldemarsviks träbåtsförening.

Föreningen tillkom år 2000 och startades av Lars Hallqvist och Jan Hellman. Idag är 100-talet båtar inom kommunen med, varav 40-talet båtar ligger i Valdemarsviken sommartid. Antalet medlemmar uppgår till 300 och de flesta är från Östergötland eller Småland. Föreningen har gott samarbete med Valdemarsviks kommun som äger hamnen som föreningen handhar. Idag träffas man ungefär en gång i veckan för samkväm och renovering av båtar under vinterhalvåret.

Hans ställer frågan om vad som händer med träbåtsföreningen om 10 år. Förhoppningen är att ungdomarna tar över och engagerar sig.

Är du intresserad av att veta mer? Då är ni välkomna på ett av onsdagsmötena i Storängen eller till träbåtarna i hamnen. Läs mer på: www.vikenstf.se.

Daniel Serander
Text och Foto

Gusums Bruksmuseum

Idag finns mycket att beskåda på Gusums Bruksmuseum som man snabbt når från avfarten till Gusum från E22. Jag träffar Hannes Carlsson som berättar om verksamheten.

Museet drivs av en stiftelse – Stiftelsen Gusums Bruksmuseum – som har tre stiftelsebildare, nämligen Valdemarsviks kommun, IF Metall Norra Östergötland samt familjen Torstensson, som var de sista ägarna av bruket.

Stiftelsen bildades 1988.

Själva arbetet på museet görs med anställd personal, men man får ibland hjälp av en stödförening om ca 150 medlemmar som går in med bistånd och handkraft.

Museet är på ca 150 kvm och har en utställning på närmare tusen föremål av de produkter som tillverkades på bruket. Här kan nämnas knappnålar, säkerhetsnålar, mässingsprodukter och blytlås.

Totalt tillverkades ca 10 000 produkter (olika varianter medräknade) under brukets tid.

Just nu pågår även en sommarutställning om gamla bonader som är egenhändigt broderade av Britt-Marie Ney. Läs mer på: www.gusumsbruksmuseum.se.

Daniel Serander

De flesta barnen tyckte om den hälsosamma maten.

Hälsosamma veckor på Tryserums Friskola

Under läsåret 17/18 genomförs HÄLSOSAM på Tryserums Friskola; man jobbar med daglig fysisk aktivitet och övningar med inriktning på hälsa och välmående, personlig utveckling och tillit till den egna förmågan.

Under vårterminen har vi bland annat genomfört tre veckor med fokus på kost och hälsa.

Kostveckorna inleddes med en heldag där eleverna fick prova på att grodda, kärna eget smör och lära sig om hur djuren har det i olika typer av uppfödning, samt hur våra dagliga val påverkar miljön.

Egna groddar och ekologiskt fröknäcke kompletterade lunchen och åts med god aptit under alla tre veckorna. I matsalen fick en grönnklädd anslagstavla prydas av färgglada bilder av frukt och grönt, och en menytafla ställdes vid ingången till matsalen för att öka ”restaurang-känslan”.

Under kostveckorna bakades allt mjukt bröd på skolan, för att få ned innehållet av socker, tillsatser och konserveringsmedel. Brödet har bakats på ekologiskt rågmjöl av fullkorn och har uteslutande varit mjölk- och sockerfritt.

Frukost och mellanmål förändrades enligt följande:

- Bär och fruktbitar ersatte den vanliga sylten
- Grönsaker serverades till varje tillfälle
- Färskost som komplement till påläggen
- Ägg serverades till frukost varje dag
- Två dagar i veckan valde personalen att servera smoothie vid mellis
- Till fredags-mellis serverades fruktsallad med yoghurt och/eller grönsaker med dipp

Lunchen anpassades i samråd med matleverantören (Bakfickan i Söderköping) för att öka antalet långsamma kolhydrater och minska snabba (inget socker tillsattes i såser m.m.), samt införa en vegetarisk dag per vecka.

Salladsbordet varierades med sådant som inte tidigare

serverats, här med intentionen att barnen skulle få möjlighet att prova på nya smaker och konsistenser och få in lite extra nyttigheter. Vid varje grönsak sattes en liten bild och en text som förklarade varför respektive grönsak är nyttig att äta.

Alla fick tycka till om maten vecka för vecka via frågeformulär med plats för egna kommentarer. De yngre barnen fick tycka till genom att välja mellan olika ”smileys” som motsvarade vad de tyckte om maten.

Detta resulterade i en total nöjdhetsgrad på 80% utslaget över perioden. Enligt Tobias på Bakfickan har man i restaurangbranschen som mål att lyckas hamna på 70-75% för en lunch med tillhörande salladsbord – så det får vi vara nöjda med!

Föräldrakommentarer gällande kostveckorna i samband med föräldramöten, bland annat:

- Vissa har märkt skillnad på sina barns humör – jämnare än vanligt – när de kommit hem efter skolan
- Några sa att barnen inte var lika hungriga på eftermiddagen som de brukar vara
- Någon hade kommit hem och kärnat smör helt på egen hand – med gott resultat!
- Flera har frågat personalen om lappar med vilka frön de behöver för att börja grodda hemma och bett föräldrarna köpa
- En elev hade bestämt sig för att börja äta vegetariskt

Under maj har eleverna jobbat med att lägga sitt eget, individuella, pussel, efter att under läsåret ha reflekterat över vem man själv är, vad man trivs med att göra, och vad man behöver för att må riktigt bra.

HÄLSOSAM tackar för det här läsåret och önskar en skön sommar!

Christina Curéus

HÄLSOSAM har sin bakgrund i många års samlad erfarenhet från samarbeten med skolor i Dalarna. 80 skolor och 3200 elever deltog i det projekt som blev föregångaren till HÄLSOSAM.

Trädgården är öppen dagligen 10.00-17.00
1:a juni tom 15:e augusti.

Även under resten av året kan man besöka,
men då ska man boka tid:
karola.messner@gmail.com
eller 0730 545 105.

Inträde 50 kr, barn under 12 år gratis.

Vill du veta mer? Se www.lilla-vik.se och
www.karolamessner.se

Kärlekens Trädgård i vackra Gryts skärgård

Jag åker ut en vardag till Gryt och träffar konstnären Karola Messner. Är det rätt att benämna Karola konstnär, när hon är så mycket mer. Följande fantastiska berättelse fick jag återgiven vid mitt besök.

”Många kanske tycker att jag är en ganska lustig människa när jag satsar på så många olika saker i en tid då alla snarare specialiserar sig.

Jag håller på med KÄRLEKENS TRÄDGÅRD, som min älskade man Jan Gillquist† och jag har byggt upp sedan 1996. Det är en 2.5 hektar stor areal i Gryts yterskärgård, där det finns över 1000 rosor, 700 rhododendron, magnolior, dammar, bäckar samt 13 kärleksparskulpturer i naturlig storlek, som alla uttrycker den stora harmonin mellan min Jan och mig. I år har jag en fantastisk utställning i ladan om Konst och Historia, som börjar med stenåldern och slutar med rymdåldern.

Dessutom målar jag färgstarka mycket dynamiska småtavlor med häst-, natur- och skärgårdsmotiv. Men jag målar också jättetavlor på 4 x 4 meter storlek, som visar stora historiska sammanhang: våra globala politiska strider genom tiderna, våra uppfinningar och landvin-

ningar, med även våra många problem, alltid med fokus på hur vi människor beter oss.

En annan aktivitet är mina mycket uppskattade monumentala träskulpturer, som visades vid flera tillfällen på Liljevalchs Vårsalong och Arkitekturmuseum i Stockholm. Sist, men lika viktigt för mig, är mina böcker: Fyra hjärtslitande romantiska romaner, i dem har jag dramatiserar mitt liv med min stora kärlek Jan och samtidigt rör vid de stora frågorna i livet. Och inunder allt ligger mitt mångåriga engagemang som idrottsforskare och läkare tillsammans med Jan på Linköpings Universitet”.

”Varför gör du så många olika saker och vad är det som är mest angeläget för dig?” frågar mig många som besöker KÄRLEKENS TRÄDGÅRD, där det finns allt att beskåda”.

Då svarar jag: ”För mig är det inte olika saker utan bara olika sätt att bättre förstå världen och samtidigt ge av överflödet till andra människor.”

”Trädgården med sin färgprakt och sina kärleksskulpturer behöver man ingen förklaring för, det gäller bara att titta och njuta. Mina småtavlor fungerar på samma sätt, de fascinerar med sin positiva kraft och starka färger

utan många ord. Också de monumentala träskulpturerna talar för sig själva med sin våldsamma dynamik, som avbildar mänsklighetens ödesdigra dans på jorden ihop med de andra djuren. Men med de stora tavlorna och serier av tavlor är det annorlunda, då blir det ännu mera spännande när jag pratar om dem, de innehåller ju nästan allt kring människans framgång och motgång genom tiderna. Och har man själv stora frågor om livet och tycker det är spännande att uppleva både en känslomässig och intellektuell rusare, då får man läsa mina böcker.

Jag har inga lösningar för världens problem, alla lösningar måste vara individuella, men när man varit i KÄRLEKENS TRÄDGÅRD med sin storslagna natur och blomsterprakt, med sin häftiga konst och alla berättelser, går man nog hemma bevingad av helhetsupplevelsen, kanske med lusten och kraften att skapa något själv eller att tänka något man aldrig tänkt förut, eller ännu bättre, med djärvheten att alldeles själv komma på den ena och andra insikten om livet”.

Berättat av Karola Messner för Åke Serander.

Superklipp!

Fynda bland ett fåtal
utställningsexemplar
och utgående modeller!

Få upp till
30%
först till
kvarn!

VALDEMARSVIK Storgatan 19
Tel: 0123-109 66
Måndag - Fredag 09.00 - 18.00
Lördag 10.00 - 14.00
Söndag stängt
Erbj gäller t o m 24/6 2018
www.electroluxhome.se

HALLINGS
INTERIÖR - Butiken för Ditt hem

Electrolux
Home

David Carlsson.

Foto: Christina Carlsson

Foto: www.pixabay.com

David Sernald

KRÖNIKA

David startar Blå Kusten Friskvård i Söderköping

David Carlsson startar eget inom friskvård. Företaget heter Blå Kusten Friskvård och vänder sig till privatpersoner, företag och föreningar.

David har 18 års erfarenhet i kommunen där han jobbar som idrottslärare/fritidspedagog. På fritiden spelar han fotboll. Idrott, kost och hälsa har alltid legat David varmt om hjärtat - det har varit en stor och naturlig del i livet. Det i kombination med att han tycker om att hjälpa människor har gjort att han valt att utbilda sig till Friskvårdskonsult. I sommar är han klar med utbildningen på Axelsson i Stockholm, som är nordens äldsta och största skola inom massage, friskvård och kroppsterapi.

Blå Kusten Friskvård kommer att erbjuda tjänster som Coaching, MI-samtal, stresshantering, och massage i olika tekniker samt kost och näringsrådgivning. Med tanke på hur många som idag lider av utmattningssyndrom och psykisk ohälsa vill David rikta sig till dessa och jobba för att sjuktalet minskar.

- Att få hjälpa och stärka människor är något som motiverar mig mycket. I föreningar och idrotter kommer jag att jobba med den mentala kraften - hur vi stärker individen och gruppen. Med hjälp av positiva tankar optimera prestationer hos både individen och laget. På sikt så hoppas jag kunna åka ut och föreläsa för privatpersoner, företag och föreningar om hur vi ska orka vara hållbara hela livet.

Att starta företaget i Söderköping kändes som ett naturligt val då han är född och uppvuxen här, och då han har många kontakter från sin tid inom skolans värld och är aktiv i föreningslivet. Var lokalen kommer att finnas är ännu inte klart. David kommer också att röra sig runt om i Sverige, när det gäller att jobba med företag och föreningar.

Mikael Karlsson

Vi önskar Lotta Olsson varmt välkommen till oss!

Fr o m maj träffar ni vår nya redovisningskonsult Lotta hos oss. Hon har lång erfarenhet inom ekonomi och skattefrågor, och kommer utöka våra möjligheter att ge kvalificerad service till våra kunder.

Söderköpings Revisionsbyrå

- en del av Thorell Revision

Besöksadress Skönbergagatan 1, Söderköping
Telefon 0121-120 90
Hemsida soderkopingsrevisionsbyra.se

Ta dig tid att koppla av

Övertränad?

Det är allmänt känt och accepterat att de väsentliga delarna för att bygga upp en fysisk styrka är att utsätta sin muskler för påfrestning. Efter en påfrestning rivs musklerna ner för att byggas upp ännu starkare förutsatt att du också har givit kroppen resurserna för detta genom att ätit mat och sett till att du fått din vila.

Detsamma gäller egentligen även den mentala styrkan. Den behöver också förutsättningarna mat och god sömn och givetvis också att utmanas. För mycket ansträngning utan återhämtning kommer inte leda till något annat än att du faktiskt sliter ut dig och presterar sämre för stunden samt inte blir utvilad inför morgondagen.

På samma sätt som att du inte orkar lyfta den där hanteln 63 gånger, så har även den mentala en övre gräns. Det som händer när vi pressar oss över den gränsen är att vi börjar slarva och att vi egentligen inte gör lika starka lyft om vi hade gjort om vi hade varit utvilade. Har du hört om någon idrottsstjärna som har skadat sig p.g.a denne tränat för lite? Troligen har du hört om att personen har skadat sig p.g.a överbelastning eller liknande.

Det pratas mycket om att "gå in i väggen" eller "bli utbränd", oftast ger det en bild av en melankolisk person som inte längre klarar de enklaste momenten i livet. Så behöver det inte vara. Precis som att idrottsstjärnan inte behöver bli rullstolsburen för att denne har övertränat. Det kan arta sig på olika sätt. Jag har personligen inte upplevt det inom arbetslivet däremot inom idrotter jag har utövat så har jag gått in alldeles för hårt och tillslut blivit så "utbränd" på det att jag inte kunnat se på idrotten eller hålla i en boll på en lång stund. Det kan ta lång tid att hämta sig från det. Ofta är frågan laddad med en massa minnen som gör att när man direkt kliver in på planen fylls med en massa krav och prestationer, ställda av sig själv baserat på gamla resultat. Samma resultat som gjorde att man en dag tröttnade.

Som företagare så är arenan aldrig stängd. Möjligheterna slutar aldrig att göra sig påmind. Framför varje möjlighet står det oftast en utmaning. Den utmaningen kan man se som ett träningsredskap som skall lyftas ex antal gånger för att du skall bli stark och klara av att hantera möjligheten. Därmed kommer du inte att kunna lyfta utmaningen flertalet gånger som en hantel, utan att faktiskt vila och äta mellan passen.

Handelsbanken växer i Söderköping

Vi är glada att många kunder vill träffa oss på Handelsbanken i Söderköping. Därför utökar vi vår personalstyrka och finns tillgängliga för all typ av rådgivning. Vi hälsar befintliga och nya kunder välkomna!

Maria Hoonk
TextÅke Serander
Foto

För en professionell atlet så är det här inga konstigheter. De mäter sin kost och sömn för att kunna prestera optimalt. För en professionell företagare borde det alltså inte vara någon skillnad. Du behöver också prestera maximalt när det väl gäller.

För egen del så handlar det om att kunna begränsa sig. Du blir aldrig "klar" som företagare. Det finns alltid något att ta tag i. Om du får stiltje och är "klar" så behöver du verkligen sätta fart och jobba.

Personligen har jag outröttligt arbetat inom säkerhetsbranschen i snart 20, varav 17 som egenföretagare. Jag tror inte jag hade klarat det tempo jag gjort och gör om jag inte hade med mig erfarenheter från idrotten och träning där jag fått lära mig att vi behöver ha en sund balans mellan vår insats och vad det ger i avkastning. Att vila sig fysiskt är lättbegripligt att förstå hur vi skall göra. Hur laddar däremot om vår hjärna? Det är väldigt individuellt. Kanske uppskattar du en bok? Se på en serie på TV? Ta en promenad? Faktum är att du hinner med detta. Du kan avstå några timmar åt dig själv varje kväll. De extratimmarna du jobbar över kommer du ändå prestera sämre än vad du skulle gjort om du vore utvilad. Du kommer heller aldrig få tillbaka de timmarna du kunde lagt på din familj, välmående etc. Jobbet finns där ändå, oavsett.

För mig är den totala avkopplingen att göra något fysiskt. En av mina stora passioner har alltid varit kampsport. Det kräver total närvaro såväl fysiskt som mentalt. P.g.a. av en god vän hittade jag till judon får några år sedan vilket ger mig total avkoppling. Tänker jag på något annat än just judo när jag är där, så ligger jag snart på rygg och får kippa efter luft. Det tvingar mig att flytta min mentala fokus från jobbet och vara här och nu. När vi väl har brutit det mönstret så fortsätter vårt mentala sin tankebana även efter passet. Det är så vi vilar. Inte heller avslutar jag då kvällen med en proteindryck, nej då, jag tar gärna ett glas vin tillsammans med min fru i soffan.

Att läsa mailen hemma? Det var länge sen.

Ta nu hand om er i sommar. Passa på att hämta den energi solen ger oss, och missa för all del inte vår vackra stad! Det är extremt behagligt att trosta i Söderköping en varm kväll på sommaren. Årstiderna och vädret kan du inte förhandla med. De kommer och går som de vill och det är upp till dig att fånga dem eller inte.

Maria Hoonk, Camilla Lundin, Åsa Hertzman och Jennie Djerf.

Kristoffer, Pia och Ola.

Teknikväggen ger möjlighet att visa tekniska funktioner på ett enkelt sätt.

I ny lokalen finns ett showroom med spabad.

PlusPoolen i nya lokaler

Jag svänger in med bilen och parkerar utanför PlusPoolens nybyggda lokaler vid Slussportsområdet. Utanför står byggnadsställningarna kvar. Ola - ägare till det nya bolaget som driver PlusPoolen vidare i samma anda, kommer fram och hälsar. Han berättar att lokalen är klar invändigt men att de väntar på att få fasaden putsad och att en altan ska byggas.

När vi kommer in i lokalen möter Kristoffer och Pia upp oss. De visar mig runt i lokalen innan vi slår oss ner för en pratstund.

PlusPoolen startade 2007. Det var Sven som grundade företaget. Han började samarbeta med Skärgårdens Poolbutik i Stockholm och hjälpte dem att sälja deras produkter. Han tog hjälp av Kristoffer som blev lärling i Stockholm under ett års tid, innan han började jobba tillsammans med Sven i Söderköping.

Nu har Sven trappat ned vid 78 års ålder och den yngre generationen tagit över verksamheten. Kristoffer är kvar sedan starten och till sin hjälp har han fått Ola Johansson och Pia Finnberger.

Ola är ny ägare och har arbetat på företaget sedan 2017. Han har kommit in med ny kunskap och erfarenhet från tidigare jobb inom spa och hotellbranschen. Ola och Kristoffer jobbar tillsammans ute på fältet med att anlägga och serva pooler.

Pia började på företaget tidigare i år. Hon sköter butiken, försäljning och det administrativa. Dessutom är hon utbildad massör.

I samband med flytten till nya lokaler har man fått möjlighet att utveckla företaget och kan nu erbjuda försäljning av pooltillbehör i en riktig butik istället för lagerförsäljning, man har även ett showroom med spabad

och en teknikvägg, där man enkelt kan hjälpa och visa kunderna, runt det tekniska.

En annan nyhet är att man även säljer wellnessprodukter och kan erbjuda spabehandling på plats. Något som blivit mer och mer efterfrågat.

Huvudverksamheten är fortfarande att bygga alla typer av pooler. Både i betong, glasfiber och PP/Polystone.

- Vi är med i Svenska Badbranschen, en rikstäckande organisation som tar fram riktlinjer för poolbyggnationer och certifikat. Stora återförsäljare, kommuner och leverantörer är med. Det är en trygghet för våra kunder, berättar Kristoffer.

PlusPoolen hjälper både företag och privatpersoner, och man är främst verksam lokalt men jobbar även med uppdrag i området mellan Stockholm och Jönköping.

- Det bästa med att driva företag i Söderköping är att många invånare värnar om det lokala och att man upplevt ett starkt stöd från samhället sedan starten, berättar Kristoffer.

Han berättar vidare och många företag hjälper varandra i vardagen. T.ex. har man samarbete med Söderköpings Cementgjuteri, Konungunds Trädgårdsservice och Söderköpings Bygg i samband med byggnationer och anläggning av pooler.

Att Norrköping är Sveriges mest pooltäta stad, samtidigt som intresset att bygga pool och spabad ökar, gör att framtiden ser ljus ut för Ola och hans kollegor i nya lokalerna vid Slussportsområdet.

Mikael Karlsson
Text och Foto

Företagen möts på Coffice.

En Mötesplats för affärsnytta och framgång

Det händer mycket på CoOperate Coffice – för företag, för kommunen och det lokala näringslivet.

Verksamheten har bara varit igång i drygt fyra månader och redan är vi snart ett trettiotal företag som valt att ansluta sig som samarbetspartner eller supporterföretag och vi träffas på en rad olika evenemang, frukostmöten och föreläsningar. Flera företag har hittat nya kontakter och kanske även samarbetspartners inom branschen man är i men också kan nya idéer och möjligheter uppstå vid just en sådan kreativ mötesplats som detta.

Nu har en första kurs för nyföretagare genomförts och ett tiotal blivande företag har kostnadsfritt genom Söderköpings Nyföretagarcentrum, fått en bra grund att starta sina företag på. Och vad vi vet nu så är redan ett par företag igång. Det är också ett av Coffice mål att få fler företag att starta och då helst i vår kommun, men alla företag behövs. Funderar du på att starta eget eller är du redan igång men skulle behöva lite mer kunskap om allt ifrån ekonomi till marknadsföring?

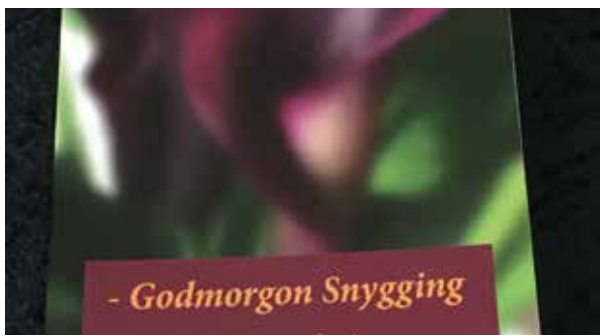
Anmäl dig till höstens kurs som startar i september. Mer info finns här i tidningen.

Stadskärneföreningen är med och bidrar med projektledning och marknadsföring för aktiviteter och event och föreningens medlemmar är självklart inbjudna till det som sker här. Vill du bli medlem i föreningen så finns extra medlemsnytta med just Coffice. Meningen är också att medlemmar ska kunna erbjudas utbildning, föreläsningar och även skaffa nya kontakter men här är man också med och bidrar. Och det är också en del av just ett Coffice. Du får mycket, men du delar med dig av dina kunskaper, erfarenheter och kontakter till andra företagare.

Att dela kontor med andra är just nu en trend som både är trevlig och samhällsnyttig. Samlad kompetens ökar kreativitet och tillväxt. Det är också ett hållbart sätt att samarbeta och arbeta på. Man delar på lokaler, delar på kostnader som städning och förbrukning och man delar kunskaper, kontakter och marknadsföring. Som nystartat företagare är kontakter ovärderliga och likaså att kunna få en så låg kostnad som möjligt, för allt ifrån hyra till kringkostnader. Här på Coffice har just de som är i startgruperna eller bara varit igång en kort tid, en klar fördel. Så varför inte höra efter om det finns möjligheter för just dina idéer och ditt företag?

Och du som är erfaren företagare ska också känna dig välkommen. Behöver du nya kontakter eller kunskaper? Ta del information om olika event på vår hemsida www.cooperateoffice.se och där kan man också göra intresseanmälan till att bli hyresgäst eller Samarbetspartner på CoOperate Coffice. Välkommen till en kreativ och innehållsrik Mötesplats och arena för just ditt företag!

Anne-Louise Kroon
Text och Foto

Susanne Lantz har skrivit boken
- Godmorgon snygging.

Godmorgon Snygging

Börja morgonen att säga – Godmorgon Snygging, till dig själv och mena det du säger och du får en mycket bättre morgon än om du inte gör det. Att möta sig själv i spegeln varje morgon där håret står åt alla håll och man ser ut ”-god morgon”. Njut av duschen och en god frukost för att vakna till. En bra morgon kanske du även hinner med en morgonpromenad medans en dålig morgon börjar med stress... Vad väljer Du?

Ge dig själv en energiboost

Hemligheten med att ha balans i sin vågskål är att ha balans i livet.

Att värdera sig själv är väldigt viktigt så att hjälpa sig själv innan man hjälper andra är att värdera sig själv på ett bra sätt. Var en förebild och du strålar.

Ditt liv

Om Du inte planerar ditt liv, vem gör det då?

Om Du står inför en förändring så är det viktigt med planering. Men, stanna upp och se hur det blir i din vågskål med positiva och negativa erfarenheter.

Gör denna enkla övning: sitt ner, blunda, se dig själv. Vad vill du göra och ha omkring dig? Vad är din anledning till förändringen i ditt liv?

Ska du göra förändringar nu så är tiden din enda fiende. Vad menar jag med det? Jo, att göra förändringen Nu inte Sen. Gör det du vill idag och njut av att tiden är med dig, det skapar nya möjligheter i Ditt liv. Här och Nu.

Livskvalitet...

Jag har bestämt mig för att leva i nuet och inte ha en vardaglig vardag. Vad händer då tror ni? Att man får fina minnen som du kan njuta av, ta fint glas och drick ur, laga mat tillsammans, umgås med grannen. Ja, vad är livskvalitet för dig?

Vad är K:A:O:S

Om du kan se möjligheter och vara kreativ när de är rörigt omkring dig så löser sig saken oftast på bästa sätt. Så vad har du gjort för något bra idag? Har du det rörigt omkring dig? Om du stannar i en sådan känsla så ger du tanken kraft och energin att växa till sig och det är svårt att se saken ur ett nytt perspektiv.

K:A:O:S är då underbart! Man får vara kreativ, kärleksfull. Ta ansvar och vara aktiv inom vilket område man vill och man blir stolt när man känner sig självständig... Så fram med mera kaos och kreativitet i livet. Var inte rädd. Självklart handlar det om att vilja göra något åt saken Nu och inte Sen. Gör en målplanering så du vet vad du ska göra, när ditt mål ska vara nått och vad är motorn som driver dig och vad krävs för att nå ditt mål och inom vilken dag ska målet vara nått.

Varför? Jo, för då startar en process i hjärnan och ditt undermedvetna att arbeta och du kommer då att nå ditt mål. Du är liksom chef över dig själv, SMART va?

Våga skratta och ha roligt. Att ha roligt varje dag är att må bra, att skratta ger dig kraft och prioritera Dig och dina behov. Våga ge och ta emot feedback.

Gör som jag, Susanne Lantz som är ett bevis på att våga, att ta steget och börja om. Att hämta energi i något som är kul, BUGGträning och kurser där man ser delta-garna växa och sprida energi och en massa skratt.

Susanne Lantz

Den nya väggen med barnkläder.

Bettifex utökar sortimentet

Bettifex har renoverat och byggt om delar av butiken under våren. De har gjort en satsning på mer kläder för barn i åldern 0-10 år och även utökat sortiment av herrkläder.

Elkvarn och Bettans man har gjort en bra arbetsinsats för att få affären klar till sommaren.

Bettifex är en personlig klädbutik med fokus på kunden. I och med sin satsning på att sälja Bambookläder vill man även tänka mer på miljön, då Bamboo har ett slutet kretslopp som vi är stolta över, berättar Bettan.

Välkommen in till Bettifex vid Fixområdet i Söderköping.

Mikael Karlsson

Foto: www.pixabay.com

SSS populära kurs i vuxencrawl är tillbaka

Söderköpings Simsällskap har är mycket glada att även detta år ha populära instruktören Per Nylin som ledare för vårt vuxencrawl.

Per Nylin som nu återvänt till Söderköping efter 14 år i USA, med studier och arbete. Per har efter sin avslutade simkarriär även varit verksam som instruktör för simgrupper i Dallas.

I sommar har du möjlighet att delta i vår nybörjarkurs crawl för vuxna på Friluftsbadet. Kursen startar den 28 maj och avslutas den 20 juni. Kursen innehåller 12 lektioner à 60 minuter. Även du som redan kan crawla, men vill lära dig mer är välkommen.

Den enda förkunskapen du behöver är att du är simkunnig enligt Vattenprovet.

Besök vår hemsida (www.soderkopingssss.se) för mer information om förkunskaper och mål för kursen.

Anmälan till sommarens kurser görs via vårt medlems-system på hemsidan. Har du frågor eller problem med bokningen kontakta vårt kansli på telefon 011-10 22 40 eller mail kansli@soderkopingssss.se.

Vuxencrawl
Nybörjare/Fortsättning

Tid och dag:

06:45-07:45

(måndag, onsdag, fredag)

Kursavgift 2018: 1200 kr.

Gruppen över inför sommarens föreställningar.

Foto: Malin Samuelsson

Arkösunds Friluftsteater ger sex föreställningar även sommaren 2018

Arkösunds Friluftsteater spelar i år ett folklustspel "em@il och kärlek" skrivet av Anna Nyman. Det handlar om den östgötske mjölkbonden Holger Andersson, som byggt om sitt höns hus för att hyra ut till turister. Holger har på internet fått kontakt med fröken Solstråle från Karlstad och inväntar henne. En kvinnlig försäkringsagent från försäkringsbolaget "Sol och vår" kommer före. Holgers nyfikne granne Nisse lägger sig i och förvecklingarna börjar.

I årets ensemble möter vi flera gamla veteraner; Fari-da Fahmy, Malin Samuelsson, Janne "Löken" Carlsson, Lasse Lundin, Britta Lundin samt Bertil Bergenrup. Sedan välkomnar vi två nya ansikten; Lisa Lambot och Olivia Stubbe.

Som vanligt är alla i ensemblen med och skapar slutprodukten. Hur vi lyckats är ni välkomna att se den 10:e, 12:e, 14:e samt 17:e, 19:e och 22:e juli klockan 19.00.

Observera att det oftast är bättre väder i Arkösund än längre in i landet. Då regn och rusk kan ställa till det, rekommenderar vi att ni avlyssnar vårt intalade meddelande på telefon 0761-250095 eller att ni tittar på livekamerabilden på www.nss.nu. Vid oväder försöker vi genomföra föreställningarna som planerat. Regnponchos finns till försäljning. Vi vill inte att paraplyer medtages, då de skymmer för andra.

Kultur i skymning

Sedan 2004 har Söderköpings konstnärer, konsthantverkare och andra kulturbärare bjudit in till konstvandring i det försommara Söderköping. Lördagen den 26 maj kl 18-22.45 är det dags igen.

Navet och startplatsen är vårt vackra Rådhus där en handfull konstnärer välkomnar med ett varierat utbud av konst. Här finns också alla rundans tipsvinster utställda. För att vinna måste du köpa karta och tipslapp och ge dig ut på gator och gränder för att besöka ateljéer och charmiga handelsbodas och en kyrka som välkomnar dig. Vid öppnandet underhåller Haga 49ers på Rådhusorget.

Du vandrar i det centrala av Söderköping där dofter, färger och stämning från trädgårdar och parker sätter dig i försommarsämning. Möten med konstnärer i deras ateljéer är alltid ömsesidigt berikande liksom att få anstränga sig lite för att besvara tipsrundans frågor.

Mellan 300-500 personer från hela Östergötland brukar delta och för några med tur och skicklighet blir det utdelning i form av vinst som offentliggörs kl. 23 på Rådhuset. Den som inte kan vara med då har möjlighet att lämna en önskelista så meddelar vi de lyckliga vinnarna. Allt finns på www.kulturiskymning.se

Vi ingår i paraplyorganisationen "Konstrundor i Östergötland" där 7 konstrundor marknadsför sig.

Årets deltagare:

Janne Bergström, Anna Bévé, Lena Carnebring, Pia Carstens, Kerstin Danielsson, Sigrid Ericson, Anders Fredin, Guldmakeriet, Galleri Hassel, Åsa Kummu, Ann Kåge, Lars Malm, Lena Neander, Ulla Nerman, KåGe Olsson, Ewa Schack, Ewa Thollén, Ohla Söderlund, Svenska kyrkan, S:t Ragnhilds Gille, Söderköpings Bokhandel samt Söderköpings Fotoförening.

Huvudarrangör är Söderköpings Konstförening och vi samarbetar med Söderköpings kommun, Folkuniversitetet och Region Östergötland.

Läs mer på www.kulturiskymning.se

Foto: Hans Norman

Piratresan i Valdemarsvik

Den 18 augusti är det återigen dags att slipa upp rostiga huggare och ladda kanonerna! Då är det nämligen dags för alla småpirater att få leva ut sina piratdrömmar till havs i Valdemarsvik på Waldemarsviks Träbåtsförenings evenemang Piratresan.

- "Vi samlas i hamnen innan vi drar ut till havs för att belägra fartyg och leta efter den åtråvärda skatten på Grännäs och därefter bjuds det på korv med bröd", säger Hans Norman.

- "Evenemanget är kostnadsfritt och upp till 30 småpirater kan vi handha i båtarna".

Håll utkik på www.vikenstf.se för mer information.

Daniel Serander

Ängsbacken Övre KundaliniYogaCenter

Fullständiga möjligheter!

Yoga vid Göta kanal

www.nkyc.se, info@nkyc.se
0704-104922/0709-589645

Natur- och kulturguidningar i Söderköping

Välkommen till minnesvärda natur- och kulturguidningar i Söderköping under sommaren 2018. Till sommaren har vi fyllt på vårt utbud för att det ska finnas något för alla åldrar och smaker.

Vi kommer bland annat erbjuda:

- 2/6 Safari i skärgårdens barnkammare, S:t Anna skärgård
- 4/6 Hov Mogata, gravfält vid Slätbaken
- 27/6- 15/8 onsdagar Stadsvandring
- 1/7 Natur- & kulturvandring vid Ramunderberget
- 4/7-15/8 onsdagar Sälisafari
- 8/7- 29/7 söndagar Riddare Gyllenstiernas försvunna skatt
- 12/7 Uvmarö skärgårdsskog
- 14/7- 11/8 lördagar Stadsvandring med häst och vagn
- 17/7- 14/8 fredagar Braskvandring
- 19/7 Göta virke, Östergötlands unika försvarsvall
- 26/7 Nedre Lagnö naturreservat, en tillgänglig vandring
- 29/7 Tyst vandring vid Skällvik
- 18/8 Båttur i S:t Anna och Gryt
- 19/8 Stegeborg då och nu- en promenadvänlig vandring
- 25/8 Ramunderborgen, Borgberget
- 8/9 Säl- och havsörnssafari i S:t Anna skärgård
- 16/9 Guldfisk och kräftsplaning i Ormestorp

För mer information och bokning av guidningarna

event.soderkoping.se
turistbyran@soderkoping.se
0121-18160

Till sommaren har vi fyllt på vårt utbud för att det ska finnas något för alla åldrar och smaker.

Foto: Annica Björklund, Studio PIQTURA

FRILUFTSBADET
öppnar för motionssim:
v 22 -24 (stängt 6/6)
Må, on, fr kl 7 - 8

Badet öppnar därefter
för säsongen 16/6

Säsongskort köps på friluftsbadet eller på Stinsen.
Idrott och Fritid 0121-186 25
Friluftsbadet 0121-182 77

SÖDERKÖPING.SE

Vuxencrawl

Kurs i vuxencrawl startar 28 maj och avslutas den 20 juni.

Var: Friluftsbadet
När: 06:45 - 07:45
(mån, ons, fre)

Simskola

Alla barn som under året fyller 6 år kan delta i simskolan.

Var: Friluftsbadet
När: Period 1: 18 juni - 6 juli
Period 2: 9 juli - 27 juli

Var: Badplatserna Sanden och Klarsjön
När: 2 juli - 20 juli

SÖDERKÖPINGS SIMSÄLLSKAP

För frågor och bokning:
www.soderkopingsss.se
011-10 22 40
kansli@soderkopingsss.se

Py Bäckman och Janne Bark uppträder i Arkösund onsdag den 25 juli.

Foto: Pressbild

Sommaren för stora och små

Utsiktsskikare

Förra sommaren installerades en utsiktsskikare på Ramunderbergets utsiktsp plats. Det var två kikare på samma stativ avsedd för stående vuxna och för barn/sittande. Tyvärr vandaliserades den och delar stals. Men skam den som ger sig! Eftersom det var väldigt uppskattat av besökare och söderköpingsbor har vi köpt in en ny. För att få en så stabil modell som möjligt är det bara en kikare men Turistbyrån lånar gärna ut vanliga kikare till de som inte kan använda den. Det kommer också att finnas en skylten vid utsiktsp platsen som berättar om vad man ser.

Att se staden från ovan är i sig intressant och härligt, men att genom kikaren se detaljer som man inte ser från gatan ger ytterligare en dimension. Till utsiktsp platsen tar man sig via de 318 trappstegen från slussen eller på gångvägarna från Petersburg. Har man svårt att gå kan man köra bil ända fram. Nyckel till vägbommen finns hos Turistbyrån.

Ett annat härligt sätt att se staden är med häst och vagn. Från mitten av juli till mitten av augusti avgår det stadsturer från Fisketorget/Rådhusorget. Tre turer varje lördag. En lugn tur i sakta mak med ljudet av hästhovsklapper mot gatstenen, där man får lära sig en hel del om stadens historia.

För barn rättjakt och gåtfull vandring

Vi erbjuder en helt ny gåtfull vandring för barn, "Riddar Gyllenstjärnas försvunna skatt", fem söndagar under sommaren. Här får man tillsammans med guiden som är en medeltida person leta efter ledtrådar som ska leda fram till riddarens skatt. Under turen funderar vi inte bara på vart riddarens ovärderliga gulds katt tagit vägen, utan även på hur livet i staden såg ut på Gyllenstiernas tid. Hur såg det ut? Vilka jobbade och levde där? Fanns det sjukhus och matbutiker? Vandringen blandar historia, fantasi och små kluriga mysterier och passar barn mellan fem och elva år och deras vuxna.

Som vanligt erbjuder vi en rättjakt för små och stora barn som man går själv. Den här gången är det samma för alla åldrar men med olika svårighetsnivå. De medeltida barnen Ylva och Toste har blivit av med flera saker och frågan är om barnen kan hitta dem hemma hos råttorna. Vi hälsar på i olika råttbon, letar efter vad som kan vara människosaker och tränar vårt kom-ihåg.

Alla som går rättjakten får en liten present på Turistbyrån.

**Medeltidscentrum
Turistbyrån Söderköping**

Musikkvällarna i Arkösund 10-årsjubilerar

Efter en lång, lång vinter blev det plötsligt sommar och med sommaren kommer de populära musikkvällarna på Kvarnberget i Arkösund.

Sommaren 2018 arrangerar Arkösund Intresseförening musikkvällarna för 10:e året i rad. Precis som förra året kan man avnjuta musik i olika genrer fyra onsdagar i rad på Kvarnberget i Arkösund. Och det blir även en bonusspelning lördagen 28 juli.

Förutom att vi har 10-årsjubileum, har vi inför säsongen förberett för att kunna ta emot mer publik. Jämnat till marken och ordnat gräsmatta. Det finns nu plats för ytterligare ett par-tre hundra personer. Dessutom har vi renoverat scenen. Det har spikats, sågats, snickrats och målats för fullt. Tack vare alla frivilliga i Arkösund kommer vi att hinna färdigt till säsongen drar igång. Efter succén förra säsongen såg vi att vi att det var ett måste, säger Tommy Nilsson som är kassör i föreningen.

Vi ska heller inte glömma att vi har fantastiskt stöd och hjälp för att kunna genomföra våra musikkvällar. Arkösunds hotell ser till att artisterna får mat och någonstans att sova. Norrköpings kommun och Region Östergötland är med och stödjer oss i arbetet. Och naturligtvis Musiks-service, som ser till att vi får ett bra ljud så att alla kan höra, flickar Björn Sahlin in. Han har varit med sedan starten för 10 år sedan.

Glöm inte alla våra konsertvärdar, utan dem skulle vi inte ha en möjlighet att genomföra musikkvällarna, påminner Johnny Bengtsson.

Vi tjuvstartar i år. Redan 5 juni kommer scenen att vara i bruk. Kulturskolans elever på Vikbolandet kommer att inviga scenen. Vilken kväll det kommer bli. Många fantastiska ungdomar som ger konsert. Vi hälsar varmt välkomna till invigning och fin musik på Kvarnberget säger Lillemor Strömberg, ordförande i föreningen.

Som många tidigare sommarkvällar har vi underbar musik att se fram emot även denna sommar. Att få sitta och njuta av bra musik med havet i bakgrunden är något utöver det vanliga. Naturligtvis hoppas vi på att vådrets makter är på vår sida med ljumma härliga kvällar. De flesta vet vid det här laget är scenen på Kvarnberget en naturlig "amfiteater" och man sitter på gräset framför scenen.

Precis som tidigare år tillämpar vi frivillig entré, dvs du betalar vad du tycker det värt. Har du haft en kanonkväll, skänk en hundralapp eller två. Tycker du det var en ok kväll, skänk en femtilapp. Naturligtvis har vi swish om du inte har kontanter.

AIF håller även kaffeboden öppen. Här kan du köpa kaffe och hembakat gott kaffebröd men här finns även

varmkorv med bröd. Vill du prova turen så finns det lotterier.

Arkösunds Intresseförening hälsar alla varmt välkomna till en härlig musiksommar i Arkösund.

Program:

Onsdagen 11 juli

Svenne Rubins

Vem minns inte den ursvenska kultlåten "En gammal Amazon"? Men dom har många strängar på sin lyra med klassiker som "Långa bollar på Bengt" eller varför inte "Folköl och dunka dunka". En minnesvärd kväll med äkta Vansbrokänsla.

Onsdagen 18 Juli

Thomas Di Leva

Legenden från Gävle, livs levande. I hans låtskatt finns bland annat "Vi har bara varandra", "Vem ska man tro på" för att nämna några kända melodier. Jobbar även till vardags som föreläsare så några tänkvärda ord dyker säkert upp också.

Onsdagen 25 juli

Py Bäckman & Janne Bark

Kanske en av Sveriges bästa textförfattare, men också en låtskrivare av rang. "Stad i ljus" är en av hennes kändare alster som vann melodifestivalen med Tommy Körberg. Som textförfattare hittar du bland annat Nordmans musik. Gissa vem som skrev texten till "Gabriellas Sång"? Hon var även medlem i Raj Montana Band. Janne Bark är en gitarrist som ofta sågs bakom Ulf Lundell.

Lördagen 28 juli

The story of Madison Drive

Även detta år blir en bonuskväll med bandet Madison Drive som kommer att berätta anekdoter och gamla minnen från förr. Självklart blandas föreläsningen upp med musiken dom spelar, då som nu. Lokalproducerat med Uffe Lundblad som ofta syns på Arkösunds camping på basgångarna.

Onsdagen 1 augusti

Patrik Isaksson

För fem år sedan var Patrik på besök hos oss på Kvarnberget och redan då kände både vi och Patrik att denna upplevelse måste upprepas. Om ni missade Patriks konsert förra gången så kom i tid för dom som var förra gången kommer säkert tillbaka med sina stolar.

Lillemor Strömberg

Båtblagets verkstad.

Folkbåtar.

En prisvinnande båt.

Campingbåtar på tågset.

Söderköping – båtbyggeristaden

Visste du att Söderköping under en tid hade fem båtbyggerier samtidigt, som försåg både stockholmare, italienare och äventyrare med båtar? Eller att en söderköpingsbåt var den första fungerande motorbåten? Visste du att det sista båtbyggeriet lade ner så sent som 1983?

Självklart har det, precis som i alla vattennära städer, byggts båtar i Söderköping sedan medeltiden. Men först under 1800-talets slut började någon mera storskalig produktion, avsedd inte bara för söderköpingsbor utan även för export från staden. Båtarna byggdes hantverksmässigt i trä och det största båtbyggeriet hade som mest 50 anställda och producerade 450 båtar på ett år.

Man kan säga att de många båtbyggerierna sammanföll med fritidsbåtens uppkomst. Tidigare användes båtar till arbete eller till transport men nu gav man sig ut på sjön som rekreation. Man kopplade av i friska luften, gjorde strandhugg och deltog kanske även i regattor och motorbåtsävlingar.

Under 1930-talet kom den verkliga båtbyggeri-boomen då mängder av campingbåtar, en nyhet för tiden, lämnade staden på långa tågset där vagn efter vagn innehöll dessa skönheter. Campingbåten var tänkt som ett alternativ till tältandet och var försedd med den helt nya utombordsmotorn. Även den nya segelbåtsmodellen Folkbåt byggdes i Söderköping i mängder som seglades till köparen.

Utställningen "Båtbyggeristaden" berättar om nio olika båtbyggerier under ett sekel och om företag som hörde nära samman som motortillverkare, årtillverkare och segelsömmare.

Utställningen pågår 8 juni – 18 augusti på Stinsen i Söderköping.

Research, texter och bildmaterial har tagits fram av Lars Sylvan och utställningen har producerats av Kulturkontoret/Medeltidscentrum.

Monica Stangel Löfvall

Foto: Sophia Melin

Foto: Sophia Melin

Foto: Sophia Melin

Drothemsdagen 2018

Nyfiken på några av Söderköpings anrikaste inner- och trädgårdar i vackra Drothems kvarteren? Då ska ni komma till årets Drothemsdag som går av stapeln lördagen den 14 juli mellan kl 10-15.

- Det är fjärde året Drothemsdagen går av stapeln, berättar Sophia Melin som är en av initiativtagarna till årets sammankomst.

På Drothemsdagen öppnar de flesta av de boende i området upp sina inner- eller trädgårdar som annars inte är tillgängliga för allmänheten. Det bjuds på sång och musik, loppis, försäljning av saft, sylt, honung och mycket mer.

Hur brukar intresset se ut?

- Det brukar vara ett stort intresse! Förra året räknade en av de medverkande till att de hade 300 besökare i sin trädgård, svarar Sophia.

Drothems kvarteren är kanske de mest anrika kvarteren i Söderköping med kända byggnader som bland annat "Kalle mä pipas hus" och "Braskens hus". Här känner man av historiens vingslag bland annat i form av det före detta Franciskanerklostret som låg i området från år 1235 och Astrid Lindgrens TV-produktion Madicken, där Madicken och "Lus-Mia" slogs på en av innergårdarna.

Nyfiken på mer?

Följ gärna föreningen Drothem på Facebook.

Daniel Serander

Nyheter!
Pyrox
Kalabalik
Koenix
 gastabud.se

31.8 - 2.9
Söderköpings
Gästabud

Båtbyggeri
staden
Söderköping

Utställning
på Stinsen
8/6 – 18/8

Öppettider samma som Turistbyrån
 Tel 0121-18160
 Arr: Medeltidscentrum

EVENT.SÖDERKÖPING.SE

Lördag
Östra Husby bibliotek på Wikbolandsmarken
14 juli kl. 10-16

Barnboksförfattaren
 Susanna Lönnqvist talar på
 marknadens scen kl. 13.10.
 Deckarworkshop för barn på biblioteket.
 Mer info på
www.nsb.norrkoping.se/web/norrkoping/ombiblioteket/filialer/ostrahusby

ÖSTRA HUSBY

www.norrkoping.se

MAF
 Flying for Life

10 år på Stegeborg

Flyg- och familjefest
6 juni kl 10 - 14.

Kyrkorna i Söderköping bjuder in till

Sommarkväll i
Brunnskyrkan

Söndagar 19:30 • 24 juni-12 augusti

ELCENTER
 i Söderköping AB

Virkesgatan • Söderköping • 0121-131 70

Din lokala installatör

Företaget som leder strömmen

www.elcenter.se

Edgars Hus.

Edgars Hus på Lagnö firar 100 år

I år fyller Edgars Hus, eller "Växeln" som Sankt annabor gärna kallar huset, 100 år. Det är en del av familjen Lagnströms historia, en släkt som funnits på ön sedan början av 1800-talet. Deras livshistoria berättar också om hur livet i skärgården förändrats genom åren.

Sista ägaren var Edgard Lagnström. Han gifte sig aldrig och hade inga arvingar. När han avled 2005 gick fastigheten därför till Allmänna Arvsfonden och senare fick Söderköpings kommun möjlighet att överta fastigheten. Syftet var att inrätta ett besökscentrum för Sankt Anna med informationscentral och turistbyrå.

Huset uppfördes 1918 av skepparen och långlotsen Emil Lagnström, Edgars farfar. Emil hade sett sig om i världen och sjöfarten gav honom god ekonomi. Han ville ha förnyelse och beställde därför ett sommarhus – en nymodighet på Lagnö.

Under de kommande åren hade huset många funktioner, förutom att alltid vara familjens sommarhus. 1920-22 drev man pensionat på övervåningen och strax därefter installerades Sandens växel i huset. Anna, Edgars faster, var föreståndare och ansvarade för växeln fram till automatiseringen 1963.

Edgard ärvde fastigheten efter sina föräldrar Hilding och Elsa Lagnström. Hilding var småbonde som drygade ut försörjningen med lite fiske och jakt på sjöfågel. Edgard gick i hans fotspår och bodde kvar på Lagnö i hela sitt liv. Liksom fadern var han inte förtjust i förändringar. Det innebar bl a att sommarhuset varken renoverades eller moderniserades förutom den elinstallation som gjordes på 40-talet.

Länsstyrelsen har bedömt att fastigheten, med det orörda bostadshuset, uthus och ladugård har mycket höga kulturhistoriska värden. Extra intressant blir den genom omgivande natur med bl a betade strandängar och ett rikt fågelliv.

Under sommaren visar Kulturkontoret/Medeltidscentrum, i samarbete med Edgars på Lagnö, en utställning som berättar om de människor som levt och verkat där det senaste seklet. Dessutom blir det en utställning om byggnadsvård med avstamp i sommarhusets historia och lite tips till de som planerar att renovera sitt hus och sin trädgård.

Ytterligare en utställning visas under sommaren; Gerda – sanning och dikt av Bo Wastesson. Utställningen, med mycket bilder och ljud skall belysa den historiska verkligheten bakom berättelsen om Gerda och Arvid – två unga människor och deras korta liv tillsammans och om hur livet var för skeppare, sjömän, drängar och pigor i Sankt Anna i början av förra seklet.

Den 21 juli framförs Bosse Wastessons "Gerda – en sångsaga" på Båtsholms pensionat.

Program och aktiviteter under sommaren

I anslutning till utställningarna bjuder vi in till byggnadsvårdsdag den 2 juni, Christer Wastesson visar en nyproducerad film om Kalle Bergström och om pensionsrörelsen den 16 juni, den 1 juli blir det konsert med några av de sånger som inte fick plats i Gerda, mm.

Barnteater, författarböcker, konserter, allsång, mid-sommarfirande, kurs i yllebroiderier finns också på agendan. Café och shoppa med barnartiklar och designvaror.

Ni hittar mer info, alltid uppdaterad, på edgardspalagno.se och event.soderkoping.se

Välkommen till Edgars på Lagnö.
 Öppet helger 11-15 fram till 17 maj,
 dagligen kl 11-17 22 juni – 19 augusti.

Barbro Mellqvist

Aktiviteter på Stegeborgsgården

Midsommarfirande

Kl 15.00

Vi klär midsommarstången.

Kl 16.00

Dans kring stången.

Kl 18.30

"En ängel hälsar till jordens barn" konsert med Thomas Cervin, musikartist från Uppsala.

Kl 20.15

Mässa.

Under hela eftermiddagen och kvällen finns fika och lotterier. Framåt kvällen tänds vi grillarna.

I restaurangen serveras midsommarbuffé kl 12-14, och tacobuffé kl 16-20.

Skapardagar

10 juli. Inspirationsdag för betonggjutning. Möjlighet att göra egna konstverk i betong i form av skålar, plattor, dekorationer mm.

17 juli. Inspirationsdag för träslöjd. Med järntråd och en tång kan du fixa det mesta praktiska hushållredskap samt vackra vardagsting.

Kostnad per tillfälle: 400 kr inkl. fika, lunch och material. Anmälan till info@stegeborgsgarden.se begränsat antal platser.

Se hemsidan för fullständigt program:
www.stegeborgsgarden.se

Bo Andersson

Här tar planet snart mark.

Så här kan det se ut från ovan vid flygdagen på Stegeborg.

Flygdagen på Stegeborg tioårsjubilerar

Flyg- och familjedagen på Stegeborg tioårsjubilerar i år. Som vanligt är det nationaldagen den 6 juni som gäller för detta evenemang som publikt vuxit för varje år. Förra året kunde arrangörerna räkna in som mest 3 000 personer som befann sig på flygfältet samtidigt.

Evenemanget har under de här åren verkligen utvecklats till en flygfest för hela familjen. Här finns det möjlighet att på nära håll bekanta sig främst med mindre flygplan och även modellflyg. En riktig höjdpunkt var det när en Douglas DC3 kom in för landning 2013. Planet kallas Congo Queen och flögs av dess ägare Åke Jansson. En spännande personlighet som haft mycket med flyget just i Kongo att göra.

Bakom flygdagen på Stegeborg står organisationen Mission Aviation Fellowship, MAF. Det är en organisation som sysslar med hjälpflyg av olika slag, främst med hjälp av små plan, med vilka det görs ovärderliga insatser i svårtillgängliga områden. Det kanske tar två dygn att ta sig till en plats, inte sällan till fots, medan flyget når dig på en halvtimme. Handlar det om en sjuktransport förstår alla vad detta kan innebära.

MAF Sweden har under många år haft en speciell satsning på Bangladesh. I detta av översvämningar ofta drabbade land, har flygplan med pontoner en given plats, där MAF har gjort stora insatser.

MAF startades efter andra världskriget främst av före detta stridsflygare som ville använda sin kunskap på området till något bättre. Idag finns organisationen över hela världen. Var 3:e minut dygnet runt startar eller landar ett MAF-plan på någon plats i världen.

Trots detta är inte MAF så känt här i Sverige. Läkare

utan gränser, känner de flesta till. Hur tar de sig ut i svårtillgängliga områden och till människorna i ett katastrofområde? Jo, inte sällan med ett litet flygplan från MAF.

Stegeborg och dess flygfält på Skällviksäng har på sitt sätt en given plats i den svenska flyghistorien. Framlidna Alice Danielsson på Stegeborg var dotter till den legendariske Carl Florman, som bland annat startade ABA, det som senare blev SAS. Florman var även den som bland andra påverkade dåvarande försvarsministern, Per Albin Hansson, om att bilda ett självständigt svenskt flygvapen, som riksdagen fattade beslut om 1925.

Årets flygdag på Stegeborg invigs av ordföranden i MAF Sweden, David Nordlander. Magnus Bäcklund kommer att bjuda på sång – han är förresten även pilot. Årets flygare 2015, Johan Wiklund, finns på plats. Denna SAS-pilot fick denna utmärkelse därför att han i ett gammalt flygplan, en Moth Major från 1935, ensam och utan assistans genomförde en flygning från Nordkap till Godahoppssudden, Cape to Cape. Till Stegeborg kommer han i sin Tiger mont från 1930-talet.

Självklart blir det en hel del flyguppvisningar. Bland andra finns Rune Leindahl på plats med sin YAK52. Det blir formationsflyg från LFK och modellflyg av föreningarna SPINN och NRFK.

Det är möjligt att genomföra ett event av detta slag tack vare många ideella krafter och sponsorer från närområdet. Dagen genererar också ett betydande överskott, trots att det är fri entré och likaledes parkering.

Hans Andersson

Lena Andersson gästar Söderköpings Bokhylla.

Söderköpings bokhylla i Brunnssalongen!

Den populära författarserien återkommer för tredje gången, den här gången i vackra Brunnssalongen, Söderköpings Brunn. Åtta intressanta och aktuella författare gästar staden.

Som vanligt ger programmet ett brett utbud av såväl roman- som deckarförfattare men också lokal anknytning och självupplevda berättelser. Biljetter finns att köpa på Söderköpings Bokhandel, från och med lördagen den 2 juni, kl 10, det går också att boka per telefon när biljetterna väl är släppta. Priset är 130 kr, för medlemmar i Riksteatern 110 kr. Nytt för i år är att det också går att köpa sin biljett genom www.kulturbiljetter.se. Det kommer att finnas möjlighet att avnjuta en lättare "bokrätt" från kl 17:30, innan författarträffen tar vid kl 19.

Program

18 juni Gertrud Hellbrand. Fick sitt stora genombrott med "Veterinären", nu aktuell med "Satyricon", ett mörkt erotiskt drama. En roman om vänskap, svartsjuka och besatthet.

25 juni Pelle Sandstrak. Från uteliggare och hemlös till firad föreläsare och författare till serien "Mr Tourette". Hur bemöter man det ovanliga, vem är vanlig, vem tror sig vara normal?

2 juli Lena Andersson. Författare, journalist, litteraturkritiker och krönikör. Augustpris för "Egenmäktigt förfarande", den senaste romanen är "Sveas son: en berättelse om folkhemmet".

9 juli Marie Hermanson. Med "Den stora utställningen" har Marie Hermanson skrivit en medryckande roman om några människor vars öden knyts samman på ett sätt de aldrig hade kunnat förutse.

16 juli Sören Olsson. En av våra mest älskade och lästa författare. Sune och Bert men inte minst självbiografiska "Prins Annelunda" om barnet Ludvig, som föddes med Downs Syndrom.

23 juli Bengt Ohlsson. Hyllad romanförfattare som också skriver dramatik och krönikor. "Gregorius", "Rekviem för John Cummings" samt "Swing" är några av titlarna och i september släpps "De dubbelt så bra".

30 juli Joakim Zander. Söderköpingssonen, aktuell med "Vännen". Vem är vän och vem är fiende? En andlöst spännande thriller!

6 aug Kajsa Grytt. Musiker, samtalsterapeut och författare. I nya romanen "Du lever i mig" är temat förlust och frihet, skuld och tillhörighet.

Varmt välkomna önskar Riksteatern Söderköping, Söderköpings Bokhandel & Antikvariat, Studieförbundet Vuxenskolan, Söderköpings Brunn, Söderköpings stadsbibliotek och kulturkontor!

Johanna Hellstrand

Lilla Tidningens serie

Heidi Silfverclau

STUDIO PI
 ÖPPET ALLA DAGAR KL 10-20 FRÅN 25/5-30/9
FUSAT GLAS
TRASMATTOR
VITRINSKÅP
KNIVAR M.M.
 SVERKERSHOLMSSKOLA
 KOORDINATER 58.37000, 16.313545
 0121-320 28 / 072-702 86 79 (SWISH)
 VÄLKOMNA ÖNSKAR PETER & BIRGITTA

Snart är det sommar!
 Vi gör trädgården och huset fint till sommaren. Vi klarar av det mesta:

- Trädgårdshjälp
- Måla fasad
- Bygga altan
- Beskära träd och buskar
- Hemstädning
- Putsa fönster

RUT och ROT avdrag direkt på fakturan

veterankraft.se
 norrkoping@veterankraft.se | tel: 011-443 32 00

Sörby Gästgivargård
 Gäldsbutik & Café

SOMMARSÄSONG
 Fro m 18/6 har vi öppet alla dagar kl 10-17 fram till den 19/8 2018

Cafeet erbjuder smörgås, kebab, wraps, lättluncher, take away, glass och rökta produkter, frys kött.

Alla välkomna till oss på Sörby.
 Med vänliga hälsningar familjen Sundell
 Telefon till Elvy 0730-310510

Nytt nummer ute
25 augusti

Välkommen till

Tyrislöt Camping
 S:t Anna
 Söderköping

0121-52021 0708561985
 www.tyrislötcamping.se

Ratta in RadioWix på 97,9
Din lokala Radiokanal i
 Valdemarsvik

RADIO WIX

BRASVÄRME GRUPPEN

Bytkamin.nu

Värdecheck 3000:-
 Vid utbyte av din gamla kamin eller murspis, mot ny från Contura, Jötul, Keddy eller Spismiljö.

Värdecheck 2000:-
 Vid utbyte av din gamla kasset, insats eller järnspis, mot ny från Contura, Jötul, Keddy eller Spismiljö.

Värdecheck 2000:-
 Vid utbyte av din gamla kamin och skorsten, mot ny från Premodul.

JÖTUL Contura SPISMILJÖ KEDDY Premodul

Gäller på ordinarie priser, t.o.m 30 juni 2018 och kan ej kombineras med andra erbjudanden eller rabatter.

SPISCENTER

Järngatan 21, Norrköping
 Tel. 011-14 90 40
 www.spiscenter.com

RESTAURANG A-CAFÉET

A la Carte Lunchbuffé
 Glass & Våffelstuga Lekplats
 Stor uteservering Fullständiga rättigheter
 Å-gatan 27, Söderköping
 www.a-cafeet.se 0121-124 30

Dockhus säljs till förmån för Rädda Barnen

Välkommen på visning under "En dag för barnen" vid vårt kontor på Storgatan 7 i Söderköping!

Utgångspris: 900 kr
Visning: Lör 26 maj kl 10-16

Läs mer om dockhuset på www.serander.se.
 Där hittar du även länk till budgivningen på www.tradera.com.

Ett samarbete mellan:

Serander Fastighetsförmedling **LEK DAX**

VARNING
Liberal! Innehåll

Varning! Liberalt innehåll. Kommer att irritera invanda maktstrukturer och föreställningar. Vi vill öka friheten för de som har minst frihet. Det betyder till exempel fortsatta satsningar på en jämlik kunskapskola, rätt till assistans och en värdig vård för de äldre.

Inga-lill Östlund
1:a Regionlistan

Juno Blom
1:a Rikslistan

Ellen Friberg
1:a Kommunlistan

Liberalerna

Byggnadsvårdsdag

2 juni 11.00-15.00 Edgards på Lagnö

Föreläsningar

Utställare

Byggföretag

E & K Möbler
Elkvarn Finsnickeri
Ingegerd Rahm
MADAM snickeri & restaureringar

Kulör of Sweden
Thorstorps Gård
Vänneberga Gård
Ängens blommor

12.00-13.00 Träffa byggföretag från Sankt Anna

Medarr: Söderköping kommun
För mer info och besöksadress: www.edgardspalagno.se. Fik och shop öppet.

Söderköpings Myntet

Bästa presenten till jubilar, brudpar och studenten!

Det lokala PRESENTKORTSMYNTET köper du hos Turistbyrån, Guldmakeriet eller på Söderköpings Brunn:

Gäller i våra medlemmars Butiker, Caféer och Restauranger

Trevlig handel i Söderköping!

STADSKÄRNAN I Söderköping
www.isoderkoping.se

Gratis aktiviteter för alla barn!

Framtiden är Barnen
Barnen är Framtiden

En dag för barnen

i Söderköping
Lördagen den 26 maj

Aktiviteter på stan kl. 10-16
Konsert med Jompa kl. 16 i Brunnsparken

Jompa

STADSKÄRNAN I Söderköping
www.isoderkoping.se

LIONS INTERNATIONAL

Tempo Trollet

Trollets sommartallrik 29,95 kr
(Kallskuret, potatissallad, frukt och bär)

Beställ din catering hos oss!

Öppettider: mån-sön 9:00-20:00
Vecka 25-33 har vi extra sommaröppet mellan kl 8:00-21:00

Gilla vår Facebooksida för erbjudanden och tävlingar
Telefon 0121-21750

Postombud - ATG - Svenska Spel - Manuell chark

LUNDQVIST EL & CDS I ÖSTERGÖTLAND AB

Vi har nu flyttat till nya lokaler, Slussporten Söderköping Gamla och nya kunder, privata och företag, är välkomna att höra av sig till oss för tjänster inom elinstallationer.

Slussporten, Söderköping
Kjell Lundqvist: 0701-451 511
Tommy Svensson: 0705-775 251
www.lundqvistelocds.se

Letar du jobb som elektriker? Vi söker personal. Skicka din ansökan till:
kjell.i.lundqvist@telia.com

KONST & KONSTHANTVERK RÅDHUSET I SÖDERKÖPING

VERNISSAGE 16/6 KL. 12:30
INVIGNINGSTALARE KULTURCHEF MATS GRIPENBLAD
ÖPPET ALLA DAGAR 12.00-18.00
16/6 TILL 26/8

blandArt

MEDARR: FOLKUNIVERSITETET WWW.BLANDART.COM

MUSIK OCH DANS 16 JUNI 2018

Läs mer på event.soderkoping.se

Tfn: 0121-187 10
Epost: david.strengewingren@soderkoping.se

EVENT.SÖDERKÖPING.SE